

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Α
1056

Παναγιώτης Κόλλης

ΕΠ. Γ. ΠΑΠΠΑΜΙΧΑΗΛ

ΠΕΤΡΟΣ ΛΑΡΑΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ
Β' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

έγκριτ. άλοφ. αρ. $\frac{26245}{17 \text{ Οκτ. } 1917}$

Έκδοσις 3η, τροποποιημένη

Καθηγ. Αλέξανδρος Κωνσταντίνου

ΤΙΜΗ ΕΡ. 1,50

ΑΘΗΝΑΙ 1918
ΕΚΔΟΤΗΣ Δ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΣ
ΣΤΑΔΙΟΥ 56

ΕΠ. Γ. ΠΑΠΠΑΜΙΧΑΗΛ

ΠΕΤΡΟΣ ΛΑΡΑΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ

Β' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

έγκριτ. άποφ. άρ. $\frac{26245}{17 \text{ 'Οκτ. } 1917}$

"Έκδοσις 3η, τροποποιημένη

603. 9
Αριθ. άδειας κυκλοφορίας 545

15 Ιανουαρίου 1919

ΤΙΜΗ ΔΡ. 1,50

ΑΘΗΝΑΙ 1918
ΕΚΔΟΤΗΣ Δ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΣ
ΣΤΑΔΙΟΥ 56

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

002
ΚΑΞ
ΕΤΡΑ
1056

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ

ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Ἄριθ. 26245

Π ρ ο ς

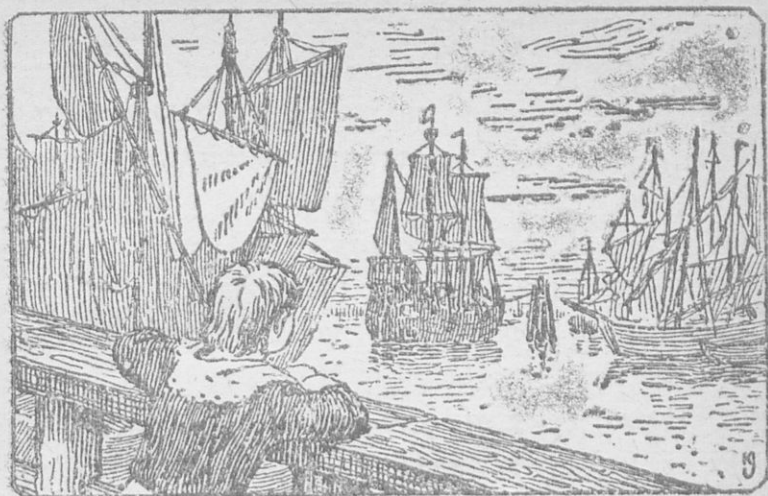
τὸν κ. Δημήτριον Δημητριάκον, βιβλιοκδότην.

Γνωρίζομεν ὑμῖν διὰ τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον διὰ τῆς ἐπ' ἀριθ. 104 πράξεως αὐτοῦ τῆς 31 Αὐγούστου ἔ. ἔ. ἐνέκρινε τὸ ὑφ' ὑμῶν ἐν χειρογράφῳ ὑποβληθὲν πρὸς κρίσιν Ἀναγνωστικὸν Β' τάξεως τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου ὑπὸ Ε. Γ. Παπαμιχαήλ ὑπὸ τὸν ὄρον, ὅπως πρὸ τῆς ἐκτυπώσεως αὐτοῦ συμμορφωθῆτε πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Συμβουλίου ὑποδειχθέντα ὑμῖν.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 18 Σεπτεμβρίου 1917.

Κατ' ἐντολὴν τοῦ Ὑπουργοῦ

Ὁ τμηματάρχης τοῦ Γ' τμήματος
Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

1. Ὁ Πέτρος μαθητής.

I

Πᾶνε τώρα πολλά χρόνια, πού ἦταν στὸν Πειραιᾶ ἓνας ἔμπορος, ὁ Μαθιὸς Λάρας.

Ὁ Μαθιὸς Λάρας εἶχε τέσσερα παιδιά, τρία ἀγόρια καὶ μιὰ κόρη. Τὸ μεγαλύτερό του ἀγόρι ἦταν ὁ Πέτρος.

Ὁ Πέτρος, ὅταν εἶχε τὰ χρόνια σας, ἀντὶ νὰ πηγαῖνη ταχτικά στὸ σχολεῖο, προτιμοῦσε νὰ τρέχη ἄσκοπα ἐδῶ καὶ κεῖ.

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Ἐτρεχε στίς ἀκριογιαλιές, ἔπαιζε στίς κίμμουδιές, μάζευε πετραδάκια καί κοχύλια, ἔβαζε στό νερό χάρτινες βαρκοῦλες.

Πολύ περισσότερο χαιρόταν, ὅταν κατέβαινε στό μεγάλο λιμάνι.

Ἐκεῖ στήν προκυμαία, κοίταζε τὰ καράβια πού ξεφόρτωναν καί τούς ναῦτες πού δούλευαν.

Ἦταν μεγάλα ὅσο τὰ σπίτια, καί εἶχαν ψηλά κατάρτια καί κάτασπρα πανιά.

Ἄλλα καράβια ἐτοιμάζονταν νά ταξιδέψουν. Σέ λίγο ἄφηναν τὸ λιμάνι μέ φουσκωμένα πανιά. Ὁ Πέτρος τότε ἔλεγε :

« Ἀχ, νά μπορούσα κι ἐγὼ νά ταξιδέψω μιὰ φορά μακριὰ στὰ ξένα ! »

Γιατὶ ὁ πατέρας του πολλές φορές τοῦ εἶχε πεῖ : « Τὰ καράβια ἔρχονται ἀπὸ μακρινοὺς τόπους. Ἐκεῖ ζοῦν ἄγρια θηρία καί μαυριδεροὶ ἄνθρωποι. Σὰν κεφάλια μικρῶν παιδιῶν εἶναι τὰ καρύδια καί τὰ δέντρα πιὸ ψηλά ἀπὸ τὰ κατάρτια. »

Πολλές φορές ὁ Πέτρος γύριζε στό σπίτι πολὺ ἄργά, ὅταν σκοτεῖνιαζε.

Τοῦ ἔλεγε τότε ἡ μητέρα του : « Γιατί, παιδί μου, ἄργεῖς τόσο πολὺ ; Τ' ἀδερφάκια σου, ὁ Νίκος καί ὁ Τάκης, τελείωσαν τὴν ἐργασία τους. Ἐγραψαν μελέτησαν. Πάρε καί σύ, παιδί μου, νά διαβάσης. Ὅπου καί ἂν εἶ-

ναι θὰ ἔρθῃ ὁ πατέρας σου. Νά, ἄκου τὸ τρα-
γούδι πού λέει αὐτὴ τὴν ὥρα ἢ ἀδερφή
σου ἢ Ἄννα :

Πῆρε καὶ βραδιάζει,
ἔκλεισεν ἡ ἀγορά,
ἢ μητέρα σιάζει
τὸ τραπέζι μὲ χαρά.

Κάποιον σὰν καὶ μένα
περιμένει χαροπά·
κάποιος σὰν καὶ μένα
στὴν ἐξώθυρα χτυπᾶ.

Ἄκουσέ τον κάτου,
μητερίτσα μου καλή·
νά! τὸ πάτημά του
τρίζει ἀπάνου στὸ σκαλί,

Μύρισ' ὁ ἀγέρας,
ἔφεξε τὸ σπιτικό,
ἔρχετ' ὁ πατέρας
μὲ χαμόγελο γλυκό.

Ἄληθινὰ μὲ χαμόγελο γλυκὸ ἔμπαινε ὁ
Μαθιὸς Λάρας νὰ φιλήσῃ τὰ παιδάκια του.

Ἄλλὰ ὅταν ἄκουε πὼς ὁ Πέτρος του δὲν ἔμαθε τὸ μάθημά του, τὸ πρόσωπό του σκοτείνιαζε.

Ἐμπαινε στὸ δωμάτιο καὶ μὲ αὐστηρὴ φωνὴ τοῦ ἔλεγε : « Ὁ δρόμος πού πῆρες, Πέτρο, δὲ θὰ σέ βγάλῃ σέ καλό. Πέτρο, κοίταξε νὰ διορθωθῆς ».

Ὁ Πέτρος ἦταν φιλότιμο παιδί· τὰ μάτια του γέμιζαν δάκρυα καὶ ἀποφάσιζε νὰ ἀλλάξῃ διαγωγὴν.

Γιὰ λίγον καιρὸ πῆγαινε ταχτικὰ στὸ σχολεῖο, διάβαζε καὶ ἔγραφε.

Ἐπειτα πάλι τὰ ἴδια.

« Ψυχὴ μου, θάλασσα σήμερα ! » ἔλεγε. Κι ἔτρεχε στ' ἀγαπήμένα του παιγνίδια.

2

Μιὰ μέρα ἦρθε ἀπὸ τὸ χωριὸ ὁ ξάδερφος του ὁ Παῦλος.

Γιὰ πρώτη φορά ἐρχόταν στὴν πόλιν ἔμεινε πάντοτε στὴν ἐξοχὴ κοντὰ στοὺς γονεῖς του.

Παραξενεύτηκε ὁ Παῦλος ὅταν εἶδε τὶς μακριῆς ἴσιες σειρὲς τῶν σπιτιῶν, τὶς μεγάλες ἐκκλησίαι, τὰ λαμπρὰ τ' ἀμάξια καὶ τοὺς πολλοὺς ἀνθρώπους !

Μὰ πῶς πολὺ θαύμασε ὅταν εἶδε τὸ λιμάνι μὲ τὰ πολλὰ καὶ μεγάλα καράβια.

«Τὰ πολλὰ κατάρτια κάνουν ἀληθινὸ δάσος» εἶπε.

Ὁ Πέτρος τοῦ διηγήθηκε γιὰ τὰ μεγάλα ταξίδια ποὺ κάνουν τὰ καράβια καὶ εἶπε :
«Δὲ φαντάζεσαι, Παῦλο, πόσο λαχταρῶ νὰ ταξιδέψω κι ἐγὼ μ' ἓνα τέτοιο καράβι. Θὰ τὸ ποθοῦσες καὶ σύ, Παῦλο ;»

— «Ὅχι» ἀποκρίθηκε χωρὶς δισταγμὸ ἐκεῖνος. «Θέλω νὰ μείνω στ' ὄμορφο χωριουδάκι μου, νὰ μείνω στὸ σπίτι τοῦ πατέρα μου.

» Ἐκεῖ ποὺ γλυκὰ μουρμουρίζει τὸ ποταμάκι, ποὺ γυρίζει ὁ τροχὸς τοῦ μύλου, ποὺ ἀνθίζουν καὶ καρπίζουν τὰ δέντρα, ἐκεῖ θέλω νὰ μείνω»· κι ἄρχισε νὰ τραγουδῇ :

Πέρα στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ,
ποὺ ὁ μύλος μας γοργὰ γυρνᾷ
κι ὁ ἥλιος τοῦ καλοκαιριοῦ
μέσ' ἀπ' τὰ δέντρα δὲν περνᾷ
ἐκεῖ εἶναι καὶ τὸ φτωχικὸ
τὸ σπίτι μου τὸ πατρικόν.

Ἐκεῖ πρωτάνοιξα στὸ φῶς
τὰ μάτια μου καὶ τὴν καρδιά
κι εἶμαι σὰν νάμαι ἀδερφὸς
μέτ' ἄλλα τοῦ χωριοῦ παιδιά.
Γέλια, παιγνίδια ἀπ' τὴν αὐγὴ
κοντὰ στὴ δροσερὴ πηγὴ.

Δέ θέλω ἐγὼ φανταχτερὰ
παλάτια πού λαμποκοποῦν,
μήτε τὴν ψεύτικη χαρὰ
πού μὲ τὰ πλούτη τους σκορποῦν.
Ἐγὼ ποθῶ τὸ φτωχικὸ
Τὸ σπίτι μου τὸ πατρικόν.

Ὁ Πέτρος τὸν κοίταζε μὲ ἀπορία. Δὲν
μποροῦσε νὰ νιώσῃ, γιατί ὁ Παῦλος ἀγα-
ποῦσε τόσο πολὺ τὸ χωριό του.

Καὶ ὁ Παῦλος ὁμῶς δὲν μποροῦσε νὰ κα-
ταλάβῃ, γιατί ὁ Πέτρος ἐπιθυμοῦσε νὰ
φύγῃ ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ, νὰ περάσῃ τὴν
πλατιὰ καὶ βαθιὰ θάλασσα, γιὰ νὰ πάῃ
στὴν ξενιτιά.

3

Κάποτε ὁ Πέτρος πέταξε ἓνα κομμάτι
φωμί, γιατί ἦταν μαῦρο καὶ δὲν ἦταν ἀλειμ-
μένο μὲ μέλι.

Τὸ εἶδε ἡ μητέρα του. Τὸν κάλεσε κοντά
της καὶ τοῦ εἶπε:

«Παιδί μου, ἴσως ἔρθῃ καιρὸς νὰ πῆς μὲ
λαχτάρια: Ἄχ! νὰ εἶχα τὸ κομματάκι τὸ
φωμί, πού μιά φορὰ τὸ πέταξα στὸ δρόμο!»

Ἐπειτα τὸν ὠδήγησε στὸ ζυμωτήριο τοῦ
φωμά.

Ἐκεῖ τοῦ ἔδειξε πῶς ἀνακάτευαν τὸ

ἀλεύρι μὲ τὸ νερὸ καὶ μὲ τὸ ἀλάτι. πῶς ἔλιωναν τὸ ξινὸ προζύμι, πῶς ἐπλαθάν τὰ ψωμιά καὶ πῶς τὰ ἔψηναν στὸ φούρνο. Τοῦ ἔδειξε καὶ τὸν ψωμιά, καταἰδρωμένο ἀπὸ τῆ δουλειὰ κι ἀπὸ τὴν πύρα τοῦ φούρνου, καὶ τοῦ εἶπε: «Βλέπεις πόσο βασανίζονται οἱ ἄνθρωποι νὰ ἐτοιμάσουν τὸ ψωμί; Πιστεύω, καλὸ μου παιδί, νὰ κατάλαβες πόσο ἀξίζει τὸ μεγάλο τοῦτο δῶρο τοῦ Θεοῦ.»

Ὁ Πέτρος εἶπε ἀποφασιστικά: «Ποτέ μου δὲ θὰ τὸ ξανακάμω».

Ἀπὸ τότε μόνο τὰ ψίχουλα μάζευε καὶ τὰ σκόρπιζε ἔξω νὰ τρῶνε τὰ πουλάκια.

Ἵστερα ἀπὸ τὰ Χριστούγεννα ἦρθε ἡ Πρωτοχρονιά. Ὁ πατέρας ἔκοψε τὴν πίτα, ἓνα κομμάτι γιὰ τὸν καθένα.

Τὸ κομμάτι μὲ τὴν ἀσημένια δραχμὴ ἔτυχε στὸν Πέτρο.

Τὰ παιδιὰ χαρούμενα ἐπαιζάν μὲ τ' ἁγιο- βασιλιάτικα δῶρα.

«Πέτρο μου» τὸν ἐρώτησε ἡ μητέρα: «δὲν εἶδες τὰ καινούρια σου φορέματα καὶ τὸ καινούριο σου καπέλο;»

— «Ναί, μητέρα, τὰ εἶδα».

— «Βλέπω δὲν τὰ πρόσεξες καὶ πολὺ. Δέ σου ἀρέσουν;»

— «Φορέματα καὶ καπέλο ἤξερα πῶς θὰ μοῦ

παίρνατε, μὰ τὴν ὀμορφὴν σβούρα καὶ τὸ βιβλίο μὲ τὶς ὠραῖες εἰκόνες δὲν τὰ περιμένα. Γι' αὐτὸ μοῦ ἀρέσουν πρὸ πολὺ» εἶπε ὁ Πέτρος.

Ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα γέλασαν καὶ εἶπαν: «Πολὺ μᾶς ἀρέσεις ποὺ φανερώνεις τοὺς στοχασμοὺς σου. Μὰ γιὰ σκέψου πόσοι κόποι χρειάζονται, γιὰ νὰ γίνουν τὰ φορέματα, τὸ καπέλο καὶ τὰ παπούτσια!» Ὁ Πέτρος ὅμως δὲν ἄκουσε τίποτα ἀπὸ αὐτά. Ἄνοιξε τὸ βιβλίο μὲ τὶς εἰκόνες, βρῆκε ἕνα καρδίκι καὶ φανταζόταν πὼς μὲ αὐτὸ ταξίδευε ὅλο καὶ ταξίδευε...

2. Πὼς ὁ Πέτρος πέρασε τὶς διακοπὲς στὴν ἐξοχή.

I

«Πέτρο» εἶπε ὁ πατέρας, «ἔλαβα γράμμα ἀπὸ το θεῖο σου. Γράφει νὰ πᾶς νὰ περάσης τὶς διακοπὲς στὴν ἐξοχή.

» Φαντάσου πόσο θὰ χαρῆ ἡ κυρούλα σου, ποὺ ἔχει νὰ σέ δῇ τόσον καιρό!

» Ἐκεῖ μπορεῖς νὰ γυρίζης στὰ χωράφια, στὰ λιβάδια καὶ στὸ δάσος.

» Θὰ δῆς καὶ τὶς διάφορες ἐργασίες τῶν ἀνθρώπων ἐκεῖ. Ἴσως νὰ σοῦ ἀρέσῃ καμιά.

» Ἡ μέρα δὲ θ' ἀργήσῃ ποὺ πρέπει νὰ διαλέξῃς ἕνα ἐπάγγελμα».

Χάρηκε ὁ Πέτρος! Πάντα χαιρόταν νὰ βλέπη κάτι καινούριο.

Ἄληθινὰ ἦταν ὠραῖα στὴν ἐξοχή!

Πρῶτὸ πρῶτὸ ὁ Πέτρος ξυπνοῦσε μὲ τὴ μουσική. Ὁ πετεινὸς λαλοῦσε τὸ «κικί-κικου!», ἡ κότα φώναζε «κακακά! κακακά!», ἡ χήνα «γκααά, γκααά!», ἡ γίδα «μέεε», τ' ἀρνάκια «μπέε», ὁ σκύλος γάβιζε «γάβ-γάβ-γάφ!», καὶ τὸ γουρούνι ἔκανε «γκρού-γκρού-γκρού!». «Πίπ-πίπ-πίπ!» κελαηδοῦσε σὲ ψηλὸ τόνο ὁ σπουργίτης καὶ ἡ ἀγελάδα μὲ βαθιὰ φωνὴ μούγκριζε «μούου!»

Μιὰ φορὰ εἶδε κάτι πολὺ χαριτωμένο. Κάποιο ὄρνιο φάνηκε στὸν οὐρανὸ καὶ ἡ κλώσα γρήγορὰ μάζεψε καὶ σκέπασε μὲ τίς φτεροῦγες ὅλα τὰ κλωσσοπούλια της.

Τοῦ ἄρεσε πολὺ τοῦ Πέτρου.

«Ἔτσι καὶ ἡ μανούλα μου φροντίζει γιὰ μένα» συλλογίστηκε καὶ ἄρχισε νὰ τραγουδῆ δυνατὰ:

Πῶς νὰ πειράξω τὴ μητέρα,
νὰ κάμω ἐγὼ νὰ λυπηθῆ,
ποῦ ὅλη νύχτα κι ὅλη μέρα
γιὰ τὸ καλὸ μου προσπαθεῖ;

Αὐτὴ στὰ στήθη τὰ γλυκά της
μὲ εἶχε βρέφος ἀπαλό,
μὲ κάθιζε στὰ γόνατά της
καὶ μ' ἔμαθε καὶ νὰ μιλῶ.

Αὐτὴ μὲ τρέφει καὶ μὲ ντύνει,
αὐτὴ γιὰ μὲ πρῶτὸ ξυπνᾶ,
καὶ δίπλα στὴ μικρὴ μου κλίνη
σὰν ἀρρωστήσω ξαγρυπνᾶ.

Ἄχ! πῶς λοιπὸν τέτοια μητέρα
νὰ κάμω ἐγὼ νὰ λυπηθῆ,
ποῦ ὅλη νύχτα κι ὅλη μέρα
γιὰ τὸ καλὸ μου προσπαθεῖ;

3

Ἡ κυρούλα δὲ χόρταινε νὰ καμαρώνη
τὸν Πέτρο της.

Ὁ Πυλὸς καὶ ὁ Πέτρος, ὅταν ἔπαυαν
τὰ παιχνίδια τους, ἔτρεχαν ν' ἀκούσουν τὰ
παραμύθια της.

Ἀπὸ τὰ πολλὰ ποῦ τοὺς ἔλεγε περισσό-
τερο ἄρεσε στὸν Πέτρο τὸ ἀκόλουθο παρα-
μῦθι τοῦ Κοσκινά.

Τὸ παραμῦθι τοῦ Κοσκινά.

Μιά φορά κι ἕναν καιρὸ ἦταν ἕνας ἔμπορος μὲ τὴ
γυνίκα του καὶ εἶχαν δυὸ παιδιά.

Ὁ ἔμπορος ταξίδεψε στὰ ξένα. Χρόνια πολλὰ εἰ δι-
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

κοί του δὲν ἤξεραν ποῦ βρισκόταν. Ὁ τι κι ἂν εἶχαν τὰ ξόδεφان, καὶ ἡ καλομαθημένη γυναίκα του ὑπόφερε ἀπὸ φτώχεια.

Μιά μέρα λέει τὸ μεγαλύτερο! ἀγόρι στὸ μικρότερο «Δὲ βαστᾶ ἢ φυχή μου νὰ θλέπω ἔτσι στενοχωρεμένη τὴ μητέρα. Ἔλα, πᾶμε στὴν πόλη νὰ με πουλῆσης. Ὁταν με τὸ καλὸ γυρίση ὁ πατέρας με ξαγοράζετε».

«Σωστὰ μιλάς» λέει ὁ μικρότερος, «μὰ ἐσὺ νὰ πωλήσης ἐμένα». — «Ὅχι, ἐσὺ ξέρεις καλύτερα νὰ παρηγορῆς τὴ μητέρα» εἶπε ὁ μεγαλύτερος ἀδερφός.

Παρουσιάζεται τότε στὴ μητέρα του καὶ τῆς λέει : «Μητέρα, θὰ πάω στὴν ξενιτιὰ νὰ βρῶ τὸν πατέρα. Ὁ ἀδερφός μου θὰ με συνοδέφῃ ὡς τὴν πόλη καὶ θὰ γυρίσῃ».

— «Στὸ καλὸ, χρυσὸ μου παιδί, μὰ νὰ γυρίσετε γρήγορα. Θὰ πεθάνω ἀπὸ τὸν καημὸ μου, ἂν χάσω καὶ σένα» εἶπε ἡ μητέρα βουτηγμένη ἐντὸ δάκρυα.

Στὸ δρόμο λέει τὸ μεγαλύτερο ἀγόρι στὸ μικρότερο :

«Αἰγώτερο ἀπὸ ἓνα κόσκινο λίρες δὲ θὰ με πωλήσης.»

«Σκλάβο ! καλὸ σκλάβο πουλῶ !» φώναζε στοὺς δρόμους ὁ μικρότερος ἀδερφός. Μὰ κανεὶς δὲν τὸν ἀγόραζε.

Τελευταία πέρασαν καὶ ἀπὸ τὸ καλᾶτι τοῦ βασιλιά.

«Πόσο τὸν πουλεῖς ;» ρωτᾶ ὁ βασιλιάς.

— «Ἐνα κόσκινο λίρες».

— «Τόσο ἀκριβὰ ; Ποῦ τὸν ἐβρήκες ἐσὺ τόσο μικρὸς τὸ σκλάβο ;» ρώτησε ὁ βασιλιάς.

— «Εἶναι ἀδερφός μου».

— «Ἄ ! γι' αὐτὸ ζητᾶς ἓνα κόσκινο λίρες ! Καλὰ ! ξέρεις ὅμως πὼς θὰ κάμω ὅ τι θέλω τὸ σκλάβο μου ;»

«Αμα με αγοράσης, και στη φωτιά, βασιλιά μου, να με προστάξης να πέσω, θα πέσω!» αποκρίνεται με θάρρος ο μεγαλύτερος.

— «Καλά» λέει ο βασιλιάς, και δίνει στο μικρό ένα κοσκίνο λίνες.

Ο βασιλιάς την άλλη μέρα κάλεσε το σκλάβο του και του είπε:

«Άκουσε, Κοσκινά — έτσι θα σε λέω. Έδω είναι σπόροι από ροδακινιές, αχλαδιές, βερικοκιές, πορτοκαλιές και διάφορα άλλα δέντρα.

»Βλέπεις εκεί μακριά ανάμεσα στους βράχους εκείνο εκεί το μέρος; Εκεί θα πᾶς να φυτέψης τους σπόρους. Σ' ένα χρόνο μέσα θέλω καρπό. Αν δὲν τὸ καταφέρης, θὰ σου κόψω τὸ κεφάλι!»

Ἡ βασιλοπούλα λυπήθηκε τὸν Κοσκινά και παρακάλεσε τὸν πατέρα της γιὰ χάρη της νὰ τὸν ἀφήσῃ στὸ παλάτι.

«Ὅχι» εἶπε ὁ βασιλιάς. «Τόσο ἀκριβοὶ σκλάβοι δὲν εἶναι γιὰ τὸ παλάτι».

Πῆρε τοὺς σπόρους ὁ Κοσκινάς κι ἔφυγε ἀπελπισμένος.

Πᾶει, πάει κουράστηκε και ξαπλώθηκε κάτω ἀπὸ ἕνα πουρνάρι.

Στὸν ὕπνο του νὰ και παρουσιάζεται ἕνας γέροντας με κάτασπρα μακριὰ γένια και μαλλιά, και τοῦ λέει: «Ἐκεῖ στὴ ρίζα τοῦ βουνοῦ εἶναι μιὰ ἄσπρη πλάκα. Σήκωσέ την, πάρε τὰ ἐργαλεῖα ποὺ θὰ βρῆς και δούλεψε. Εἶμαι ἡ εὐχή της μάνας σου. Θὰ εἶμαι πάντα μαζί σου.»

Ευπνᾶ ὁ Κοσκινάς, κοιτάζει γύρω, μὰ δὲ βλέπει κανένα. Ὅστόσο εὐχαριστεῖ τὸ Θεό, ἀκολουθεῖ τὴ συμ-

βουλή του γέροντα και φτάνει στο μέρος που ο βασιλιάς του έδειξε.

Το μέρος ήταν πολύ άγριο· γεμάτο πέτρες. Δεν μπορούσε να σκάφη.

Από πάνω όμως ήταν χώμα πολύ· το ρίχνει λοιπόν από κει, το ισοπεδώνει, χωρίζει τις βραγιές και σπέρνει τους σπόρους.

Ακούραστα δούλευε, ο ιδρώτας έτρεχε ποτάμι. Πρωί, μεσημέρι και βράδυ έβρισκε φαγητά έτοιμα κι έτρωγε. Τα πήγαινε ο γέροντας χωρίς να φαίνεται.

Γρήγορα φύτρωσαν οι σπόροι, έγιναν δέντρα, άνθισαν και κάρπισαν.

Μια μέρα ο Κοσκινάς θέλησε να ξεριζώσει ένα σκίνο, που ήταν άπάνω σ' ένα βράχο.

Με το ξεριζώμα του σκίνου κυλιούνται κάτω κουδουνίζοντας, ντίν! ντίν! ένα σωρό λίρες.

Μαζεύει τις λίρες, πηγαίνει στην πόλη, παίρνει έργατες και χτίζει πλάι στο περιβόλι του ένα παλάτι, πολύ μεγαλύτερο και ωραιότερο από το παλάτι του βασιλιά.

Αγοράζει έπειτα άλογα, άμάξια και ό τι άλλο του χρειαζόταν για να ζή βασιλικά.

Στο τέλος του χρόνου πηγαίνει στο βασιλιά ένα άμάξι, φορτωμένο όπωρικά. Το πλάτι μοσκοβόλησε από τή μυρουδιά τους.

«Νά το πιστέψω, Κοσκινά, πώς είναι από το περιβόλι σου ;» ρωτά με θαυμασμό ο βασιλιάς.

— «Καταδέξου, βασιλιά μου, να πάμε να δής με τα ίδια σου τα μάτια» άπαντά ο Κοσκινάς.

— «Πολύ καλά» λέει ο βασιλιάς, και πηγαίνει στο πα

λάτι του Κοσκινά, με τή βασίλισσα και με τή βασιλοπούλα.

Στό παλάτι του ο Κοσκινάς, χωρίς να τὸ περιμένῃ, βρήκε τοὺς γονεῖς του καὶ τὸν ἀδερφό του. Τοὺς εἶχε φέρει ἐκεῖ ὁ γέροντας.

«Παιδί μου, πόσα ὑπόφερες γιὰ μᾶς!» φώναξε ἡ μητέρα, καὶ ὅλοι τους χύθησαν νὰ τὸν ἀγκαλιάσουν καὶ νὰ τὸν φιλήσουν.

«Ναί, μητέρα, μὰ δεξ τί ἔγινε με τή δύναμη τοῦ Θεοῦ καὶ με τὴν εὐχή σου!» εἶπε ὁ Κοσκινάς.

Ὁ βασιλιάς δὲν πίστευε τὰ μάτια του :

«Παιδί μου» λέει, «ἐγὼ σ' ἔστειλα νὰ χαθῆς. Ὁ Θεὸς ὅμως δὲ σὲ ἄφησε. Ἄς εἶναι δοξασμένο τ' ὄνομά του! Θέλω νὰ γίνῃς γαμπρός μου καὶ διάδοχος μου».

«Ἄν θέλουν καὶ οἱ δικοί μου, μεγάλη μού τιμὴ, βασιλιά μου» ἀποκρίθηκε ὁ Κοσκινάς.

Ποῦ περίμεναν τέτοια πράματα οἱ γονεῖς τοῦ Κοσκινά! Μὲ τὴν εὐχή τους ἔγιναν οἱ γάμοι, καὶ ἔζησαν, παιδιὰ μου, αὐτοὶ καλὰ κι ἐμεῖς καλύτερα.

«Θέλω νὰ δῶ τίς ἐργασίες ποὺ κάνουν ἐδῶ οἱ ἄνθρωποι» λέει ὁ Πέτρος στὸν Παῦλο.

«Μετὰ χαρᾶς πάμε στὸ περιβόλι τοῦ γείτονά μας, τοῦ κῆρ Γιάννη».

Ὁ περιβολάρης με τὴν ἀξίνα καὶ τὸ φτυάρι ἔκανε ἕνα μικρὸ λάκκο στὴ γῆ, φύτευε ἕνα δεντράκι, καὶ με φλούδα μουριάς τὸ ἔδενε σ' ἕνα παλούκι.

«Ἄχ! τί ὄμορφα εἶναι νὰ γίνῃ κανεῖς περιβολάρης. Νὰ ζῆ πάντα ἔξω, κάτω ἀπὸ τὰ πράσινα φυλλώματα τῶν δέντρων, μέσα στὰ ὠραῖα λουλούδια καὶ τὰ γλυκὰ

«Δὲ θὰ κάμῃς ἄσχημα» λέει ὁ Παῦλος, καὶ ἀρχίζει νὰ τραγουδῇ:

Ευπνάει μὲ τὸν πρῶτο πετεινὸ
καὶ τὸ ραβδί στὸ χέρι του ἀρπάζει,
φέρει τ' ἀρνάκια ὅλα στὸ βουνὸ
καὶ κείνος ἀπὸ κάτω τὰ κοιτάζει.

Βόσκουν τ' ἀρνάκια, τρέχουν σὰν τρελὰ
μὲς στοῦ βουνοῦ τὰ δροσερὰ θυμάρια,
στὸ θάμνο ποὺ κρυφὰ μοσκοβολᾷ
καὶ μὲς στὰ καταπράσινα χορτάρια.

Καὶ ὁ βοσκὸς μονάχος τραγουδεῖ,
μὰ δὲν ξεχνᾷ τ' ἀρνάκια ποὺ βόσκουνε.
Εἶναι ὁ βοσκὸς μας φρόνιμο παιδί
καὶ ὅλοι στὸ χωριὸ τὸν ἀγαποῦνε.

Κι ἀφοῦ περᾶση ἡ μέρα μιὰ φορὰ,
τ' ἀρνάκια του μαζεύει κάθε βράδυ,
γυρίζει στὸ χωριὸ του μὲ χαρὰ
καὶ κλεῖ μέσα στὴ μάντρα τὸ κοπάδι.

«Πῶς εἶπες ; Πρῶτὸ σηκώνεται καὶ ὁ βοσκός ;» ρωτᾷ ὁ Πέτρος.

— «Καὶ τὸν δέρνουν οἱ βροχές, τὰ χιόνια καὶ τὸ χιλαζι.
Μένει ἄγρυπνος, νὰ μὴν ἔρθουν οἱ κλέφτες καὶ οἱ λύκοι»
πρόσθεσε ὁ Παῦλος.

— «Τότε οὔτε βοσκὸς θὰ γίνω».

— «Δὲ γίνεσαι λοιπὸν ψωμάς ;»

— «Πῶς τὸ συλλογίστηκες αὐτό ;»

«Μοῦ τὸ θύμισε αὐτὴ ἐδῶ ἢ χελώνα» εἶπε ὁ

Παῦλος.

«Ἰατί ;»

Ἡ φηφιοποίηθη ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

«Δὲς τὸ καθούκι της, ἀπάνω εἶναι σὰ σκαφίδι καὶ κάτω σὰν πλαστήρι.

» Ἡ κυρούλα λέει, πὼς μιὰ φορὰ κι ἕναν καιρὸ ἡ χελώνα ἦταν ψωμάς. Ἦταν πολὺ πλούσιος, μὰ ὅσα πλοῦτη εἶχε, τόση ἀσπλαχνιὰ ἔδειχνε στοὺς φτωχοὺς.

» Μιὰ φορὰ ὁ Χριστὸς ἔγινε ζητιάνος καὶ πῆγε καὶ τοῦ ζήτησε λίγο ψωμί.

» Ὁ ψωμάς τὸν ἔδιωξε μὲ ἀσχημο τρόπο, καὶ ὁ Χριστὸς ὅσο τὸν ἔδιωχνε τόσο πῦρ πολὺ ζητοῦσε.

» Θυμῶναι τότε ὁ ψωμάς καὶ σηκώνει τὸ πλαστήρι νὰ τὸν χτυπήσῃ.

«Ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντά σου νὰ σέρνης πάντα ἀπάνω σου τὸ σκαφίδι καὶ τὸ πλαστήρι. Τὸ εὐλογημένο ψωμί δὲν εἶναι γιὰ τὰ χέρια σου.» λέει ὁ Χριστὸς χάνοντας τὴν ὑπομονή του.

» Ἀπὸ τότε ὁ ψωμάς ἔγινε χελώνα».

«Ἄν γινόμεον ψωμάς δὲ θὰ ἤμουν ἀσπλαχνος» λέει ὁ Πέτρος, «μὰ δὲ μοῦ ἀρέσει.»

— «Τότε τί σοῦ ἀρέσει; Δὲ γίνεσαι μαραγκός, τσουκαλὰς ἢ κοφινάς;» εἶπε ὁ Παῦλος.

Εἶχαν δεῖ πολλὰς φορὰς τὸ μαραγκό, πῶς πριόνιζε, πλάνιζε, τρυποῦσε μὲ τὸ τρυπάνι καὶ πελεκουσε μὲ τὸ σκεπάρνι.

Ὅταν τὰ ἔβλεπε κανεὶς ἔλα αὐτά, θαρροῦσε πὼς ἦταν πολὺ εὐκόλα.

Πολὺ εὐκολώτερο φαινόταν νὰ φτιάνη κανεὶς ἕνα τσουκάλι ἀπὸ γαστροχῶμα.

Καὶ ἀκόμη πολὺ εὐκολώτερο φαινόταν τὸ πλέξιμο ἐνδὸς κοφινιοῦ.

Τὴν ἐργασία αὐτὴ τὴν ἤξερε πολὺ καλὰ ὁ Παῦλος. Κατέβαινε μὲ τὸν Πέτρο στὸ ποταμάκι, ποὺ κατρακυλοῦσε σὰν ἀσημένιο γοργὸ φιδάκι· ἐκεῖ ἔκοβαν βέργες ἰτιάς ἢ

λυγαριάς, και ὁ Παῦλος τοῦ ἔδειχνε πῶς πλέκουν τὰ κοφίνια.

Ὅταν ὅμως θυμόταν ὁ Πέτρος τὸ ἀγαπημένο του λιμάνι μὲ τὰ μεγάλα καράβια, δὲν τοῦ ἔκανε καρδιά νὰ προσέξῃ σὲ τίποτα.

«Ὅχι, ὄχι, Παῦλο» ἔλεγε, «δὲν ἔχω ἄλλον πόθο παρὰ νὰ ταξιδέψω μακριὰ μὲ τὰ καράβια».

3. Πῶς ὁ Πέτρος ἐργάζεται στὸ κατάστημα τοῦ πατέρα του.

Ὁ Πέτρος ἔγινε δεκαπέντε χρονῶν και ἀκόμη δὲν εἶχε διαλέξει τὸ ἐπάγγελμα ποῦ θ' ἀκολουθοῦσε.

Μιά μέρα τὸν κάλεσε ὁ πατέρας του στὴν κάμαρά του.

Ὁ Πέτρος μπήκε και χαιρέτησε μὲ σεβασμό. Σοβαρὸς και συλλογισμένος καθόταν στὴν πολυθρόνα ὁ Μαθίης Λάρις. Χάιδεψε κάμποσες φορὲς τὰ μακριὰ γένια του και ὑστερα εἶπε: «Γιὰ νὰ σοῦ πῶ, Πέτρο. Ἀπὸ καιρὸ ὁ κάθε συμμαθητὴς σου μαθαίνει κατιτί, γιὰ νὰ κερδίξῃ τὸ φοιτῆ του. Ἀκόμη και τ' ἀδέρφια σου, ποῦ εἶναι μικρότερα σου, διάλεξαν ἀπὸ τώρα τὸ ἐπάγγελμά τους. Ὁ Νίκος θέλει νὰ πάῃ στὴν ἐμπορικὴ σχολὴ και ὁ Τάκης θὰ σπουδάσῃ μηχανικὸς.

»Εἶσαι ὁ μόνος ποῦ μένεις χωρὶς δουλειά!

»Αὐτὸ ὅμως δὲν πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ

»Ἀπὸ αὔριο θὰ ἔρθῃς νὰ πιάσῃς δουλειὰ στὸ κατάστημα· θέλω νὰ γίνῃς ἔμπορος.

»Πιστεύω νὰ γίνῃς φρόνιμος κι ἐργατικὸς, και νὰ μπορέσῃς, ἅμα γεράσω, νὰ διευθύνῃς ἐσὺ τὸ κατάστημα.

»Ἄν ὅμως σοῦ ἀρέσῃ νὰ ἐξακολουθήσῃς τὸν κακὸ

«Ὁ δρόμος πού πήρες, χωρίς ἄλλο θὰ χτυπήσης γρήγορα τὸ κεφάλι σου».

2

Ὁ Πέτρος ἔγινε ὑπάλληλος στὸ κατάστημα τοῦ πατέρα του.

Ἔβαζε ζάχαρη καὶ καφέ σὲ χάρτινα χωνιά, ζύγιαζε ρύζι καὶ φασόλια, πουλοῦσε ἀλεύρι καὶ ἀλάτι.

Ὅταν ἔρχονταν τ' ἀμάξια φορτωμένα ἀπὸ τὸ λιμάνι ἔτρεχε καὶ βοηθοῦσε στὸ ξεφόρτωμα.

Κοίταζε πῶς οἱ ἄλλοι ὑπάλληλοι ἔγραφαν στὰ μεγάλα κατάστιχα· πῶς ὁ πατέρας του ἔγραφε τὰ γράμματα καὶ ἔκανε τοὺς λογαριασμούς. Βοηθοῦσε καὶ αὐτὸς γράφοντας τὶς ἐπιγραφές στοὺς φανέλους ἢ στὰ δέματα.

Προσπαθοῦσε νὰ γράφῃ ὅσο μπορούσε ὁμορφότερα.

3

Δυστυχῶς αὐτὴ ἡ προθυμία του δὲ βαστοῦσε πολὺν καιρό.

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ ζητοῦσαν ζάχαρη καὶ αὐτὸς ἔδινε ἀλάτι.

Ζύγιαζε ἀπρόσεχτα. Οἱ λογαριασμοὶ του δὲν ἦταν σωστοὶ καὶ οἱ πελάτες ἔφευγαν δυσαρεστημένοι.

Τὰ χέρια του δούλευαν, μὰ ὁ νοῦς του ἦταν πάντα στὰ καρδιά καὶ στὸ λιμάνι.

Στὸ ξεφόρτωμα πολλὲς φορές ἀπὸ τὴν ἀφηρημάδα του χτυποῦσαν οἱ κάσες καὶ χύνονταν ὁ καφές, ἡ κανέλα, τὰ γαρίφαλα, τὰ μωσκοκάρυδα. Γιατὶ πάντα συλλογιζόταν :

« Ἀπὸ ποῦ νὰ ἔρχωνται οἱ κάσες ; Ἄχ ! τί ὠραία θὰ εἶναι ἐκεῖ ! »

Πολλὲς φορές γύριζαν πίσω τὰ δέματα, γιατί ὁ Πέτρος δὲν ἔγραφε σωστὰ τὸν τόπο πού ἔπρεπε νὰ πάνε, ἢ τοὺς πελάτες πού ἔπρεπε νὰ τὰ παραλάβουν. Γιατὶ ἅμα ἔγραφε.

μυλοῦσε μὲ τὰ δέματα ;

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

«Έσείς ἀπὸ τὸ ἀμάξι θὰ φορτωθῆτε στὸ καράβι καὶ θὰ ταξιδέψετε. Ἐγὼ θὰ μένω ἐδῶ».

Τότε πιά δὲ βασιτύοταν.

«Δὲν εἶναι ζωὴ αὐτὴ!» ἔλεγε καὶ πετοῦσε τὸν κοντολοφόρο, ἔβαζε τὸ καπέλο του κι ἔτρεχε στὸ λιμάνι.

Ὁ πατέρας του τὸ παρατήρησε· τὸν κάλεσε λοιπὸν μιὰ μέρα πάλι στὴν κάμαρά του.

Ὁ Πέτρος πῆγε, καὶ γιὰ πολλὴ ὥρα δὲ σήκωνε μάτια νὰ τὸν κοιτάξῃ στὸ πρόσωπο.

Τέλος ὁ Μαθιὸς Λάρας γυρίζει στὸ γιό του καὶ τὸν ρωτᾷ : «Δὲ μοῦ λές, Πέτρο, μὲ τὰ σωστά σου θέλεις νὰ καταντήσης φωμοζήτησις;»

Ὁ Πέτρος χαμηλώνει τὸ κεφάλι, καὶ μὲ τρεμουλιαστὴ φωνὴ λέει στὸν πατέρα του : «Πατέρα, ἄφησέ με νὰ σοῦ μιλήσω καθαρά. Δὲ μοῦ ἀρέσει νὰ γίνω ἔμπορος. Ἐνας εἶναι ὁ πόθος μου. Νὰ ταξιδέψω μὲ ἕνα καράβι, νὰ χορτάσω τὴ θάλασσα, νὰ πάω μακριὰ στὰ ξένα».

Ὁ πατέρας μὲ αὐστηρὸ τόνο τοῦ εἶπε : «Δὲ μοῦ λές, τί θὰ κάμῃς στὸ καράβι, ἀφοῦ δὲ νιώθεις ἀπὸ ναυτικά; Στὰ ξένα πῶς θὰ ζήσης χωρὶς ἐργασία; Πέτρο, μάθε το· ποτέ μου δὲ θὰ σὲ ἀφήσω νὰ κάμῃς μιὰ τέτοια τρέλα, γιὰτὶ ὁ κόσμος θὰ πῆ πῶς ἐγὼ εἶμαι πιὸ τρελὸς ἀπὸ σένα.

»Μπορεῖ ν' ἀποφασίσῃς νὰ φύγῃς κρυφά; Ἔ! τότε χωρὶς ἄλλο πικρὰ θὰ τὸ μετανιώσης!»

Ἵστερα μὲ μαλακώτερο τρόπο τοῦ εἶπε : «Παιδί μου, γιὰτὶ θέλεις νὰ μᾶς λυπηθῇς; Γιὰτὶ θέλεις ν' ἀφήσης τὸ πατρικὸ σου σπίτι καὶ τὴν πατρίδα μας;»

Ὁ Πέτρος ἄρχισε νὰ κλαίῃ, γιὰτὶ ἔβλεπε πῶς ὁ πατέρας του εἶχε δίκιο. «Θὰ σὲ ἀκούσω, πατέρα μου, θὰ μείνω στὸ σπίτι μας» εἶπε κλαίοντας, ἐνῶ ἔβγαινε ἀπὸ τὴν κάμαρα τοῦ πατέρα του.

4. Πῶς ὁ Πέτρος ἔφυγε μυστικῶς γιὰ τὴν Ἀμερική.

1

Τὸ χρόνο ἐκεῖνο ἔτυχε νὰ πέση κακὴ ἀρρώστια.

Ὁ Πέτρος καὶ τὰ δυὸ ἀδερφάκια του ἀρρώστησαν.

Ὁ γιατρὸς ἐρχόταν δυὸ φορές τὴν ἡμέρα, πρωὶ καὶ βράδυ.

Ἡ μητέρα ἀγγυπνοῦσε ἕλη νύχτα κοντὰ στὰ κρεβάτια τους.

Μὲ τὸ μαντιλάκι τῆς ἔδιωχνε τὶς μίγες καὶ δροσίζε τὰ μέτωπά τους, ποὺ τὰ ἔψηνε ὁ πυρετός.

Μὲ γλύκα τοὺς μιλοῦσε καὶ τοὺς ἔσιαζε ἀναπαυτικὰ τὸ προσκέφαλο!

Μαλακὰ μαλακὰ ἔσερνε τὸ χέρι καὶ χάιδευσε τὰ μαλλιάκια τους.

Ὁ Πέτρος ὅμως καὶ στὸν πυρετὸ ἀπάνω ὠνειρευόταν πάντα τὴν ἀπέραντη θάλασσα μὲ τὰ μεγάλα καράβια καὶ τοὺς ξένους μακρινοὺς τόπους.

2

Σὲ λίγο τὰ δυὸ ἀδερφάκια του τὰ θέρισε σὰν τρυφερὰ στάχια ὁ χάρος καὶ τὰ ἔθαψαν στὸ νεκροταφεῖο.

Ἡ χαροκαμένη μάνα ἦταν ἀπαρηγόρητη. Μὲ πῶς πολλὴ λαχτάρα ἔσφιγγε στὴν ἀγκαλιά τῆς τὸ μονάκριβο τώρα ἀγοράκι τῆς, τὸν Πέτρο τῆς.

Μὲ ματιὰ γεμάτη στοργὴ καὶ θλίψη τὸν κοίταξε ὁ πατέρας του κι ἔλεγε: «Πέτρο, παιδί μου! εἶσαι τὸ μοναχὸ καμάρι μας».

Ὁ Θεὸς τοὺς λυπήθηκε καὶ ὁ Πέτρος σὲ λίγο ἔγινε καλά.

Τώρα ἐνωθε κι αὐτὸς πῶς στὴν τόση στοργὴ τῶν

δικών του, ἔπρεπε νὰ δείχνη ὅσο μπορούσε μεγαλύτερη ἀφοσίωση καὶ ὑπακοή.

3

Ὅσοσο βασανίζοταν πάντα μετὴν ἰδέα τοῦ ταξιδιοῦ ὁ Πέτρος. Νύχτα μέρα τοῦ φαινόταν, πῶς κάποιος τοῦ τρυποῦσε τὸ μυαλὸ μετὰ τ' ἀδιάκοπα λόγια: «νὰ φύγης! νὰ φύγης! Ἀκόμα ἐδῶ; Νὰ τὰ καράβια. Φύγε! φύγε!»

Πέρασε δολικῆρος χρόνος ποὺ βασανίζοταν ἔτσι.

Τέλος δὲ βάσταξε, πηγαίνει στὴ μητέρα του καὶ λέει: «Μητερούλα μου, νὰ σὲ χαρῶ, λυπήσου με, δὲ βαστῶ· θέλω νὰ πάω μετὰ τὰ καράβια. Κάμε μου τὴ χάρη νὰ πάρης τὴν ἀδεια ἀπὸ τὸν πατέρα. Κάμε μου αὐτὴ τὴ χάρη, καλὴ μου μάνα, νὰ μοῦ περάσῃ ὁ καημὸς».

Πολλὴ ὥρα δὲν μπόρεσε νὰ μιλήσῃ ἀπὸ τὴ συγκίνηση.

«Χαίρι μου, γιατί με βασανίζεις ἔτσι;» τοῦ λέει τέλος. «Ἐσὺ, τὸ μονάκριβό μας παιδί, νὰ μᾶς φύγης; Θέλεις νὰ μᾶς ἀφήσης μετὴν Ἄννα μοναχά;

»Πέτρο, ποῖος θὰ μᾶς εἶναι στήριγμα στὰ γερατειά μας; Τὴν ὥρα, παιδί μου, ποῦ θὰ μάθω πῶς ἔφυγες θὰ πεθάνω».

4

Ὁ Πέτρος δὲν ξαναμίλησε γιὰ τὸ ταξίδι του, μὰ καὶ ὁ νοῦς του δὲν ξεκολλοῦσε ἀπ' αὐτό.

Τώρα πιά ἦταν δεκαἕξι χρονῶν παλικάρι.

Πέρασε ὁ Ἰούλιος καὶ ἦρθε μετὰ τὰ γλυκά του ὀπωρικὰ ὁ Αὐγούστος.

Μιὰ μέρα στεκόταν ὅπως τὸ συνήθιζε στὸ λιμάνι, καὶ ἐβλεπε τὰ καράβια ποὺ ἐφευγαν.

Ἐξαφνα κάποιος τὸν ἐχτύπησε στὸν ὄμο φιλικῶς. Ἦταν ἄλλοτε συμμαθητὴς του καὶ παιδί πλοιάρχου.

«Τί κάνεις, Πέτρο;»

— «Άς ποῦμε καλά. Ἐσὸ ποῦ βρῖσκεσαι ; Ἔχω τόσον καιρὸ νὰ σὲ δῶ».

— «Ἦμουν ταξίδι, καὶ σὲ λίγο φεύγω πάλι μὲ τὸ καράδι μας γιὰ τὴν Ἀμερική. Νάτο ! ἐκεῖ πέρα εἶναι ἀραγμένο».

— «Ἄχ, σὲ ζηλεύω, φίλε μου» εἶπε ἀναστενάζοντας ὁ Πέτρος.

— «Γιατί ;»

— «Ἦθελα κι ἐγὼ νὰ μποροῦσα νὰ ταξιδέψω».

— «Ἄν μποροῦσες ! Καὶ γιατί δὲν μπορεῖς ;»

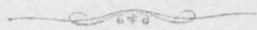
— «Δὲν ἔχω χρήματα. . . » εἶπε μὲ σιγανὴ φωνὴ ὁ Πέτρος.

— «Καλὲ τί λές ! Καὶ σκοτίζεσαι γι' αὐτό ; Ἔλα, τὸ χέρι σου καὶ δρόμο. Σὲ παίρνω χάρισμα».

Ὁ Πέτρος, πέφτει στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ φίλου του καὶ λέει : «Σ' εὐχαριστῶ. Μὲ σκλαβώνεις μὲ τὴν καλοσύνη σου».

Καὶ χωρὶς νὰ συλλογιστῇ τοὺς δικούς του, πήδησε στὴ βάρκα μὲ τὸ φίλο του, καὶ σὲ λίγο ἀνέβηκαν στὸ καράδι.

Αὐτὸ ἔγινε στὶς δέκα τοῦ Αὐγούστου.

ΜΑΚΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

Β. Πώς πέρασε ο Πέτρος στο ταξίδι.

1

Προσταχτική ἀκούεται ἡ φωνὴ τοῦ καπετάνιου ἀπὸ τῆ γέφυρα : «Σηκώστε τὴν ἀγκυρά!»

Μὲ κόπο τὴν τραβοῦν οἱ ναῦτες ἀπὸ τὸ βυθὸ τῆς θάλασσης.

Χτυποῦν γρήγορα καὶ δυνατὰ οἱ καρδιὲς τῶν ναυτῶν καὶ τῶν δικῶν τους, ποὺ στέκουν στὴν προκυμαλα. Στὸν ἄερα κάτασπρα μαντίλια κουνοῦν : «Ἐχετε γειά! στὸ καλό! ἔχετε γειά! στὸ καλό!»

Ὁ Πέτρος στέκεται στὸ κατάστρωμα. Ἡ πόλη λαμπροκοπᾷ κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο.

Μιὰ βάρκα μὲ τέσσερα κουπιὰ σέρνει τὸ καράβι πίσω της, δεμένο μὲ χοντρὸ παλαμάρι. Οἱ ναῦτες σκαρφαλῶνουν στὰ σκοινιά καὶ ἀπλώνουν τὰ πανιά.

Σὲ λίγο τὸ καράβι ἀφήνει τὸ λιμάνι. Ὅλο καὶ μακραίνει ἀπὸ τὴ στεριά. Πρῶτα ἡ πόλη, καὶ ἔπειτα τὰ βουναλάκια ἀπὸ λίγο λίγο χάνονται στὸ διάστημα, καὶ στὸ τέλος μόνον οἱ πιὸ ψηλὲς κορφὲς τῶν γύρω βουνῶν φαίνονται ἐκεῖ μακριά.

2

Κατὰ τὸ μεσημέρι τῆς τρίτης ἡμέρας ὁ Πέτρος ἀρχίζει νὰ στενοχωριέται.

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Τὸ καράβι κυλᾷ πέρα δῶθε. Ὁ Πέτρος ζαλιζέται καὶ ἀναγκάζεται νὰ κρατιέται.

Ὅλα τοῦ φαίνονται πῶς στριφογυρίζουν.

Κάποτε πέφτει φαρδὺς πλατὺς ἀπάνω στὸ κατὰστροωμα καὶ δὲν μπορεῖ νὰ σηκωθῆ. Τὸν ἔπικσε ζάλη.

Κλαίει, φωνάζει, μὰ δὲν τὸν προσέχει κανεὶς !

Τότε θυμᾶται τὸ πατριῶν σπιτάκι του, τοὺς δικούς του, ποὺ τοὺς ἔφυγε κρυφά, καὶ ἀναστενάζει : « Ἄχ μάννα μου, ἄχ μανούλα μου ! »

Τὴν ἄλλη μέρα τὸν πλησιάζει ὁ φίλος του καὶ τοῦ λέει : « Πῶς τὰ πέρασες χτέες, Πέτρο, μὲ αὐτὰ τὰ μικροπράματα ; Ὅ, νόμισες πῶς ἦταν τρικυμία ; »

— « Τρικυμία ! κάνει μὲ θαυμασμὸ ὁ Πέτρος. « Αὐτὸ ἦταν ἄγρια φουρτούνα ».

« Για ἓνα στεριανό, βέβαια » λέει γελώντας ὁ φίλος του. « Ἔ, φίλε μου, γιὰ μᾶς εἶναι ἀστεία ! ». Ἄκουσε :

Μὲ καράβια στὰ ταξίδια
τὸ ναυτόπουλο γυρνᾷ,
μὲ τῆς θάλασσας τὰ φίδια
τὰ μικράτα του περνᾷ.

Ὁ βοριάς δὲν τὸ τρομάζει
οὔτ' ἢ ἄπιστη νοτιά,
οὔτε χιόνι, οὔτε χαλάζι,
οὔτε κύματα πλατιά.

Στὴ δουλειὰ πρωὶ καὶ βράδυ
μὲ τὸ στρόπο στὸ πλευρό,
ξερὸ τρώγει παξιμάδι,
πίνει ἀκάθαρτο νερό.

Πεταχτό σάν τὸ ξεφτέρι
ἀνεβαίνει σιὰ πανιά
καὶ μὲ ρόζους εἰς τὸ χέρι
λύνει, δένει τὰ σκοινιά.

Στοῦ κινδύνου τὴν τρομάρα
τὸ φυλάγει μοναχὴ
τῆς μανούλας του ἢ λαχτάρα
τῆς μανούλας του ἢ εὐχή.

3

Μιὰν ἄλλη μέρα, ὕστερα ἀπὸ τὸ βραδινὸ φαγιὸ στεκόταν ὁ Πέτρος στὸ κατάστρωμα καὶ κοίταζε τὸν οὐρανὸ.

Οἱ γλάροι πετοῦσαν ἀπάνω ἀπὸ τὸ ψηλὸ κατάρτι· ψηλότερα κρεμασμένα ἦταν τὰ σύννεφα καὶ ὁ οὐρανὸς ἀκόμη πιὸ ψηλά.

«Πόσο ψηλὰ νὰ εἶναι ;» συλλογιζόταν ὁ Πέτρος. « Ἄχ, νὰ μπορούσα νὰ πετάξω ψηλὰ, πολὺ ψηλὰ σάν τὰ πουλιὰ κι ἐγώ ! »

Στὸ ἀναμεταξὺ σιγὰ σιγὰ βράδιαζε καὶ τ' ἀστέρια πρόβαλλαν στὸν ἀπέραντο θόλο τ' οὐρανοῦ.

« Ἦθελα νὰ πετοῦσα ἀπὸ ἀστέρι σὲ ἀστέρι ! » λέει.

Νιώθει τότε κάποιον μεγάλο βάρους νὰ τοῦ πλακῶνῃ τὴν καρδιά.

« Τάχα δὲ μὲ βλέπει ἀπὸ κεῖ ἀπάνω μὲ τὰ χίλια λαμπρὰ μάτια τῆς νύχτας ὁ Θεὸς ; Δὲν ξέρει τὸ καιρὸ ποῦ ἔκαμα ; Οἱ γονεῖς μου φυσικὰ δὲ μὲ βλέπουν· εἶναι πολὺ μακριὰ. Ὁ Θεὸς ἔμω ; τὸ νιώθω καλὰ, πῶς εἶναι πολὺ, πάρα πολὺ κοντὰ μου.

4

Λίγες ἡμέρες ὕστερότερα ὁ Πέτρος ἄκουσε τρεξίματα καὶ κραυγὲς ἀπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του.

Οι ναύτες έτρεχαν πέρα δώθε κι ένας τους είπε : « Παιδιά, δυνατή φουρτούνα μās πλάκωσε ».

Τα κύματα τράνταζαν τὸ καράβι και τὰ πλευρά του έτριζαν.

Σάν καρυδότσουφλο τὸ πετοῦσαν πότε δῶ πότε κει. Πέτε βούλιαζε ἀπὸ τὴ δεξιὰ μεριά και πότε ἀπὸ τὴν ἄλλη, και ὁ Πέτρος ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος στὸ ἄλλο.

« Παναγία μου, βουλιάζομε ! » φώναζε κάθε λίγο.

Χλομός και τρέμοντας ἀπὸ τὸ φόβο συλλογίστηκε : « Ἄχ ! γιατί νὰ μὴν εἶμαι στὴν πατρίδα μου, στὴν ὁμορφη ζεστὴ καμαρούλα μου, στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάνας μου ; Ἄχ, νὰ σωθῶ, και ἀμέσως θὰ γυρίσω στοὺς δικούς μου ».

Ἡ τρικυμία βάσταξε ὅλη τὴν ἡμέρα και ὅλη τὴ νύχτα.

Μόλις κατὰ τὰ ξημερώματα ἔπεσε ὁ ἄνεμος. Σὲ λίγο ἤσυχασε και ἡ θάλασσα. Κατὰ τὸ βράδυ ξαστέρωσε ὁ οὐρανός.

Ὁ Πέτρος ἤσυχασε και ζωήρεψε πάλι. Ἐτρεχε στὸ κατάστρωμα, χαιρόταν γιὰ τὸν ξάστερο οὐρανὸ και γιὰ τὰ κύματα πὸ λαμποκοπούσαν.

« 5. Ἡὼς ναυέγησε τὸ καράβι.

Εἶχαν περάσει ὡς τώρα μερικὲς ἑβδομάδες.

Ὁ Πέτρος ξέχασε ὅλως διόλου τὴν ἀπόφασή του νὰ γυρίση στὴν πατρίδα του.

Ὁ ἥλιος ἦταν πάρα πολὺ φλογερός. Βαθιὰ σιωπὴ βασίλευε γύρω. Σάν ἀποκαρωμένη φαινόταν ἡ θάλασσα· καμιὰ ζαρωματιὰ δὲ χάραζε ἀπάνω της, οὔτε ἡ παραμικρὴ πνεοῦλα ἀνέμου δὲ φυσούσε. Τὰ πανιὰ κρέμονταν χαλαρωμένα.

Μακριὰ στὸν ὀρίζοντα ἦταν ἕνας κατάμαυρος και θεόρατος τοίχος ἀπὸ σίννεφα.

Ἐξαφνα δυνατὸς ἀέρας πλάγιασε τὸ καράβι.

Ἡ θάλασσα ἄρχισε νὰ φουσκώνη. Σὰ βουνὰ σηκώθηκαν τὰ κύματα.

Τὸ καράβι πότε ἀνέβαινε ψηλά, πότε βυθιζόταν σὰ νὰ ἤθελε γὰ βουλιάξη.

Δυνατὰ καὶ ἀλύπητα χτυποῦσαν τὰ κύματα στὰ πλευρὰ του· τὰ ξάρτια σφύριζαν καὶ τὰ πανιὰ σκίζονταν.

Μὲ πολὺν κόπο κτώρθωσε ὁ Πέτρος νὰ κατεβῆ στὴν καμαρούλα του.

Κάθε στιγμή ἔλεγε : «Τώρα θὰ μᾶς ρουφήξουν, τώρα θὰ μᾶς καταπιοῦν τὰ κύματα».

Στὸ ἀναμεταξὺ νύχτωσε. Οἱ ἀστραπὲς σὰ φίδια λαμπερὰ ἔσκιζαν τὸ μαῦρο οὐρανό. Ἡ ἀνεμοζάλη οὐρλιαζε κι ἕνας γεροναύτης τραγουδοῦσε :

Μαύρη νυχτιά κι ἀνάστερη,
τὰ κύματα μουγκρίζουν·
βροντιᾶ κι ἀστράφτει,
οἱ κεραυνοὶ τὰ κύματα ἔσκιζουν
σὰ φίδια λαμπερά.

Βόηθα, Χριστέ, τριζοβολᾶ,
θ' ἀνοίξη τὸ καράβι.
Βοριάς κακός, ἀλύπητος
μνήματα χίλια σκάβει
στὰ μαῦρα τὰ νερά.

Ἔτσι πέρασε ὀλη ἡ νύχτα.

Ἡ φουρτούνα μάνιαζε ὀλοένα καὶ πιὸ πολὺ.

Ὅσο μακριὰ καὶ ἀν ἔβλεπες, πουθενὰ δὲ φαινόταν στεριά,
πουθενὰ σωτηρία.

Συλλογιζόταν ὁ Πέτρος : « Ἄν σπάση τὸ τιμόνι, πῶς θὰ σωθοῦμε ; »

Ἔτσι ὀλη τὴν ἡμέρα ἀνησυχοῦσε κι ἔτραμε ἀπὸ τὸ φόβο του. Ἐπιτέλους ἡ νύχτα ἤρθε πάλι.

Τότε κάποιο άστέρι λαμπρό προβάλλει στόν ούρανό και
γαλιζει άπάνω στη θάλασσα.

Στή στιγμή ο Πέτρος συλλογίζεται τὸ Θεὸ και λέει μέσα
του :

Λυσσοῦνε τ' άστραπόβροντα,
ὁ άνεμος οὐρλιάζει,
τὸ κύμα παραδέρνεται
κι άφρίζει και ξεσπάζει
στὸ δύστυχο καράβι μας,
ποῦ ἐδῶ κι ἐκεῖ κυλᾷ.

Ἄχ Θεέ μου και πατέρα μου,
μεγάλη ἡ δύναμή σου,
τὸ κρῖμα μου συχώρεσε,
τὸν πόνο μου σπλαχνίσου !
Τρέμει ἡ καρδιά μου άστήριχτη
κι ἡ γλῶσσα μου κολλᾷ.

Κάμε νὰ βγῆ στὸ δρόμο μας
άτάραχο άκρογιάλι,
ἕνα λιμάνι πρόσχαρο
ν' άνοιξη τὴν άγκάλη,
νὰ μᾶς δεχτῆ φιλόστοργο
σὲ κύματα άπαλά».

Ἐξαφνα ὁ Πέτρος νιώθει μιὰ δυνατὴ σπρωξιά. Τὸ καράβι
τραντάχτηκε μὲ τρομαχτικὸ κρότο, κράχ !, σὰ νὰ ἔγινε χίλια
κομμάτια.

Χτύπησε άπάνω σ' ἕνα βράχο κι ἔμεινε καρφωμένο.

Οἱ ναῦτες φωνάζουν : «Τὸ καράβι κάνει νερά !»

Τὸ νερὸ ὄρμιᾶ και πλημμυρίζει τὸ καράβι· ὅλοι βγάζουν
δυνατὲς κραυγές : «βοήθεια ! βοήθεια !»

Ὁ καθέννας συλλογίζεται, πῶς νὰ σωθῆ ἀπὸ τὸ θάνατο.

Μιὰ και μόνη βάρκα μένει, τίς άλλες τίς σάρωσαν τὰ κύ-
ματα. Τὴν ῥίχνουσι ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Πηδοῦν μέσα ὄλοι, πηδᾶ καὶ ὁ Πέτρος τελευταῖος.
Γιὰ πολλή ὥρα παλεύουν μὲ τὰ κύματα ἀντρειωμένα
οἱ ναῦτες.

Κάποτε ἓνα θεόρατο κύμα, ἴσαμ' ἓνα σπίτι, ἔσπασε ὄρμη-
τικὸ καὶ ἀκράτητο ἀπάνω στὴ βάρκα καὶ τὴ βύθισε.

γ. Ἡὼς σώθηκε ὁ Πέτρος.

1

Ἐνα κύμα τράβηξε τὸν Πέτρο βαθιὰ στὰ νερά. "Ἄλλο
κύμα τὸν φέρνει ἀμέσως ἀπάνω.

Εἶδε γιὰ μιὰ στιγμή τὸ φῶς, μὰ πολὺ γρήγορα βρέθηκε
πάλι κάτω.

Τρίτο κύμα τὸν ξαναφέρνει ἀπάνω καὶ κατορθώνει ὁ Πέ-
νᾶ κρατᾶ τὸ κεφάλι ἔξω ἀπὸ τὸ νερὸ. "Ἦξερε καλὸ κολύμπι
ἀπὸ μικρὸς καὶ τώρα νὰ ποῦ τοῦ χρησίμευε.

Κοιτάζει παντοῦ γύρω, ἀλλὰ πουθενὰ δὲ φαινόταν στερριά.

2

Σὲ λίγο ὁμοίως πέρα μακριὰ ξεχωρίζει κάτω νέο κύμα τὸν

σπρώχνει πρὸς τὰ κεῖ· ἦταν στεριά. Μὲ κόπο πολὺ πλησιάζει, ὅταν ἓνα μεγάλο κύμα τὸν ἀρπάξει, τὸν τινάζει καὶ τὸν ρίχνει ἀπάνω σ' ἓνα βράχο.

Νόμισε πὼς τὸ κεφάλι του ἔγινε χίλια κομμάτια.

3

Ἀρπάχτηκε μὲ τὰ δύο του χέρια ἀπὸ τὸ βράχο, γιὰ νὰ μὴν τὸν ξαναπάρῃ τὸ κύμα καὶ τὸν ρίξῃ στὴ θάλασσα.

Ἔβαλε ὅλη του τὴ δύναμη, νὰ σκαρφαλώσῃ ὅσο μποροῦσε ψηλότερα.

Καὶ μόλις ἔφτασε ἐκεῖ, ἔκλεισε τὰ μάτια καὶ λιγοθύμησε.

4

Ὁ Πέτρος ἔμεινε ἔτσι πολλὴ ὥρα ἀναίσθητος.

Κάποτε συνήρθη καὶ ἀνοίξε τὰ μάτια του. Εἶδε τριγύρω του τὸ γαλάζιο οὐρανὸ καὶ τὸ λαμπρὸ φῶς τῆς αὐγῆς, κάτω τὸ στερεὸ καστανὸ χῶμα κι ἐμπρὸς του τὴν ἀπέραντη θάλασσα.

Ἐνίσωσε πὼς ἦταν ἀκόμη ζωντανός. Τότε συλλογίστηκε : « Ἡ τρικυμία κατακομμάτισε τὸ καράβι. Τὰ κύματα ἀναποδογύρισαν τὴ βάρκα.

» Τὸ νερὸ ἤθελε νὰ μὲ παρασύρῃ στὸ βυθὸ τῆς θάλασσας.

» Δίγο ἔλειψε νὰ μοῦ σπάσῃ τὸ κεφάλι ὁ βράχος.

» Ἀλλὰ τρικυμία, κύματα, νερὰ καὶ βράχος δὲν μπόρεσαν νὰ μὲ βλάψουν.

» Ποιὸς λοιπὸν μ' ἔσωσε ; θὰ εἶναι κάποιος δυνατώτερος ἀπ' αὐτά ».

5

Ὁ Πέτρος κατάλαβε τότε βαθιὰ καὶ καθαρὰ καὶ εἶπε μὲ τὸ νοῦ του : « Ὁ Θεὸς μὲ ἀφήνει ἀκόμη νὰ ζήσω. Ὁ καλὸς Θεὸς ποῦ ἔκαμε τὴ γῆ, τὸ λαμπρὸ ἥλιο καὶ τὸν οὐρανὸ μὲ τ' ἄστρα. Θέλω νὰ τὸν εὐχαριστήσω ».

Παπαριχαήλ, Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Γονάτισε, ἔκαμε τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ, σταύρωσε τὰ χέρια του καὶ εἶπε :

« Πατέρα μου ποῦ εἶσαι στὸν οὐρανό, ζῶ !
» Ἐοὺ μ' ἔσωσες. Μεγάλη ἡ χάρη σου ! »

ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΜΟΝΟΣ

8. Τὸ νησί.

1

« Ποῦ εἶναι οἱ σύντροφοί μου ; » Αὐτὴ ἦταν ἡ πρώτη του σκέψη.

Ἄρχισε νὰ φωνάζῃ : « Ποῦ εἶστε ; Ἐλάτε ἐδῶ !... Ἐ !... »

Μὰ κανεὶς δὲν ἀποκρίνεται. Ὅλα γύρω ἦταν σιωπηλιά.

Νόμισε πὼς ἄκουσε θόρυβο στοὺς θάμνους καὶ συλλογίστηκε : « Δυστυχία μου ! χωρὶς ἄλλο θὰ εἶναι ἄγρια θηρία ἐκεῖ μέσα. Τώρα θὰ χιμήσουν ἀπάνω μου. Πῶς νὰ σωθῶ ; Ποῦ νὰ φύγω ; Μὲ τί νὰ τὰ ἐμποδίσω ; »

2

Καὶ κοντὰ σ' αὐτὰ πεινοῦσε καὶ διψοῦσε πολὺ. Ὅλη τὴν ἡμέρα δὲν εἶχε φάει τίποτα.

Τὸ νερὸ τῆς θάλασσας ἦταν ἀρμυρὸ κι ἔφερνε ἀηδία.

Στὸ ἀναμεταξὺ νύχτωσε. Ὁ Πέτρος ἦταν κατακουρασμένος, κι ἔπρεπε νὰ βρῇ μέρος νὰ περάσῃ τὴ νύχτα.

Ποῦ ὅμως νὰ μείνῃ ; Πουθενὰ δὲ φαινόταν σπίτι, καλύβα ἢ σπηλιά.

Γιὰ πολλὸν καιρὸ ἔμεινε ἀπελπισμένος. Ἐπιτέλους συλλο-
γήφιόποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

γίστηκε : « Πρέπει νά κάμω ὅπως τὰ πουλιά· θ' ἀνεβῶ σ' ἓνα δέντρο ».

Βρῆκε λοιπὸν ἓνα, ποῦ εἶχε τόσο πυκνὰ κλαδιά, ὥστε μπορούσε νά καθίση ἀπάνω κάπως ἀναπαυτικὰ καὶ ν' ἀκουμπήσῃ τῆ ράχη του. Τέλος ἔκαμε τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ καὶ εἶπε :

« Θεέ μου ! Ἐσὺ μ' ἔσωσες ἀπὸ τ' ἄγρια κύματα. Σ' εὐχαριστῶ !

» Συμπάθησέ με γιὰ τὸ μεγάλο κακὸ ποῦ ἔκαμα στοὺς γονεῖς μου. Ἐσὺ στέγνωσέ τους τὰ δάκρυα καὶ στείλε τους γλυκὸν ὕπνο.

» Μόνος μου ἀδύνατο νά φυλαχτῶ καὶ τώρα. Ἐσὺ φύλαξέ με, Θεέ μου ! Ἀμήν ».

Βολεύτηκε ὅσο μπορούσε καλύτερα καὶ ἀποκοιμήθηκε.

Μόλις ξύπνησε τὸ πρωί, εἶδε τὸν οὐρανὸ δλοφώτεινο. Ὁ ἥλιος γελοῦσε λαμπρὸς καὶ ἡ θάλασσα ἤσυχη λαμποκοποῦσε.

Μὲ μεγάλη προσοχὴ κατέβηκε ἀπὸ τὸ δέντρο.

3

Γρήγορα ὁμως ἄρχισε νά πεινᾶ. Ἐφαξε, μὰ ὅλα τὰ δέντρα γύρω του ἦταν ἄκαρπα, καὶ κάτω ξερὸ χορτάρι.

« Θὰ πεθάνω ἀπὸ πείνα » συλλογίστηκε. « Ἄν ὁ Θεὸς μὲ βοήθοῦσε !... »

Μόλις προχώρησε λίγο, εἶδε ἓνα φυτὸ πολὺ γνωστὸ. Ἦταν καλαμποκιά μὲ τρία μεγάλα καλαμπόκια.

Ἐκοψε τὸ ἓνα, τὸ ξεφλούδισε, ἔβγαλε μὲ τὰ νύχια του τὰ ξερὰ σπειριὰ καὶ τὰ ἔφαγε ὡμά.

Τ' ἄλλα δυὸ καλαμπόκια τὰ ἔβαλε στὴν τσέπη του.

Ὁ ἥλιος ἀνέβαινε ὀλοένα ψηλότερα καὶ ἡ ζέστη δυνάμωνε.

Ὅστοςο τὸν τυραννοῦσε φοβερὴ δίψα. Ἡ γλῶσσα του κολλοῦσε στὸν οὐρανίσκο. Ἐφαξε παντοῦ, μὰ πουθενὰ δὲ βρῆκε νερὸ νά πιῇ.

Σὲ λίγο ὁμως ξαφνίστηκε. Κάπου ἐκεῖ κοντὰ ἀκουόταν σιγανὸ γαργάρισμα.

» Ἄς ἀνεβῶ στὸ βουνό, νὰ δῶ ποῦ εἶναι τὰ σπίτια.»

Ἔσπασε ἓνα γερὸ κλαδί μὲ τὰ χέρια του γιὰ ραβδί καὶ ξεκίνησε ν' ἀνεβῆ στὸ βουνό.

Ἵστερα ἀπὸ μιᾷ ὥρᾳ ἦταν στὴν κορφή. Κοίταξε γύρω. Δὲν εἶδε οὔτε σπίτι οὔτε καλύβα.

Ἐπὶ κανένα μέρος τοῦ δάσους δὲν ἀνέβαινε καπνός· κανένας ἀγρὸς καλλιεργημένος· τίποτα δὲ φάνερωνε πὼς ἦταν ἐκεῖ ἄνθρωποι. Δέντρα καὶ θάμνοι, ἄμμος καὶ βράχοι, καὶ γύρω γύρω νερὸ καὶ μόνο νερό.

«Εἶμαι λοιπὸν ἀπάνω σὲ νησί, μόνος, ἔρημος, χωρὶς τροφή, χωρὶς σπίτι, χωρὶς ὄπλα! Τί θ' ἀπογίνω;» εἶπε ὁ Πέτρος μὲ δάκρυα στὰ μάτια.

«Τάχα θὰ ἔρθῃ κανένα καράβι νὰ μ' ἐλευθερώσῃ;»

Κοίταξε μακριὰ στὴ θάλασσα· πουθενὰ καράβι!

Ἄργα καὶ θλιμμένα σήκωσε τὰ μάτια του στὸν οὐρανὸ καὶ εἶπε μὲ πίστη καὶ κατάνυξη:

Κι ἂν δὲ μοῦ μείνῃ ἐντὸς τοῦ κόσμου
ποῦ ν' ἀκουμπήσω, νὰ σταθῶ,
ἐκεῖ ψηλὰ εἶν' ὁ Θεός μου
καὶ δὲν μπορῶ ν' ἀπελπιστῶ.

Εἶν' ὁ Θεός, ποῦ μ' ἔχει πλάσει
τὸ χέρι του τὸ σπλαχνικό,
καὶ δὲν μπορεῖ νὰ μὲ ξεχάσῃ
καὶ νὰ μ' ἀφήσῃ νηστικό.

Στὰ δάση τὰ πουλιὰ γυρίζουν
ὄλα φαιδρὰ καὶ χαροπά·
ποτὲ δὲ σπέρνουν, δὲ θερίζουν
κι ὅμως κανένα δὲν πειγᾶ.

Μὲς στὰ λιβάδια ἀνθοὶ καὶ κρίνοι
δὲν ἔμαθαν ὑφαντικὴ,
κι ὅμως ὁ Πλάστης πῶς τὰ ντύνει
μὲ μιὰ στολὴ βασιλική!

Κι ἐμὲ λοιπὸν ἐντὸς τοῦ κόσμου,
μικρὸ παιδί καὶ ὄρφανό,
θὰ μὲ βοηθήσῃ ὁ πλαστοουργός μου,
ποὺ κατοικεῖ στὸν οὐρανό.

9. Ὁ Πέτρος φροντίζει γιὰ σπίτι.

1

Ὁ Πέτρος κάθισε ἀπάνω σ' ἓνα λιθάρι καὶ συλλογιζόταν
τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ.

Ἀκόμῃ δὲν ἦταν μεσημέρι, καὶ ὅμως ἔτρεμε γιὰ τὴ νύχτα.

Τότε εἶδε κάτι παράξενους βράχους καὶ εἶπε : « Πιὸ καλὰ
παρὰ τὸ δέντρο θὰ μὲ προφυλάξουν οἱ βράχοι ἀπὸ τὴ βροχή,
ἀπὸ τὸν ἀνεμο καὶ ἀπὸ τ' ἄγρια ζῶα ».

Πάει κοντὰ καὶ βλέπει ἓνα ἀγκαθερὸ θάμνο, ποὺ ἔβγαине
σχεδὸν μπροστὰ ἀπὸ μιὰ μικρὴ σπηλιά.

« Ἡ σπηλιά θὰ γίνῃ σπίτι μου » συλλογίζεται ὁ Πέτρος.
« Πρέπει ὅμως νὰ βγάλω τὰ κλαδιά ».

Αὐτὸ ἦταν εὐκολο νὰ τὸ πῆ, ὅχι ὅμως καὶ νὰ τὸ κάμῃ.
Δὲν εἶχε οὔτε ἀξίνα, οὔτε πριόνι, οὔτε καν ἓνα μαχαίρι.

— Δοκιμάζει νὰ ξεριζώσῃ τὸ θάμνο μὲ τὰ χέρια του, μὰ
τοῦ κάκου!

2

« Τότε θὰ τὸν ξεχώσω » εἶπε ὁ Πέτρος.

Σκαλίζει μὲ τὰ νύχια του, μὰ τὸ χῶμα ἦταν πολὺ σκλη-
ρό. Τὶ ψήφιστήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Βρίσκει κάποιο διχαλωτό ξύλο και σκαλίζει τὸ χῶμα. Καί ἔτσι ὅμως ἀργοῦσε πολύ.

Κατὰ τύχη βρίσκει μιὰν ἀχιβάδα. Μὲ αὐτὴ μποροῦσε νὰ δουλεύη πιὸ εὐκόλα. Ἔλα ὅμως ποῦ αὐτὴ ἡ δουλειὰ ἦταν πολὺ βαριά και ὁ Πέτρος δὲν εἶχε συνηθίσει νὰ δουλεύη !

Ὁ ἥλιος τοῦ ἔφηνε τὸ κεφάλι. Οἱ βράχοι ἔβγαζαν πύρα σὰ φοῦρνος. Ἀπὸ τὴν κούραση και τὴ ζέστη τὸν ἔπιασε δυνατὸς πονοκέφαλος. Ὅμως δὲν παύει, μὰ ἐξακολουθεῖ νὰ δουλεύη.

Εἶχε πιὰ σκαλίσει ἀρκετὰ τὸ χῶμα. Οἱ ρίζες ἔμεναν ἐλεύθερες. Ἦταν ὅμως πολὺ στερεὰ σφηνωμένες στὶς σκισμάδες τῶν βράχων. Ὅσο και ἂν προσπαθοῦσε ὁ Πέτρος, δὲν μποροῦσε νὰ τὶς ξεριζώσῃ.

Δοκιμάζει μὲ τὴν ἀχιβάδα νὰ κόψῃ μιὰ ρίζα. Τὸ ὄστρακο ὅμως ἔσπασε.

Πολλὴ ὥρα στάθηκε χωρὶς νὰ ξέρῃ τί νὰ κάμῃ.

« Πρέπει νὰ βρῶ κατιτί, νὰ εἶναι κοφτερὸ σὰν τὴν ἀχιβάδα, μὰ και πιὸ στερεό, γιὰ νὰ μὴ σπάξῃ » σκέφτηκε.

Ψάχνει λοιπὸν και βρίσκει μιὰ χαλκοπράσινη σκληρὴ πέτρα μὲ κόψῃ. Βρίσκει καὶ μιὰν ἄλλη βαρύτερη.

Μὲ τὸ ἀριστερὸ του χέρι ἔβαζε τὸ κοφτερὸ λιθάρι ἀπάνω στὴ ρίζα και μὲ τὸ ἄλλο χτυποῦσε δυνατὰ, ὥσπου τὴν ἔκοψε. Τὸ ἴδιο ἔκανε και γιὰ τὶς ἄλλες.

Εἶχε μείνει μοναχὰ μιὰ ρίζα, αὐτὴ ὅμως ἦταν και ἡ πιὸ χοντρή.

Ἐπιτέλους ἓνα κρὰκ, ἀκούστηκε και κόπηκε και ἡ τελευταία ρίζα.

3

Τώρα πιὰ εἶχε σκοτεινιάσει. Τὸ φεγγάρι ἐλάργυρο και στρογγυλὸ πρόβαλε στὸν οὐρανό.

Ὁ Πέτρος μάζεψε ἀρκετὸ ξερὸ χορτάρι κι ἐτοίμασε
— μαλακὸ στρώμα.

Μόλις ξαπλώθηκε, είδε νὰ μπαίνη στὴ σπηλιὰ τὸ χλομὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ καὶ φοβήθηκε. «Πόσο εὐκολα μποροῦν νὰ μποῦνε στὴ σπηλιὰ τ' ἄγρια θηρία» εἶπε καὶ πετάχτηκε ἔξω.

Λίγο παραπέρα ἀπὸ τὴ σπηλιὰ εἶδε ἓνα μεγάλο λιθάρι.

Μὲ πολὺν κόπο τὸ κύλισε ὡς τὴν εἴσοδο τῆς σπηλιάς.

Τότε μπήκε μέσα, ἔπιασε μὲ τὰ δύο του χέρια τὸ λιθάρι καὶ τὸ τράβηξε, ὥσπου ἔκλεισε καλὰ τὴν εἴσοδο.

Ξαπλώθηκε εὐχαριστημένος, καὶ κλείνοντας τὰ μάτια συλλογιζόταν : «Ἔτσι τώρα ἔχω ἓνα κλεισμένο σπιτάκι. Μπορῶ νὰ ξαπλώνωμαι ἡσυχος.»

10. Πῶς ὁ Πέτρος σιγὰ σιγὰ βολεύεται στὸ σπῆτι του.

1

Τὸ πρωὶ ὁ Πέτρος εἶχε δυνατὸ πονοκέφαλο.

Ἄπὸ ποῦ αὐτὸ τὸ κακό ; Ὁ ἥλιος χτῆς ἔκαιγε πολὺ.

Τότε συλλογιζόταν : «Πρέπει νὰ φτιάσω ἓνα καπέλο γιὰ νὰ μὴν παθαίνω τὰ ἴδια. Ἄλλὰ πῶς ;

» Δὲν ἔχω οὔτε καλάμι, οὔτε κλωστή, οὔτε βελόνα.»

Ὁ ἥλιος ὅσο ἀνέβαινε ἔκαιγε καὶ πιὸ πολὺ.

Πῆγε τότε καὶ κάθισε κάτω ἀπὸ ἓναν ψηλὸ θάμνο.

Κοιτάζει προσεχτικώτερα τὸ θάμνο. «Ἀπὸ τὰ φύλλα του μπορῶ νὰ κάμω ἓνα καπέλο» εἶπε.

2

Σκαρφάλωσε ἀπάνω, καὶ νά ! Ὁ θάμνος δὲν εἶχε μονάχα μακριὰ φύλλα· ἀνάμεσα στὰ φύλλα εἶχε καὶ καρποὺς μακρουλοὺς καὶ χοντροὺς ὡς τρία δάχτυλα, ποὺ ἔμοιαζαν μὲ μικρὰ ἀγγουράκια.

Ἐκοψε φύλλα καὶ καρποὺς. Τὴ στιγμὴ ποὺ πῆγε νὰ δοκιμάσῃ ἐνῆλθισαν οἱ θηρία ἀπὸ τὸ ἔσπῆτι τοῦ Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Μάζεψε βιαστικά φύλλα και καρπούς, κι έτρεξε γρήγορα στη σπηλιά του.

Οί μπανάνες ήταν πάρα πολύ νόστιμες, άπάνω κάτω σαν τὰ γλυκά τ' άχλάδια, και ή μυρουδιά του θύμιζε τις φράουλες.

3

Άφου έφαγε αρκετά άρχισε νά ετοιμάζει τὸ καπέλο.

Έκοψε ένα ζευγάρι βέργες. Τις έπλεξε μαζί κι έκαμε ένα στεφάνι.

Μὰ τὸ στεφάνι δέν μπορούσε νά κρατηθῆ χωρὶς νά δεθῆ μὲ σπάγγο. Πότε γινόταν μεγαλύτερο και πότε μικρότερο. Καί έπρεπε νά ταιριάζη στο κεφάλι του.

Ξερίζωσε χορτάρι κι έδεσε τὸ στεφάνι. Τὸ χορτάρι ὅμως δὲ βαστούσε ὄλο και κομματιαζόταν.

Τότε θυμήθηκε πὼς εἶχε δεῖ περιπλοκάδες νά κρέμονται ἀπὸ πολλὰ δέντρα. Ήταν ὅμως πολλὸ σκληρὲς και τις έκοψε μὲ τὰ δόντια του!

Μὲ τις περιπλοκάδες έδεσε τὸ στεφάνι· τώρα τοῦ χρειάζονταν καρφίτσες. Έκοψε μὲ προσοχή αρκετὲς άγκίδες ἀπὸ άγκάθια. Κάθε φύλλο τὸ δίπλωνε στήν άκρη και τὸ κάρφωνε μὲ τις άγκίδες ὀλόγουρα στο στεφάνι. Έδεσε ὕστερα τὰ κοτσάνια τῶν φύλλων κι ἔτσι τὸ καπέλο ἦταν ετοιμο.

Φυσικά ἦταν άστεῖο νά τὸ βλέπη κανεὶς ὅμοιο μὲ χάρτινο χωνί, μὰ τὸν έφύλαγε πολὺ καλά ἀπὸ τὸ δυνατὸ ἥλιο.

4

Τὸ φαγὶ λοιπὸν τοῦ Πέτρου ἦταν άραποσίτι και μπανάνες, και ὅταν διψοῦσε, έπινε ἀπὸ τὴν πηγὴ. Για ποτήρι εἶχε τις χούφτες του.

Έννια μέρες εἶχε ὡς τώρα στο νησί.

Και κάθε μέρα κοίταζε μακριά στη θάλασσα μ' έπιμονή, ὥσπου τοῦ πονοῦσαν τὰ μάτια.

«Ποιὸς ξέρει» ἔλεγε καταλυπημένος, «πόσον καιρὸ πρέπει νὰ περιμένω!»

Τότε τοῦ ἤρθε στὸ νοῦ : «Κύρ Πέτρο, θὰ ξεχάσης πόσες μέρες θὰ εἶσαι ἐδῶ, ἂν δὲν τις γράφης».

Μὰ ποῦ καὶ πῶς ἔπρεπε νὰ τις γράφῃ; Κοντυλοφόρο δὲν εἶχε, οὔτε πένα, οὔτε μελάνι, οὔτε χαρτί.

Κάποια στιγμή συλλογίστηκε τὸν ἄμμο τῆς θάλασσας.

Ἄμέσως ὅμως κατάλαβε πῶς οἱ ἄνεμοι καὶ τὰ κύματα θὰ ἔσβηναν τὰ γράμματα ἀπὸ τὸν ἄμμο.

«Πρέπει νὰ βρῶ κάτι» ἔλεγε μέσα του.

«Εἶναι ἀνάγκη νὰ ξέρω καὶ πότε εἶναι Κυριακή. Πρέπει μιὰ μέρα τὴν ἐβδομάδα νὰ ξεκουράζωμαι· ὅλος ὁ νοῦς μου τότε θὰ εἶναι στὸ σπῖτι μας καὶ στὸ Θεό».

Ἐπιτέλους τὸ βρῆκε.

Διάλεξε δυὸ δέντρα, ποῦ ἦταν κοντὰ τὸ ἓνα μὲ τὸ ἄλλο.

Ἐφαξε ὕστερα καὶ βρῆκε ἓνα μικρὸ μυτερὸ λιθάρι.

Καὶ μὲ αὐτὸ τὸ πέτρινο κοντύλι σκάλισε ἡ φλούδα τοῦ ἑνὸς δέντρου:

Ναυάγιο

Κυριακή 10 Σεπτεμβρίου.

Ἀπὸ κάτω χάραξε ἑπτὰ γραμμὲς γιὰ τὴν πρώτη ἐβδομάδα γιὰτι μιὰ ἐβδομάδα ἔχει ἑπτὰ ἡμέρες.

Τὴν πρώτη γραμμὴ γιὰ κάθε ἐβδομάδα τὴ χάραξε πῶς μεγάλη νὰ φανερώνη τὴν Κυριακή.

Ἀπὸ τὴν πρώτη γραμμὴν ἔπειτα καὶ τὴν ἑξῆς καὶ τὴν τρίτην καὶ τὴν τέταρτην καὶ τὴν πέμπτην καὶ τὴν ἕκτην καὶ τὴν ἕβδομη καὶ τὴν ὄγδοον νὰ χάραξῃς ὡς ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς ἡμέρας.

ρακίωνη και από μιὰ γραμμὴ στὸ δέντρο. Ἔτσι τώρα εἶχε και ἡμερολόγιο.

Τὸ ἄλλο δέντρο τὸ ἔλεγε δέντρο τῶν μηνῶν. Στὴ φλούδα του ἀπάνω χαράκωνε μιὰ γραμμὴ, ὅταν τελείωνε ἓνας μῆνας.

Φυσικὰ αὐτὸ ἦταν κάπως δύσκολο· ὅλοι οἱ μῆνες δὲν εἶναι ἴσοι· ἄλλοι ἔχουν τριάντα μέρες και ἄλλοι τριάντα μία. Βάλε κι ἓναν ποῦ ἔχει εἰκοσιοχτῶ.

Θυμῆθηκε τότε, ποῦ ὁ δάσκαλος τοὺς εἶχε δείξει πῶς νὰ βρίσκουν ποιὸς μῆνας ἔχει 30 ἡμέρες και ποιὸς 31, ἀπὸ τοὺς κόμπους τῶν δαχτύλων και τὰ λακκάκια ποῦ γίνονται ἀνάμεσα στοὺς κόμπους.

Τότε δὲν εἶχε προσέξει, γιατί δὲν καταλάβαινε σὲ τί θὰ τοῦ χρειαζόταν.

Γι αὐτὸ και δὲν τὸ θυμόταν καλά κι ἔπρεπε νὰ βασανίσῃ τὸ μυαλό του. Χάρηκε μόλις τὸ βρῆκε!

23

Πολλὲς ἡμέρες πέρασαν ὥσπου νὰ ἐτοιμάσῃ τὸ καπέλο και τὸ ἡμερολόγιο.

Σιγὰ σιγὰ βαρέθηκε νὰ τρώῃ πάντα τὴν ἴδια τροφή, μπανάνες και ὦμο καλαμπόκι. «Πρέπει» εἶπε, «νὰ κάμω μιὰ μεγάλη ἐκδρομὴ τριγύρω στὸ νησί για νὰ βρῶ κάτι ἄλλο νὰ φάω».

Ἦστερα ὅμως συλλογίστηκε: «Τί ὠφελεῖ νὰ βρῶ τροφή δυὸ ὧρες μακριὰ ἀπὸ δῶ; Μπορῶ βέβαια νὰ χορταίνω ἐκεῖ. Μὰ ὅταν φτάνω ἐδῶ, θὰ πεινῶ πάλι. Πρέπει νὰ βρῶ κάτι νὰ βάλω τὴν τροφή νὰ τὴν κουβαλῶ ἐδῶ».

«Οἱ ἄνθρωποι στὴν Πειραιᾶ εἶχαν γι' αὐτὸ καλάθια, δίχτυα ἢ σακκοῦλες. Μπορῶ εὐκολα νὰ ἐτοιμάσω ἓνα δίχτυ ἀπὸ περιπλοκάδες».

Ἦστερα ὅμως σκέφτηκε πῶς ἀπὸ περιπλοκάδες δὲ γίνονται ἴσια σκοινιά».

Θυμῆθηκε πῶς τὴν πρῶτη φορὰ ἀπὸ τὸ νησί τοῦτο ἔκπαιδευτικὴς Προληπτικῆς

τράκια με φλοῦδες. Δὲν μπορούσε τάχα κι αὐτὸς νὰ μεταχειριστῆ τις φλοῦδες ;

Ἐεφλοῦδισε λοιπὸν ἓνα δέντρο κι ἔβγαλε ἀρκετὲς φλοῦδες. Τὶς ἔσκισε ὕστερα καὶ τὶς ἔστριψε σὰν κλωστές. Ἔτσι ἐτοίμασε σχεδὸν ἑκατὸν πενήντα κλωστές.

Τότε συλλογίστηκε: « Πῶς μπορῶ νὰ πλέξω τις κλωστές; »

Παρατήρησε τότε μὲ προσοχὴ τὸ ποκάμισό του. Ἐκοψε ἓνα κομματάκι καὶ τὸ ξέπλεξε· ξεχώρισε τὸ ὑφάδι ἀπὸ τὸ στημόνι. Θυμήθηκε πῶς ἦταν ὁ καμβὰς ποὺ κεντοῦσε ἡ ἀδερφή του ἡ Ἄννα· πῶς ὕφαινε ἡ θεὰ του στὸν πλάγιο ἀργαλειό, περνώντας γρήγορα μὲ τὴ σαΐτα τὸ ὑφάδι στὸ στημόνι. Καὶ συλλογίστηκε ἀκόμη πῶς ἔπλεκε τις ἀντρομίδες στὸν ὀρθὸ ἀργαλειό, περνώντας ἐπιτήδεια τὸ ὑφάδι μὲ τὰ δάχτυλα, πότε ἔμπρὸς καὶ πότε πίσω, σὲ κάθε κλωστή τοῦ στημονιοῦ.

Ὅταν κατάλαβε ἀρκετὰ πῶς ἔπρεπε νὰ γίνη τὸ πλέξιμο, ἔμπηξε δυὸ παλούκια κατακόρυφα, τὸ ἓνα ἀπέναντι τοῦ ἄλλο, καὶ λίγο κοντότερα ἀπὸ τὸ μακρὸς ποὺ εἶχαν οἱ κλωστές. Ὑστερα ἔδωσε ἑβδομήντα δυὸ κλωστὲς ὀριζόντια, τὴ μιὰ κάτω ἀπὸ τὴν ἄλλη, καὶ παίρνοντας στὴ σειρά μιὰ μιὰ ἀπὸ τις ἄλλες τις ἔπλεξε, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ ἀπάνω μέρος καὶ προχωρώντας πρὸς τὸ κάτω.

Ἔτσι ἔγινε τὸ δίχτυ τρεῖς πιθαμὲς μακρὸ καὶ ἄλλες τόσες πλατύ.

Δίπλωσε τὸ δίχτυ στὰ δυὸ, ἔρραψε μὲ ἄλλες κλωστὲς τις δυὸ του ἄκρες, ἔπλεξε ἓνα σκοινί, κι ἔτσι ἐτοίμασε ἓνα πλεχτὸ ταγάρι.

11. Ὁ Πέτρος γυρίζει τὸ νησί.

I

Ὁ Πέτρος ξύπνησε πολὺ πρωί.

Ἐκαμε τὸ σταυρό του, σταύρωσε τὰ χέρια του καὶ εἶπε·
« Θεέ μου, πολὺ σὲ παρακαλῶ, νὰ μὲ βοηθήσης νὰ βρῶ ὅσα
μου χρειάζονται. »

Ἐπειτα ἔφαγε μερικὲς μπανάνες, ἤπιε ὑποθερμὸ νεράκι, ἔβαλε μερικά ἀραπὸστάρα στὸ ταγάρι του, τὸ πέρασε στὸν ὤμο, πῆρε ἓνα ραβδί καὶ ξεκίνησε.

«Πρὶν ἀρχίσῃ ἡ ζέστη ἄς κόψω δρόμο».

Αὐτὴ ἡ σκέψη τὸν τρόμαξε, γιατί συλλογίστηκε : «Καὶ ἂν δὲν ξαναβρῶ τὴ σπηλιά ;»

Ἐξαφνα τὸ μάτι του πέφτει στὸν ἴσκιό του. «Αὐτὸς μοιάζει μὲ μεγάλο δείχτη» εἶπε. «Ἀρχίζει ἀπὸ τὴ θάλασσα καὶ τραβᾷ κατὰ τὸ νησί μέσα. Ὅδηγὸ ἤθελα ; Νὰ ὀδηγός ! Ἄς τὸν ἀκολουθήσω !»

Ἀναγκάστηκε νὰ σκαρφαλώσῃ σὲ πολλοὺς βράχους, νὰ περνᾷ μὲ κόπο μέσα ἀπὸ πυκνὰ χαμόκλαδα.

Ἐπιτέλους ἔφτασε σ' ἓνα δέντρο ψηλὸ ὅσο ἓνα κατάρτι. Θυμήθηκε τότε τὰ λόγια τοῦ πατέρα του γιὰ τὶς ξένες χῶρες. «Τὰ δέντρα εἶναι ψηλὰ ὅσο τὰ κατάρτια τῶν παραβιῶν, καὶ σὰν κεφάλια μικρῶν παιδιῶν εἶναι τὰ καρύδια».

«Τὰ δέντρα τὰ ψηλὰ ὅσο τὰ κατάρτια τῶν παραβιῶν ἐδῶ εἶναι» εἶπε· «μὰ ποῦ εἶναι τὰ καρύδια τὰ χοντρά σὰν κεφάλια μικρῶν παιδιῶν ;»

Κοίταξε προσεχτικώτερα ἀπάνω.

Νάτα. Κρέμονται σκεπασμένα ἀπὸ τὰ φύλλα, ἐκεῖ ψηλὰ στὴν κορυφή.

Ἀμέσως πέταξε τὸ ταγάρι του, καὶ σὰν ἀγριόγατος σκαρφάλωσε στὴν κοκκοφοινικιά. Ἐκοψε ἓνα καρύδι, τὸ ἔρριξε κάτω καὶ ὕστερα ἔκοψε καὶ ἄλλα.

«Ἀρκετά» εἶπε κατεβαίνοντας σὲ λίγο εὐχαριστημένος.

Τὸ καρύδι ἀπέξω ἦταν σκεπασμένο μὲ κλωστές. Ἀπ' αὐτὲς εὐκόλα τὸ καθάρισε. Μὰ τὸ τσόφλι ἦταν τόσο σκληρό, ποῦ δὲν μπορούσε νὰ τὸ ἀνοίξῃ μὲ τὸ λιθάρι του.

Παίρνει τότε ἓνα ἄλλο μεγάλο καὶ βαρὺ λιθάρι, καὶ τὸ ρίχνει μὲ δύναμη ἀπάνω στὸ καρύδι.

Τὸ τσόφλι ἔσπασε καὶ φάνηκε σπασμένο τὸ μέσα τοῦ καρυδιοῦ, κάτασπρο σὰν τὸ χιόνι. Τὸ τραγάνισε λαίμαργα. Θαρροῦσε πῶς ἔτρωγε χλωρὰ φουντούκια.

Παρατήρησε ὁ Πέτρος πῶς τὸ μέσα μέρος τοῦ καρποῦ ἦταν βαθουλὸ σὰν ποτήρι.

Κοιτάζει μὲ προσοχὴ τὸ μέρος ποῦ εἶχε σπάσει τὸ τσόφλι τοῦ καρυδιοῦ ἦταν ὑγρὸ ὅπως καὶ τὸ ἀπὸ μέσα μέρος τοῦ καρποῦ.

«Χωρὶς ἄλλο τὰ καρύδια ἔχουν μέσα τους γλυκὸ καὶ νόστιμο χυμὸ. Ἄχ, πῶς ἤθελα νὰ ρουφήξω λίγο νὰ δροσιστῶ!» εἶπε.

Πῆρε ἓνα ἄλλο. Τὸ καθάρισε εὐκολώτερα, γιὰτὶ δὲν ἦταν τόσο σκληρό.

3

Κοιτάζει προσεχτικώτερα τὸ καρύδι τριγύρω. Κοντὰ στὸ μέρος ποῦ κόπηκε ἀπὸ τὸ δέντρο, βλέπει τρία μικρὰ στρογγυλὰ λακκάκια σὰ νικέλινα δεκαράκια.

Δοκιμάζει νὰ τρυπήσῃ τὸ καρύδι στὰ λακκάκια μὲ τὸ δάχτυλο, μὰ δὲν τὸ κατάφερε.

Βρίσκει ἓνα σκληρὸ λιθάρι, καὶ χτυπώντας το κατορθώνει νὰ τὸ κάμῃ μακρουλὸ καὶ μυτερό.

Δοκιμάζει τώρα σὲ ἓνα λακκάκι στριφογυρίζοντας τὸ λιθάρι σὰν τρυπάνι.

Ἀπὸ τὴν τρύπα χύνεται γλυκὸς χυμὸς. Ρουφᾷ, ρουφᾷ ἀχόρταγα. «Χά!... ἔξοχο! νόστιμο σὰ γάλα, καὶ στὸ χρῶμα γάλα σωστό» κάνει.

Ὁ Πέτρος βάζει στὸ ταγάρι του μερικὰ καρύδια, καὶ παίρνει καὶ τὰ τσόφλια ἀπ' ὅσα καρύδια εἶχε σπάσει.

«Τώρα δὲ θὰ εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ πίνω μὲ τίς χουφτες μου. Ἐχω ἀληθινὰ ποτήρια».

Ἐξαφνα περνώντας ἀπὸ ἓνα βράχο, βλέπει νὰ ξεπηδᾷ μέσα ἀπὸ ἓνα θάμνο ἓνας λαγός.

Τρέχει κατόπι του. Ἄλίμονο! ὁ λαγός ἔχει πολὺ πιὸ γρήγορα πόδια, καὶ σὲ λίγο τὸν χάνει ἀπὸ τὰ μάτια του.

Ὁ καημένος ὁ Πέτρος λαχταροῦσε νὰ φάῃ κρέας! Εἶχε τόσο καιρό!...

Κατακουρασμένος τώρα ἤθελε νὰ γυρίσῃ. Μὰ ποῦ ἦταν ἡ σπηλιά του;

Θέλει ν' ἀκολουθήσῃ τὸν ἴσκιό του, μὰ τοῦ φαινόταν πὼς εἶχε ἀλλάξῃ διεύθυνση.

Ἄρχισέ λοιπὸν νὰ ψάχνῃ. Χρειάστηκε ν' ἀνεβαίνῃ βράχους, νὰ σέρνεται μέσα ἀπὸ ἀγκαθερὰ χαμόκλαδα.

Βρίσκει μιὰ πηγγὴ, μὰ δὲν ἦταν ἡ δική του. Ἐμπρὸς του φαίνεται ἓνας βράχος, μὰ δὲν τὸν εἶχε δεῖ ἄλλη φορὰ.

Ἐπιτέλους μέσα ἀπὸ τίς φυλλωσιές βλέπει τὴ θάλασσα νὰ λάμπῃ.

«Ποῦ εἶμαι; ποῦ εἶμαι;» ξεφωνίζει ὁ Πέτρος.

Στέκεται ν' ἀκούσῃ. Ἀκούει μακριὰ τὴ θάλασσα νὰ βούιζῃ.

Ὁ βράχος λαμποκοποῦσε παράξενα ἀπὸ τὴν ἑσπερινὴ ἀντιφειγγιά. Στὰ πλάγια τοῦ βράχου φούντωναν θάμνοι μὲ παράξενους καρπούς.

Σπάνια λουλούδια κι ἄγνωστα δέντρα ἦταν ἐκεῖ, παράξενα πουλιὰ κελαηδοῦσαν πρωτάκουστους κελαηδισμούς.

Βρέθηκε ἀκριβῶς στὸ μέρος ποῦ τὸν εἶχαν πετάξῃ τὰ κύματα. Νὰ ὁ βράχος ποῦ εἶχε ἀγκαλιάσει τότε.

Ὁ ἴσκιος του ὅμως δὲν ἔπεφτε ὅπως τὸ πρῶτὸ πρὸς τὴ στερῖά, ἀλλὰ πέρα πρὸς τὴ θάλασσα.

Περπατᾷ ὅσο μπορούσε πιὸ γρήγορα. Ἐλαμπαν τ' ἀστέρια στὸν οὐρανό, ὅταν ἐπιτέλους ὁ Πέτρος ἔφτασε στὴ σπηλιά του. Ἐνα φοβισμένο πουλὶ πέταξε μὲς τοὺς θάμνους. Ὁλό-

γυρα όμως βασιλευε βαθιά σιωπή. Κατακουρασμένος ξαπλώθηκε στο στρώμα του και αποκοιμήθηκε.

12. Τί αποτέλεσμα είχε το ταξίδι.

Το άλλο πρωί δὲν μπορούσε νὰ σηκωθῆ ὁ Πέτρος. Τὰ πόδια του ἦταν πρησμένα καὶ πληγωμένα.

Εἶχε περπατήσῃ τόσο ὥρα ξυπόλυτος ἀπάνω σὲ λιθά-
ρια καὶ ἀγκάθια.

Ἦταν ἀναγκασμένος νὰ μείνῃ ὅλη τὴν ἡμέρα στὴ σπηλιά του.

Ὁ Πέτρος συλλογιζόταν: «Πῶς ἔτυχε χτὲς νὰ χάσω τὸ δρόμο; Καὶ ὅμως ἀκολούθησα τὸν ἴσκιό μου».

Μόλις μπόρεσε νὰ κινηθῆ λίγο ἀποφάσισε νὰ προσέξῃ τὸν ἴσκιό του. Καὶ τί βλέπει;

Τὸ πρωὶ ὁ ἴσκιος ἔπεφτε πρὸς τὴ στεριά· τὸ μεσημέρι πρὸς τὴν πηγὴ· τὸ δειλινὸ ἔξω πρὸς τὴ θάλασσα.

Μπα εἶπε μὲ θαυμασμὸ ὁ ἥλιος ἀλλάζει θέσῃ».

2

Ὁ Πέτρος μὲ πολὺν κόπο σύρθηκε ὡς τὴν πηγὴ. Ἐκεῖ δρόσισε τὰ καταφλογισμένα πόδια του καὶ πήρε μαζί του ἀρ-
κετὰ φύλλα.

Στὴ σπηλιά ἔδωσε τὰ πόδια του μὲ τὰ φύλλα. Ἐπειτα εἶπε μέσα του: «Μπορῶ νὰ μείνω ἀρκετὲς ἡμέρες· ἔχω καρύδια. Μὰ ἔταν σωθοῦν; Ἄχ, νὰ εἶχα τὰ πρωτοχρονιάτικα παπού-
τσια μου! Ἄλλὰ τί ὠφελεῖ νὰ τὰ συλλογίζωμαι τώρα; Πῶς θὰ ἐτοιμάσω ἓνα ζευγάρι, αὐτὸ πρέπει νὰ συλλογιστῶ».

Μόλις γιαιτρεύτηκαν τὰ πόδια του, ζήτησε καὶ βρῆκε χοντρὲς φλοῦδες, καὶ τίς ἔδωσε μὲ σπάγγους ποὺ ἤξερε τώρα νὰ τοὺς ἐτοιμάζῃ τεχνικά. Ἔτσι ἔκαμε τὰ παπούτσια του.

3

Ἔπρεπε ὅμως νὰ κρατᾶ καὶ ὀμπρέλα. Γιατὶ ὁ ἥλιος ἔκαιγε

τόσο, πού τὸ καπέλο μόνο δὲν ἔφτανε νὰ τὸν φυλάξῃ ἀπὸ τὸν ἥλιο.

Ἐτοίμασε λοιπὸν μιὰ ὀμπρέλα.

Πῆρε ἓνα ραβδί. Στὴν ἄκρῃ γύρω ἔδεσε σφιχτὰ τὰ κοτσάνια τῶν φύλλων, ὥστε νὰ κρέμονται κάτω.

Ἐπειτα πῆρε βέργες κι ἐτοίμασε ἓνα μεγάλο στεφάνι. Ἀπὸ τὴν παραλία μάζεψε φαροκόκαλα. Μὲ αὐτὰ στερῆωσε τὶς ἄκρες τῶν φύλλων. Ἀπὸ τὸ στεφάνι ὡς τὸ ραβδί ἔδεσε γύρω ἀκτινωτὰ ἕξι λιγνὲς βέργες.

Συλλογίστηκε ὕστερα πῶς θὰ μποροῦσε νὰ σκοτώσῃ τὸ λαγό.

Ἔσπασε ἓνα ἴσιο κλαδί, τὸ καθάρισε καὶ ἔσκισε τὴν κορυφή του μὲ τὰ κοφτερὰ λιθάρια.

Στὴ σκισμάδα ὕστερα ταίριαξε μιὰ μακρουλή, κοφτερὴ καὶ μυτερὴ πέτρα, καὶ τὴν ἔδεσε ἀπάνω στὸ ξύλο δυνατὰ μὲ σπάγγο. Αὐτὸ ἦταν τὸ κοντάρι του.

Ἐαπλώθηκε ὕστερα νὰ κοιμηθῇ νωρίς. Γιατὶ ἤθελε νὰ ξυπνήσῃ πολὺ πρῶι, νὰ πάῃ στὸ κυνήγι.

13. Ὁ Πέτρος κυνηγός.

I

Τὸ πρῶι ὁ Πέτρος μὲ τὴν ὀμπρέλα, τὴν τσάντα τοῦ κυνηγοῦ καὶ μὲ τὸ κοντάρι ἀρματωμένος περνοῦσε φάχνοντας προσεχτικὰ τὰ φουντωτὰ χαμόκλαδα. Γιὰ πολλὴ ὥρα δὲν ἔβρισκε τίποτε.

Ἐπιτέλους εἶδε ἓνα κοπάδι λαγούς, πού ἔβασκαν χαρούμενοι στὰ θυμαράκια.

Ἀμέσως ρίχνει τὸ κοντάρι μὲ ὅλη του τὴ δύναμη.

Ἀλλὰ τὸ κοντάρι ἔπεσε πρὶν νὰ φτάσῃ τὸ σκοπὸ του.

Οἱ λαγοὶ ἔαφνίστηκαν καὶ χώθησαν στὰ χαμόκλαδα.

Καταλυπημένος γύρισε στὴ σπηλιά του ὁ Πέτρος κι ἔφαγε καλαμπόκι, μπανάνες καὶ καρύδια.

Παραμύχαιλ, Πέτρος Λάρας

Στό άναμεταξύ βρήκε και άλλη τροφή.
Ἐνακάλυψε μιὰ φωλιά με αὐγά.

2

Ἐστόσο ἡ λαχτάρα του γιὰ κρέας ἦταν μεγάλη.
«Θ' αναγκαστῶ νὰ κάμω τόξο και σαίτες, σάν ἐκεῖνα
πού μου χάρισε ὁ Παῦλος» εἶπε.

Ἐ Πέτρος πῆρε ἓνα καλάμι, τὸ λύγισε, και ἀνάμεσα στίς
δυό του ἄκρες τέντωσε στερεὸ σπάγγο.

Ἐ σπάγγος κόπηκε πολλές φορές. Ἐπιτέλους πῆρε λεπτές
κλωστές ἀπὸ φοινικιά και με αὐτὲς στριφογύρισε τὴ χορδὴ
τοῦ τόξου.

Ἐπειτα ζήτησε νὰ βρῆ ἴσιες βέργες κι ἔκαμε ὕστερα
ἔ τι και με τὸ κοντάρι.

Ἐσκισε τὴν μπροστινὴ ἄκρη τῆς βέργας με τὸ μαχαίρι
του, και στὴ σκισμάδα ἔβαλε μιὰ πέτρινη, σκληρὴ, κοφτερὴ
και μυτερὴ σιζα.

Στὴν ἄλλη ἄκρη ἔδεσε φτερά πουλιῶν, πού τὰ μάζεψε ἐδῶ
και καὶ ἀπὸ χάμω.

Τώρα πετοῦσαν οἱ σαίτες θαυμάσια.

3

Ἐρχισε νὰ γυμνάζεται στο σημάδι.

Ἐμπηξε τὸ πέτρινο μαχαίρι του σ' ἓνα δέντρο και ὄλη τὴν
ἡμέρα τὸ σαίτευε.

Τὴν πρώτη φορά δὲν πέτυχε καθόλου. Ἐ σαίτα πέταξε
μακριὰ και μπήχτηκε στο χῶμα πίσω ἀπὸ τὸ δέντρο.

Τὴ δεύτερη φορά μπήχτηκε στο δέντρο, μὰ μακριὰ ἀπὸ
τὸ μαχαίρι. Σιγὰ σιγὰ και με τὸν καιρὸ πετύχαινε καλύτερα.

Μιὰν ἄλλη μέρα συλλογίστηκε : «Οἱ λαγοὶ δὲν πηδοῦν
τόσο ψηλά, ὅσο ψηλά ἔμπηξα τὸ μαχαίρι μου».

Ἐβαλε λοιπὸν κάτω ἓνα μακρὸ, μεγάλο λιθάρι και ἀπάνω

σ' αὐτὸ ἓνα ἄλλο, μικρότερο καὶ στρογγυλό. Αὐτὸ ἦταν τάχα ἔλαγδος καὶ τὸ κεφάλι του.

Ἐπειτα ἄρχισε νὰ σαΐτεύη. Ὅσο πετύχαινε, τόσο ἔρριχνε ἀπὸ μακρύτερα. Καὶ ὅσο σαΐτευε, τόσο καὶ πετύχαινε.

Ἄλλὰ πῶς ἔτρεμε τὴν ἄλλη μέρα, ποῦ σημάδεψε ἓνα λαγό.

Ρίχνει ἐπιτέλους. Ἡ σαΐτα τρυπᾷ τὸ λαγὸ καὶ τὸν ξαπλώνει κάτω.

«Καὶ μὲ τὰ ταίρια του! ζήτωωω!» φωνάζει τρελὸς ἀπὸ τὴν χαρὰ του ὁ Πέτρος.

Πηδᾷ, τὸν ἀρπάζει καὶ τὸν φορτῶνεται στὸν ὤμο.

Μπροστὰ στὴ σπηλιά του τὸν ἐγδαρε. Ἐπειτα ἔκοψε ἓνα καλὸ κομμάτι καὶ ἤθελε νὰ τὸ φήσῃ!

Τότε συλλογίστηκε πῶς δὲν εἶχε φωτιά. Καὶ μήπως εἶχε σπέρτα; Στὴν πατρίδα του τὰ σκόρπιζε! Τώρα ποῦ εἶναι τα;

Δὲν μποροῦσε τάχα ν' ἀνάψῃ φωτιά μὲ ἄλλο τίποτα;

Εἶχε ἀκούσει κάποτε πῶς οἱ ἄγριοι παίρνουν δύο ξερὰ ξύλα καὶ τὰ τρίβουν τόσο πολὺ τὸ ἓνα μὲ τὸ ἄλλο, ὥσπου νὰ ἀνάψουν. Δοκίμασε λοιπὸν κι αὐτός, μὰ δὲν τὸ κατάφερε. Γιατὶ μόλις ζεσταίνονταν τὰ ξύλα, κουραζόταν ὁ Πέτρος. Ὅσπου νὰ ξεκουραστῇ καὶ ξαναρχίσῃ, τὰ ξύλα κρύωναν πάλι.

«Τί θὰ κάμω τὸ χειμῶνα χωρὶς φωτιά;» ἔλεγε ἀπελπισμένος.

Ὁ Πέτρος ἤθελε ὅπως ὅπως νὰ φάῃ κρέας. Ἐβαλε λίγο ἀπάνω σ' ἓνα πλατὺ λιθάρι, καὶ τὸ χτυποῦσε μὲ ἓνα χοντρὸ ξύλο. Τὸ κρέας ἔγινε πολὺ μαλακὸ καὶ τὸ ἔτρωγε κάπως εὐχάριστα.

Ἄλλο κοπανισμένο κομμάτι, τὸ δίπλωσε μὲ φύλλο γιὰ νὰ μὴν τὸ φᾶνε τὰ μερμήγκια, καὶ τὸ ἄφησε ἀπάνω στὸ λιθάρι.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ θυμῆθηκε. Τὸ δοκίμασε καὶ τὸ βρήκε ἀρκετὰ νόστιμο, γιατί τὸ εἶχε μαλακώσει ὁ ἥλιος. «Νὰ καὶ ἡ φωτιά μου!» φώναζε εὐχαριστημένος. Δίπλωσε λοιπὸν ἕνα ἄλλο κοπανισμένο κομμάτι σὲ μεγάλο φύλλο, καὶ τὸ ἔχωσε γιὰ μερικὲς ὥρες κάτω ἀπὸ ζεστὸ ἄμμο. Τὸ μισοψημένο αὐτὸ κρέας τοῦ φάνηκε ἀκόμη νοστιμώτερο.

Ἐκείνο ποῦ τὸν ἐστενοχωροῦσε ἦταν πὼς ἔτρωγε ἄρθος. Δὲν εἶχε οὔτε τραπέζι οὔτε κάθισμα.

Ἦθελε νὰ κάμῃ ἕνα τραπέζι, μὰ τοῦ ἔλειπὸν ὄλα, καὶ πριόνι καὶ σκεπάρνι καὶ καρφιά.

Δίγο πάρα πέρα ἀπὸ τὴ σπηλιὰ εἶδε ὠραία, γυαλιστερά, ἴσια λιθάρια. «Ἄ, συλλογίστηκε, μπορῶ νὰ κάμω ἕνα τραπέζι ἀπὸ λιθάρια».

Διάλεξε λοιπὸν τὰ καλύτερα καὶ ἔκαμε ἕναν τετράγωνο σωρὸ, τόσο ψηλὸ, ὅσο εἶναι τὸ τραπέζι. Ἀπάνω ἔβαλε μὲ τὴ σειρὰ ἴσια, πλατιά λιθάρια, ὅμοια μὲ πλακάκια. Ἀνάμεσα ὅμως στὰ λιθάρια ἦσαν χαραμάδες καὶ τρύπες. Πῆρε λοιπὸν λάσπη καὶ τὴν ἔρριξε μέσα. Ἄμα ἡ λάσπη ξεράθηκε, ἡ ὄψη τοῦ τραπεζιοῦ ἔγινε ἴσια.

Ὁ Πέτρος τὴν ἔστρωσε ὕστερα μὲ φύλλα καὶ ἔτσι φαινόταν πολὺ ὁμορφη.

Ὅταν ἀποτελεῖωσε τὸ τραπέζι, ἔχτισε καὶ ἕνα κάθισμα ἀπὸ λιθάρια καὶ αὐτό.

Ἀπὸ πίσω φυσικὰ δὲν εἶχε στήριγμα. Ἦταν σωστὸ σκαμνὶ καὶ πολὺ σκληρὸ γιὰ νὰ κάθισῃ κανεὶς.

Μάζεψε λοιπὸν ἀπὸ τὸ γυαλὸ ξερὰ φύκια καὶ τὰ ἔστρωσε ἀπάνω. Ἔτσι καθόταν κάπως ἀναπαυτικά.

Ὅταν κάθισε τὸ μεσημέρι νὰ φάῃ, θυμῆθηκε τὸ τραπέζι τοῦ πατέρα του, ὅπου μποροῦσε νὰ ξαπλώνῃ ἀπὸ κάτω τὰ πόδια του. Μποροῦσε νὰ τὸ μετατοπίζη. Τοῦτο ἦταν ἀκίνητο, μὰ τί νὰ γίνῃ.

Θυμῆθηκε καὶ ἄλλο πὼς πρὶν ἀπὸ τὸ φαγὶ εὐχαριστοῦσε τὸ

Θεὸ γιὰ τὰ πλούσια δῶρα ποὺ δίνει στοὺς ἀνθρώπους. Χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ ἔκαμε τὸ σταυρὸ του, καὶ προσευχήθηκε ;..

«Σ' εὐχαριστῶ, Θεέ μου, γιὰ τὰ τόσα ἀγαθὰ ποὺ μοῦ χάρισες ὡς τώρα. Σὲ σένα ἐλπίζω, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς. Εὐλόγησε τὸ φαγητό μου καὶ βοήθησέ με ν' ἀποχτήσω ἔσα μοῦ χρειάζονται ἀκόμη. Ἀμήν !»

6

Ἀπὸ δῶ κι ἐμπρὸς ὁ Πέτρος πῆγαινε κάθε μέρα στὸ κυνήγι καὶ σκότωνε λαγούς· μὰ τὸ περισσότερο κρέας πῆγαινε χαμένο· σάπιζε, καὶ ἀναγκαζόταν νὰ τὸ πατάξῃ. Στὸ σπίτι τους τὸ ἔβαζαν στὸ ὑπόγειο. Καλὰ θὰ ἦταν νὰ εἶχε καὶ αὐτὸς ἓνα κελάρι !

Τότε παρατήρησε στὴ σπηλιὰ του μιὰ τρύπα. Δοκιμάζει μὲ μιὰν ἀχιβάδα, καὶ βλέπει πὼς μπορεῖ σκάθοντας τὴν τρύπα νὰ τὴ μεγαλώσῃ.

Ἀπὸ τὸ σκύψιμο πονοῦσε ἡ ράχη του.

Ἀποφάσισε τότε νὰ ἐτοιμάσῃ ἓνα φτυάρι, ὅμοιο μὲ τὸ φτυάρι τοῦ περιβολάρη ποὺ εἶχε δεῖ στὴν ἐξοχή.

Μὲ τὸ πέτρινο τρυπάνι, ποὺ εἶχε ἀνοίξει τὰ καρύδια τῆς φοινικιάς, ἀνοίγει στὴν ἀχιβάδα τέσσερες τρύπες.

Ἀπὸ τίς τρύπες πέρασε μιὰ κλωστή ἀπὸ φοινικιά καὶ στερέωσε τὴν ἀχιβάδα σὲ ἓνα στειλιάρι.

Μὲ τὸ φτυάρι αὐτὸ ἔσκαψε ἓνα λάκκο, τόσο βαθὺ καὶ πλατύ, ποὺ νὰ μπορῇ νὰ στέκεται κι αὐτὸς μέσα.

Ἐπειτα ἔσκαψε μερικὰ σκαλοπάτια.

Μέσα σ' αὐτὸ τὸ κελάρι ἔβαζε τὸ κρέας καὶ τ' αὐγά, καὶ τὸ σκέπαζε μὲ κλαδιὰ καὶ μὲ φύλλα.

14. Πῶς ὁ Πέτρος ἔγινε βοσκός.

I

Ὁ Πέτρος δὲν ἔβρισκε ὅπως πρῶτα εὐκόλα νὰ σκοτῶνῃ λαγούς.

Φαίνεται κατάλαβαν τί κακὸ τὸς περίμενε καὶ πρόσε-
χαν. Μόλις τὸν ἔβλεπαν, γίνονταν ἄφαντοι.

Μιὰ μέρα πῆγε πάλι νὰ σκοτώσῃ λαγούς. Εὐπνήσε πολὺ
πρωί. Χλομὰ τρεμόσθησαν τ' ἄστρα στὸν οὐρανό. Σὲ λίγο
χάθηκαν ὁλότελα. Ὁ ἥλιος πρόβαλε σὰν ἓνα μεγάλο κατα-
κόκκινο τόπι καὶ ὅλα ἦταν σιωπηλά.

Δειλὰ δειλὰ ἄρχισε νὰ κελαηδῆ ἓνα πουλάκι καὶ νὰ δο-
ξολογῇ τὸν Πλάστη μὲ τὸ πρωινὸ του τραγούδι.

Ὁ Πέτρος τότε θυμήθηκε πῶς εἶχε περάσει τὶς διακοπὲς
μὲ τὸν ξάδερφό του, τὸν Παῦλο. Θυμήθηκε τὰ χειδιόνια ποὺ
φλυαροῦσαν, καὶ τὰ κοτούφια καὶ τ' ἀηδόνια καὶ τοὺς κόρυ-
δαλλούς, ποὺ κελαηδοῦσαν τόσο ὁμορφα, καὶ τὸν ξυπνοῦσαν
πρωὶ πρωί, τὴν ὥρα ποὺ λαλοῦσαν οἱ πετεινοὶ καὶ γουργούρι-
ζαν τὰ περιστέρια.

Σὲ βαθιὰ συλλογῇ βυθισμένος στεκόταν πολλὴ ὥρα ὁ
Πέτρος.

Ἐξαφνα ἄκουσε πίσω ἀπὸ τὸ βράχο βέλασμα : «μέεε,
μέεε».

«Νὰ εἶναι γίδα ;»

Σύρθηκε σιγὰ στὸ βράχο, καὶ νά, ἀληθινὰ ἦταν μιὰ
γίδα.

Προσπάθησε στὴν ἀρχὴ μὲ γλυκὰ χαϊδευτικὰ λόγια νὰ
τὴν κάμῃ νὰ τὸν ζυγώσῃ. Ἡ γίδα ὅμως κοντοστάθηκε λίγο,
καὶ ἀμέσως δοκίμασε νὰ φύγῃ. Τὴν κυνήγησε.

Εἶδε τότε πῶς ἀπὸ τὸ ἀριστερὸ τῆς ποδάρι κούτσαينه.

Ἡ γίδα ἔτρεξε κουτσαίνοντας καὶ χώθηκε μέσα σὲ κάτι
χαμόκλαδα.

Ὁ Πέτρος τὴ φτάνει, τὴν ἀρπάζει ἀπὸ τὰ κέρατα καὶ τὴν
τραβά ἔξω.

Τὴ χαϊδεύει καὶ τὴ σφίγγει στὴν ἀγκαλιά του.

«Πῶς βρέθηκες σ' αὐτὸ τὸ ἄγριο κι ἔρημο νησί, γιδούλα
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

μου ;» τῆς λέει. «Νὰ μὴν ἔσπασε στοὺς βράχους τὸ καράβι ποὺ σὲ εἶχε; Καλή μου γιδούλα! θὰ εἶσαι τώρα σύντροφός μου!»

Ἐπιασε τὴ γίδα ἀπὸ τὰ πόδια. Μὲ δλη τῆς τὴν ἀντίσταση καὶ τὸ σπαρτάρισμα, τὴν ἔφερε στὴ σπηλιά του.

Πῆρε νερὸ κι ἔπλυνε τὴν πληγὴ τῆς γίδας.

Ἴσως εἶχε κυλήσει κανένα λιθάρι ἀπὸ τὸ βράχο καὶ τὴν πέτυχε στὸ ποδάρι· μοραῖ καὶ νὰ σφηνώθηκε σὲ μύτερὲς πέτρες.

Ὁ Πέτρος σκίζει ἀπὸ τὸ ποκάμισό του ἓνα κομμάτι τὸ βουτᾶ στὸ νερὸ καὶ δένει τὴν πληγὴ τῆς γιδούλας του μὲ λουρίδες. Ξεριζώνει ὕστερα χορτάρια, φέρνει φύκια ἀπὸ τὴ σπηλιά καὶ κάνει μαλακὸ στῶμα γιὰ τὴ γίδα του.

Φέρνει πάλι νερὸ καὶ ποτίζει τὴ μικρούλα του συντροφισσα.

Ἡ γίδα μὲ τὰ ἔξυπνα ματάκια τῆς τὸν κοιτάζει χαροπὰ μ' εὐγνωμοσύνη καὶ τοῦ γλείφει τὸ χέρι.

3

Ὁ Πέτρος δὲν μπόρεσε νὰ κλείσῃ μάτι ἐκείνη τὴν νύχτα. Ὅλο τὴ γιδούλα συλλογιζεται. Μόλις ξημέρωσε πήδησε κι ἔτρεξε νὰ τὴ δῆ. Ἐκείνη κοιμόταν ἀκόμη.

Καὶ ἐκεῖ ποὺ τὴν καμάρωνε συλλογιζόταν: «Ἴσως ἔξκοψε ἀπὸ τὸ κοπάδι τῆς. Χωρὶς ἄλλο θὰ κατοικοῦν ἄνθρωποι στὸ νησί».

Γρήγορα βάζει τὰ φλούδινα τσαρούχια του, φορεῖ τὸ καπέλο του, παίρνει τὴν ὀμπρέλα του καὶ τρέχει στὸ βράχο ποὺ εἶχε βρεῖ τὴ γίδα. Φωνάζει, φάχνει, κοιτάζει νὰ δῆ κανένα βοσκό, καμιὰ στάνη. Τίποτα.

Κοιτάζει μὲ προσοχὴ κάτω φάχνοντας ν' ἀνακαλύψῃ ἀνθρώπινα ἀχνάρια. Τοῦ κάκου! Πουθενὰ δὲ φαίνεται δρόμος, γεφύρι, φράχτης, χωράφι.

Μερικά δέντρα ήταν εκεί ξεριζωμένα, μὰ κανένα σημάδι δὲ φανέρωνε πῶς τὰ ξερίζωσε ἀνθρώπινο χέρι.

Ἐξαφνα βλέπει μακριὰ ἓνα κοπάδι γίδες. Δὲν τις ἀκολουθεῖ ὅμως σκυλί, οὔτε βοσκός. Μόνες γυρίζουν ἀπάνω στὸ νησί.

«Μπορεῖ νὰ τις ἔρριξε κανένα καράβι, ὅπως ἐμένα» λέει ὁ Πέτρος.

Ὅταν ἦρθε κοντὰ στὴ σπηλιά του, ἡ γίδα βέλαζε παραπονετικά.

Ὁ ἐπίδεσμος εἶχε στεγνώσει· χωρὶς ἄλλο θὰ πονοῦσε πολὺ.

Ὁ Πέτρος τῆς ἔλυσε τὸν ἐπίδεσμο κι ἔπλυνε πάλι τὴν πληγὴ.

Ἡ γίδα δὲν ξέρει πῶς νὰ δείξη τὴν εὐγνωμοσύνη της. Τρίβεται ἀπάνω του, τοῦ γλείφει τὸ χέρι, τὸν ἀκολουθεῖ.

Ὁ Πέτρος ἀποφάσισε νὰ τὴν κρατήσῃ πάντα κοντὰ του.

«Ἐμπρὸς στὴ σπηλιά θὰ κάμω μαντρί· μέσα ἐκεῖ θὰ κλείσω τὴ γίδα μου νὰ τὴ φυλάξω ἀπὸ τ' ἀγρίμια» συλλογίστηκε.

Πολλὴ ὥρα γύριζε φάχνοντας, νὰ βρῆ παλούκια γιὰ νὰ φτιάσῃ τὸ μαντρί. Ἐκεῖ πού περνοῦσε μέσα στὰ χαμόκλαδα, τοῦ πιάστηκε τὸ φόρεμα ἀπὸ κάτι σκληρὰ, χοντρά ἀγκάθια.

Ἦταν μιὰ ἀνθισμένη ἀγριαπιδιά, ψηλὴ ὅσο τὸ ἀνάστημα του.

«Νά!» εἶπε ὁ Πέτρος, «ἀρκεῖ νὰ μπορέσω νὰ τὴν ξερίζωσω. Θὰ φυτέψω πολλὰς γύρω ἀπὸ τὴ σπηλιά μου· ἔτσι θὰ γίνῃ φράχτης, καὶ δὲ θὰ μπορῇ νὰ περάσῃ ἄνθρωπος ἢ ἀγρίμι».

Μὲ εὐκολία ἔσκαψε τὸ χῶμα καὶ ξερίζωσε μερικὰς ἀγριαπιδιές.

Μὰ γιὰ νὰ τὴς κουβαλήσῃ στὴ σπηλιά τ' ἀγκάθια τὸν τρυποῦσαν.

Βρήκε τότε δυο ξύλα, χοντρά σαν τὸ χέρι του καὶ λίγο γυριστὰ ἀπὸ τὸ κάτω μέρος.

Τὰ ἔβαλε τὸ ἓνα ἀπέναντι στοῦ ἄλλο, καὶ στοῦ ἀπάνω μέρος ἔδεσε ὀριζόντια δώδεκα ἄλλα ξύλα λεπτότερα.

Ἐκεῖ ἀπάνω φόρτωσε τοὺς ἀγκαθεροὺς θάμνους καὶ σέρνοντας τοὺς κουβάλησε στὴ κατοικία του.

Φυσικὰ τὸ φύτεμα δὲν ἦταν εὐκόλη δουλειά. Τὸ φτυάρι ἔσπασε κι ἔπρεπε νὰ κάμη ἄλλο.

Κατὰ τὸ μεσημέρι ἔσπασε καὶ τὸ ἄλλο.

Ἐνῶ ἐτοίμαζε τὸ τρίτο, συλλογίστηκε : « καὶ αὐτὸ βέβαια θὰ σπάσῃ. Νὰ εἶχα ἓνα ξινάρι ! »

Διάλεξε ἓνα χοντρό, σκληρὸ καὶ κοφτερὸ λιθάρι καὶ μὲ αὐτὸ ἔσκαβε τὸ χῶμα.

Ἦταν ὅμως ἀναγκασμένος νὰ σκύβῃ πάλι.

Τότε συλλογίστηκε : « Τροῦ κὺρ Γιάννη, τοῦ περιβολάρη, τὸ ξινάρι εἶχε στειλιάρι, ποὺ περνοῦσε μέσα ἀπὸ τὴν τρύπα τοῦ ξιναριοῦ ».

Συλλογίστηκε πῶς θὰ μπορούσε νὰ τρυπήσῃ τὸ λιθάρι, μὰ δὲν ἔβρισκε τρόπο. Ζήτησε λοιπὸν ἓνα κλαδί μὲ κοντή, στερεή, χοντρή διχάλα καὶ τὸ ἔσπασε. Ἐβαλε μέσα στὴ διχάλα τὸ λιθάρι καὶ τὸ ἔδεσε μὲ φλοῦδες καὶ κλωστὲς ἀπὸ φοινικιά.

Πόσο ἔλαμψαν τὰ μάτια του ἀπὸ χαρὰ ! Τὸ ξινάρι ἦταν ἔτοιμο.

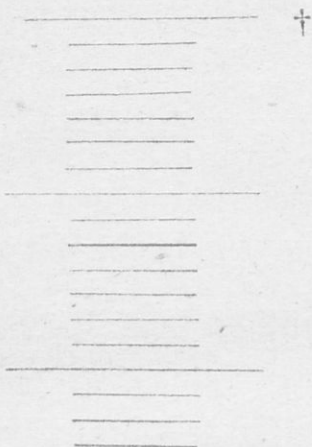
Ἦταν Κυριακή. Ὡστόσο ὁ καιρὸς δὲν τὸν περίμενε.

Ἐπρεπε νὰ δουλέψῃ.

Ἐσκαβε λοιπὸν μὲ τὸ ξινάρι του, κι ἔβγαζε τὸ σκαμμένο χῶμα μὲ τὸ φτυάρι του. Πρώτη πρώτη φύτεψε τὴ μεγάλη ἀγριαπιδιά. Πολλὲς ἡμέρες δούλεψε γι' αὐτό.

Μιὰ βραδιά εἶχε τελειώσει τὸ φράχτη· λίγο μέρος εἶχε μείνει ἀτελειώτο ἀκόμη.

Μέτρησε τις γραμμές στο ημερολόγιο. Τὴν ἡμέρα ποὺ ἄρχισε νὰ φυτεύη, τὴν εἶχε σημειώσει μὲ μικρὸ σταυρὸ.

Πόσες λοιπὸν ἡμέρες εἶχε δουλέψει ;

«Ποῦ θὰ βάλω τώρα τὴν πόρτα καὶ πῶς θὰ κάμω νὰ μὴ φαίνεται ἀπέξω ;» συλλογίστηκε ἔπειτα ὁ Πέτρος.

Μιὰ ὥραία ἰδέα τοῦ ἦρθε στὸ νοῦ.

Ἦταν ἀκόμη τόπος γιὰ δύο θάμνους. Ἐκεῖ ἔμπηξε δυὸ παλούκια, καὶ στὸ καθένα ἀπέξω ἔδεσε ἀπὸ μιὰ ἀγριαπιδιά.

Ἔτσι αὐτὸς μπορούσε νὰ μπαίνει εὐκόλα· ἄλλοι ὅμως ὄχι.

Ὁ Πέτρος κοίταξε ἀπέξω τὸ φράχτη του· δὲν τοῦ φάνηκε τόσο πυκνός. Γι' αὐτὸ ἀνάμεσα στοὺς μεγάλους ἀγκυθεροὺς θάμνους φύτεψε καὶ ἄλλους πιδ μικροῦς.

Μὲ τὴ νέα ἐργασία πέρασε καὶ ἄλλη μία ἐβδομάδα.

Ἐπιτέλους τὸ μαντρί του τελείωσε. Τώρα μπορούσε νὰ κοιμάται ἤσυχος καὶ νὰ μὴ φοβάται γιὰ τὴ γίδα του.

Καὶ τί δὲν τοῦ ἔκανε αὐτὴ γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ ; Ἔτρεχε πάντοτε πίσω του σὰ σκυλάκι. Ἔτρεχε πηδηχτὰ καὶ χαροπὰ νὰ τὸν ἀνταμώσει, τὴν ὥρα ποὺ ἄνοιγε τὴν πόρτα καὶ ἔμπαινε στὴν αὐλή του.

Ὁ Πέτρος ἔνωθε πῶς δὲν ἦταν μόνος· εἶχε ἓνα ζωντανὸ πλάσμα μαζὶ του.

15. Πῶς ὁ Πέτρος φροντίζει γιὰ τὸ χειμῶνα.

1

Ὁ Πέτρος ἄρχισε ν' ἀνησυχῆ πολὺ. «Τί θὰ γίνω σὰν ἔρθῃ ὁ χειμῶνας; Φωτιὰ νὰ πυρῶνωμαι δὲν ἔχω. Φορέματα δὲν ἔχω, νὰ μὲ φυλάξουν ἀπὸ τὸ κρύο. Καὶ ποῦ θὰ βρῶ τροφή, ὅταν ἔλα ἔξω σκεπαστοῦν ἀπὸ χιόνια καὶ πάγους, ἅμα γυμνωθοῦν τὰ δέντρα καὶ παγώσουν οἱ βρύσες;

» Νομίζω πῶς ἔφτασε τὸ φθινόπωρο· σὲ λίγο θὰ ἔρθῃ κι ὁ χειμῶνας.

» Χειμῶνας χωρὶς χειμωνιάτικα ροῦχα, χειμῶνας χωρὶς θερμάστρα, χωρὶς ζεστὴ κάμαρη, χωρὶς τροφή!»

2

Δοκίμασε πάλι ν' ἀνάψῃ φωτιὰ καθὼς οἱ ἄγριοι, τρίβοντας γρήγορα δύο ξύλα. Ἔβαλε ὅλη του τὴ δύναμη, μὰ τίποτα δὲν κατώρθωνε.

Στὸ τέλος τὰ πέταξε μακριὰ λέγοντας: «κόπος χαμένες».

3

«Τότε ἂς ἐτοιμάσω ροῦχα, νὰ εἶναι στερεὰ καὶ νὰ βαστοῦν ζέστη» εἶπε ὁ Πέτρος, κοιτάζοντας μὲ μεγάλη του λύπη τὰ τριμμένα, λεπτὰ καὶ ξεσκισμένα ροῦχα του.

Ἄπὸ τὴν πολυκαιρία εἶχαν καταντήσει τόσο λεπτά, ὥστε τὰ κουνούπια μποροῦσαν νὰ τὸν κεντοῦν καὶ νὰ τὸν βασανίζουν.

«Θὰ κάμω ροῦχα ἀπὸ τὰ τομάρια τῶν λαγῶν» εἶπε.

Τὰ πήρε καὶ τὰ καθάρισε.

«Μοῦ χρειάζεται τώρα ἓνα πέτρινο μαχαίρι κοφτερό» συλλογίστηκε ὁ Πέτρος.

Σκίζει τότε ένα ξύλο, περνᾷ μέσα ένα κοφτερό λιθάρι και τὸ δίνει στερεὰ μὲ κλωστής φοινικιάς. Μὲ τὸ μαχαίρι αὐτὸ ἔκοψε τὰ δέρματα.

Μὰ πῶς θὰ τὰ ἔρραβε χωρὶς κλωστή και βελόνα ;

Θυμᾶται τότε τὰ νεῦρα τῶν λαγῶν, ποῦ εἶναι ἐκεῖ ὅπου ἐνώνεται τὸ ένα κόκαλο μὲ τὸ ἄλλο. Τὸ δοκιμάζει και τὰ βρίσκει στερεὰ κι εὐκολολύγιστα.

Γιὰ βελόνες δοκιμάσε πρώτα τ' ἀγκάθια, μὰ δὲν πέτυχε.

Πῆγε τότε στὴν ἀκρογιαλιά και μάζεψε φαροκόκαλα.

Μὲ τὸ τρυπάνι του ἔκαμε μιὰ τρύπα, πέρασε τὰ νεῦρα και δοκιμάσε νὰ ράψη. Τοῦ κάκου ! Και αὐτὲς ἔσπαζαν, γιατί τὰ τομάρια ἦταν πλὴν στερεὰ.

«Κάτι θὰ βρῶ δὲ γίνεται νὰ μὴν ὑπάρχη ἄλλος τρόπος» ἔλεγε σὲ κάθε ἀποτυχία.

Ἦστερα ἀπὸ πολλὴ σκέψη ἀποφάσισε νὰ τρυπᾷ τὸ δέρμα κι ἔπειτα νὰ περνᾷ τὰ νεῦρα, ὅπως ὁ μπαλωματής. Ἔτσι τὰ κατάφερε νὰ τὰ ράψη.

Ἔκαμε ένα σακάκι, δυὸ πανταλόνια, ένα καπέλο, κι ἀπὸ τὴν ὀμπρέλα του πέταξε τὰ φύλλα και στὴ θέση τους τέντωσε ἀπάνω δέρμα. Γιατί οἱ βαριὲς σταλαματιὲς τῆς βροχῆς τρυπούσαν τὰ φύλλα και τὰ κουρέλιαζαν.

Ὅλα τοῦ ἄρεσαν. Μόνο τὰ πανταλόνια ἦταν ἀλλοῦ πλατιά, ἀλλοῦ στενά, κάπου και τὸν ἔσφιγγαν. Ὅσο τὸ χεῖμῶνα θὰ τὸν ἐφύλαγαν καλὰ ἀπὸ τὸ κρύο.

Τώρα ἄλλη φροντίδα, πὺδ σπουδαία : ἡ τροφή !

Τάχα θὰ μπορούσε τὸ κρέας νὰ βαστάξη ; Εἶχε δεῖ στὸ χωριὸ τοῦ Παύλου πῶς οἱ χωρικοί, γιὰ νὰ βαστᾷ τὸ χοιρινὸ κρέας, τὸ ἀλάτιζαν. Ποῦ ὅμως νὰ βρῆ ἀλάτι ;

Ἔνα πρωὶ ὁ Πέτρος-πῆγε στὴν ἀκρογιαλιά. Ἐξαφνα βλέπει σὲ μιὰ βαθουλὴ πέτρα κάτι ἄσπρο και λαμπρό.

Πάγωσαν τὰ νερά τῆ νύχτα ; Γιατὶ ἀληθινὰ ἦταν λαμπρὸ σὰν πάγος καὶ ἄσπρο σὰν τὸ χιόνι. "Ὅχι, αὐτὸ ἦταν κάτι ἄλλο,

Τὸ παίρνει καὶ βάζει λίγο στὸ στόμα του. Ἦταν ἄλατι.

Πῶς βρέθηκε ἐκεῖ τὸ ἄλατι ; Νὰ πῶς. Κάποτε φούσκωσε ἡ θάλασσα, καὶ τὸ νερὸ τῆς ἔφτασε ὡς ἐκεῖ. Γέμισε λοιπὸν τὸ πέτρινο αὐτὸ πιάτο μὲ νερὸ. Ὁ ἥλιος στέγνωσε τὸ νερὸ, τὸ ἔκαμε ἀτμὸ, καὶ τὸ τράβηξε μέσα στὸν ἀέρα. Τί ἀπόμεινε τότε ; Τὸ ἄλατι !

Δὲ χάνει καιρὸ, παίρνει ἀμέσως ἓνα ποτήρι ἀπὸ τὰ καρύδια τῆς φοινικιάς καὶ τὸ πασπάλισε κάτω μὲ ἄλατι. Κόβει ὕστερα σὲ μικρὰ μικρὰ κομμάτια φρέσκο κρέας ἀπὸ λαγὸ, τὰ τρίβει μέσα στὸ ἄλατι καὶ τὰ βάζει μέσα στὸ ποτήρι τὸ ἓνα ἀπάνω στὸ ἄλλο. Ἀπὸ πάνω σκόρπισε πάλι λίγο ἄλατι. Γιὰ σκέπασμα μεταχειρίστηκε ἄλλο ποτήρι καὶ ἀπάνω σὲ αὐτὸ ἔβαλε ἓνα βαρὺ λιθάρι.

Ἦστερα ἀπὸ πολλὰς ἡμέρας ἀνοίξε νὰ δῆ καὶ βρῆκε τὸ κρέας κατακόκκινο. Ἦταν παστωμένο.

Αὐτὸ ὅμως δὲν ἦταν ἀρκετό. Μάζεψε λοιπὸν ἀκόμη καρύδια κοκκοφοινικιάς καὶ καλαμπόκια. Κι αὐτὰ ὅμως δὲν ἔφταναν· γιατί πῶς μπορούσε νὰ περάσῃ μὲ αὐτὰ δλόκληρο χειμῶνα ; Καὶ ποῦ ἤξερε πόσους μῆνες βαστούσε ὁ χειμῶνας ἐκεῖ ;

«Θὰ εἶναι προτιμότερο» εἶπε ὁ Πέτρος, «νὰ πιάσω ζωντανούς λαγούς καὶ νὰ κάμω στάνη. Ὅταν θέλει, θὰ σφάζω ἀπὸ ἓνα λαγὸ. Μόνο πρέπει νὰ συναῶω ἀρκετὴ τροφή».

Ἀμέσως ὅμως συλλογίστηκε : «Μὰ τότε εἶναι καλύτερα νὰ πιάσω γίδες· γιατί αὐτὲς ἔχουν καὶ γάλα !»

Ἐπλεξε λοιπὸν ἓνα γερὸ σκοινὶ ἀπὸ περιπλοκάδες, κλωστές φοινικιάς καὶ φλοῦδες, καὶ ἔκαμε μιὰ θηλιά.

Ἐπειτα βγῆκε μὲ τὴ θηλιά στὰ χέρια, καὶ πατώντας στὰ νύχια σίμωσε τὸ κοπάδι.

Νάτες! Στὴ στιγμή ρίχνει τὴ θηλιά του σὲ μιὰ γίδα. Ἡ θηλιά γλιστρᾷ κάτω ἀπὸ τὰ κέρατα, καὶ ἡ γίδα τρομαγμένη τρέχει νὰ κρυφτῆ.

Τὴν ἄλλη μέρα πέτυχε καλύτερα. Ἐρριξε τὴ θηλιά του, τὴν τράβηξε, καὶ ἡ γίδα εἶχε πιαστή. Τὴν ἔφερε στὴ σπηλιά του. Χάρηκε πολὺ σὰν εἶδε πὼς εἶχε καὶ γάλα!

Ὅσοι νὰ μάθῃ ν' ἀρμέγῃ εἶδε καὶ ἔπαθε. Στὸ τέλος τὸ κατάφερε καὶ αὐτό. Ὅλο χαρὰ καὶ λαχτάρα σήκωσε τὸ πρῶτο ποτήρι γεμάτο γάλα καὶ τὸ ρούφηξε ἀχόρταγα.

«Χάα» ἔκαμε, «πιστὸ καὶ τροφή μιὰ φορά. Πόσο ἔλεεινὰ θὰ ζοῦσε ὁ ἄνθρωπος χωρὶς τὰ ζῶα».

Τὸ κοπάδι του μεγάλωνε ὀλοένα. Πολὺ γρήγορα ἀπόχτησε πέντε γίδες. Ἡ αὐλή του δὲν τὶς χωροῦσε πιά.

Δὲνμποροῦσε νὰ προμηθεύεται καὶ ἀρκετὴ τροφή.

Ἐπρεπε νὰ τὶς βγάξῃ στὰ βοσκοτόπια.

Τώρα ὁ ἥλιος ἦταν ἀπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του. Ὁ ἀέρας ἦταν βαρὺς καὶ ἡ ζέστη ἀνυπόφορη.

Ὁ ἄμμος ἔφηνε. Τὰ δέντρα καὶ οἱ θάμνοι μαράθηκαν. Μὲ μεγάλη του λοιπὸν εὐχαρίστηση εἶδε στὸν οὐρανὸ μεγάλα κατάμαυρα σύννεφα.

Παραξευεύτηκε μόλις εἶδε τὴ βροχὴ ποὺ ἄρχισε νὰ πέφτῃ. Οἱ σταλαματιές τῆς ἦσαν χοντρὲς σὰν τὰ φουντούκια. Σὲ λίγο ἀνοιξαν οἱ καταρράχτες τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ αὐτὸ βᾶσταξε δυὸ μέρες.

Τὸ βράδυ σταμάτησε λίγο, καὶ ὁ Πέτρος πῆγε καὶ ἔφερε ἀραποσίτια καὶ καρύδια.

Ἐπειτα ὁμως ἄρχισε νὰ βρέχῃ δυνατώτερα.

Ἐτσι ἐξακολούθησε ὀλόκληρες ἑβδομάδες.

Ὁ Πέτρος συλλογίστηκε : « Εἶναι τὰ πρωτοεβρόχια γρήγορα θὰ ἔρθῃ ὁ χειμῶνας ».

Ἀπὸ τίς πολλὰς φροντίδες καὶ τῆ στενοχώρια δὲν μποροῦσε νὰ κοιμηθῆ.

16. Ὁ Πέτρος ἄρρωστος.

1

Μιὰ νύχτα ὁ Πέτρος κοιμήθηκε ἄσχημα.

Στὴν ἀρχὴ κρύωνε· τώρα τὸν εἶχε πιάσει πυρετός. Δοκίμαζει νὰ ἐργαστῆ. Μὰ ὀλοένα ἐνιωθε τὸν ἑαυτὸ του χειρότερα.

« Ἰωὺς » εἶπε, « μπορέσω νὰ κοιμηθῶ, καὶ μοῦ περάσῃ μὲ τὸν ὕπνο ». Δυστυχῶς δὲν τὸ κατώρθωσε.

Ἐπειτα ἐνίωσε μεγάλη, ἀνυπόφορη δίψα. Στηρίχτηκε στὸ ραβδί του καὶ μὲ πολλὸν κόπο πῆγε ἐκεῖ ποῦ εἶχε τὰ ποτήρια μὲ τὸ γάλα.

Πῆρε τρεμουλιαστὰ τὸ ποτήρι καὶ ἤπιε· ὦ, πόσο, τὸν ἐδρόσισε !

Δὲν πέρασε ὅμως πολλὴ ὥρα καὶ τὸ στόμα του στέγνωσε πάλι.

Ἀποκοιμήθηκε στὸ μέρος ἐκεῖνο, ξύπνησε κάπως καλύτερα καὶ μπόρεσε νὰ γυρίσῃ στὸ στῶμα του.

Τὸ ἄλλο βράδυ τὸν ἐπίασε ἀκόμη δυνατώτερος πυρετός.

2

Τότε θυμῆθηκε τοὺς γονεῖς του. Πόσο στοργικὰ τὸν φρόντιζε ἡ μανούλα του, ὅταν ἄρρωστοῦσε ! Καὶ τώρα ; ... Τώρα δὲν εἶχε κανένα νὰ τοῦ παραστέκῃ ! »

« Ἀχ ! » ἀναστέναξε. « Ἄν πεθάνω ἐδῶ, ποῖος θὰ μὲ θάψῃ ; κανεὶς ! Κανεὶς δὲ θὰ μὲ κλάψῃ ! »

Ὀλοένα χειρότερου. Κάποτε ὁ πυρετός τὸν ἄφηνε λίγο Ἐπειτα πάλι τὰ ἴδια.

Ἔνωσε τὸ μεγάλο κίνδυνο καὶ ἤθελε νὰ προσευχηθῆ· ἦταν ὁμως τόσο ἀδύνατος, ποῦ μόνο νὰ τραυλιζῆ μποροῦσε.

«Ἄχ Θεέ μου, βοήθησέ με. Ἄχ, δὲ θέλω νὰ πεθάνω!»

Ἐπειτα πάλι συλλογίστηκε: «Γιατί νὰ μὲ βοηθήσῃ ὁ Θεός; Ὁ Θεὸς λέει ν' ἀκούμε τοὺς γονεῖς μας. Καὶ ἐγὼ δὲν τοὺς ἀκουσα, τοὺς ἄφησα, τοὺς ἔκαμα νὰ λυποῦνται, ὁ ἄσπλαχνος!...»

Αὐτὰ συλλογίζεταν ὥσπου ἀποκοιμήθηκε.

Μιὰ νύχτα εἶδε ἓνα ὄνειρο. Ὁ πατέρας του τάχα στεκόταν ἐμπρὸς του καὶ τὸν φώναζε δυὸ φορές: «Πέτρο! Πέτρο!» Ἀπλωσε τότε τὰ χέρια του καὶ φώναξε: «Ἐδῶ εἶμαι! Ἐδῶ εἶμαι!»

Δοκιμάζει νὰ σηκωθῆ, μὰ λιγοθύμησε καὶ ξανάπεσε πάλι στὸ στῤῥωμα του.

Κάποτε ξύπνησε. Ἐνωθε δίψα φοβερή, μὰ κανεὶς δὲν τοῦ ἔδινε νὰ πιῆ.

Ἐτοιμάστηκε λοιπὸν νὰ πεθάνῃ· σταύρωσε τὰ χέρια του καὶ προσευχήθηκε: «Θεέ μου, μὴ φανῆς στὸν κακὸ κακός· συγχώρεσέ με».

Σταμάτησε ἀγκομαχώντας. Σὲ λίγο «συμπαιῶτε με» εἶπε «καὶ σεῖς, ποῦ δὲν ἀκουσά τὰ λόγια σας, καλέ μου πατέρα, γλυκιά μου μάνα».

Σήκωσε ἄλλη μιὰ φορά τὸ κεφάλι καὶ κοίταξε μὲ γυαλιστερά κοκαλιασμένα μάτια.

Σὲ λίγο ξανάπεσε κι ἔμεινε ἀποναρκωμένος.

Ἦστερα ἀπὸ κάμποσον καιρὸ ξύπνησε· ἔνωθε τὸν ἑαυτό του κάπως καλύτερα.

Δοκιμάζει νὰ περπατήσει λίγο, ἀναγκάζεται ὅμως κάθε δυὸ βήματα νὰ κάθεται κάτω.

Ὁ ἥλιος πάει νὰ βασιλέψῃ στὸν οὐρανὸ κανένα σύννεφο δὲ φαίνεται. Ἐμπρὸς τοῦ ἀπλώνεται ἡ θάλασσα ἀτάραχη.

Θυμήθηκε πάλι τοὺς γονεῖς τοῦ καὶ ἄρχισε νὰ δακρύζῃ.

Ἐπειτα θυμήθηκε τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ : «Στὴν ὥρα τοῦ κινδύνου κάλεσέ με καὶ θὰ σὲ βοηθήσω καὶ θὰ με δοξάσης».

Αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ ἀλάφρωσαν τὴν καρδιὰ καὶ τὸν παρηγόρησαν.

«Ἄχ ναί, Θεέ μου, τὸ πιστεύω ! Δυνάμωσέ μου τὴν πίστη ποὺ ἔχω, πὼς με τὴν ἄπειρη καλοσύνη σου θὰ με βοηθήσης νὰ ξαναχαρῶ τὴ ζωὴ. Ἀμήν !» εἶπε μὲ κατάνυξη καὶ ξανακοιμήθηκε.

Πολὺ ψηλὰ στὸν οὐρανὸ ἦταν ὁ ἥλιος, ὅταν ξύπνησε ὁ Πέτρος.

Δροισιτικὴ ἀνοιξιὰτικὴ μυρουδιά σκορπιζόταν ὡς τὸ στρώμα τοῦ. Γλυκά, ζωηρὰ κελαδήματα ἀντηχοῦσαν ὀλόγυρα.

Κίτρινα, κόκκινα, γαλάζια λουλούδια ἀνθοβολοῦσαν στὴ γῆ.

Τὰ δέντρα καὶ οἱ θάμνοι εἶναι στολισμένοι ἀπὸ πράσινα φύλλα, τρυφερὰ βλαστάρια, φουσκωμένα μπουμπουκία.

Πόσες ἡμέρες εἶχε μείνει πλαγιασμένος ; Κοιμήθηκε ὀλόκληρο τὸ χειμῶνα ; Ἦταν ὄνειρο ; Εἶχε πάλι πυρετό ;

Ὁ Πέτρος σηκώνεται καὶ ψηλαφᾷ τὰ φύλλα τὰ τρυφερὰ, τὰ λουλούδια μὲ τὰ χίλια χρώματα.

Δὲ διατάζει πιά· οἱ ἀνησυχίες καὶ οἱ φροντίδες γιὰ τὸ χειμῶνα ἦταν περιττές.

Τότε ἦρθαν κοντά του καὶ τ' ἀγαπημένα του ζῶα. Τὸν κοιτάζουν σὰ νὰ θέλουν νὰ τὸν ρωτήσουν : «γιατί τόσο πολὺ κοιμήθηκες ;»

Σηκώθηκε καὶ τοὺς ἔβαλε τροφή.

Ἔστερα πῆγε νὰ κοιτάξῃ τὸ ἡμερολόγιο. Ἡ τελευταία γραμμὴ ἔδειχνε 25 Ὀκτωβρίου.

Ὁ Πέτρος δὲν μπορούσε νὰ τὸ καταλάβῃ. Πρὶν νὰ μπῆ ὁ χειμῶνας ἦρθε ἡ ἀνοιξη ; Βέβαια στὸ νησί του δὲν ἔκανε διόλου χειμῶνα.

«Ἀνοιξη !» ἔλεγε· «τὰ λουλούδια ἀνθίζουν, τὰ πουλιὰ κελαηδοῦν, ὁ οὐρανὸς εἶναι γαλάζιος, τὸ νησί μου καταπράσινο, ὅπως στὴ γλυκιὰ μου πατρίδα».

Θυμήθηκε τότε πῶς μὲ τ' ἀδερφάκια του κι ἄλλα παιδιὰ, χοροπηδοῦσαν καὶ τραγουδοῦσαν κάτω ἀπὸ τὰ ἀνθισμένα δέντρα.

Μ' ἀνοιξιάτικα λουλούδια
μυρωμένα δροσερά,
μὲ παιχνίδια, μὲ τραγούδια,
μὲ φωνὲς καὶ μὲ χαρά,
τὸ λευκόμαλλο χειμῶνα
ὡς τὸν διώξουμε καὶ πάλι,
κι ὁ καθένας μας ὡς ψάλλῃ :
«Στὸ καλὸ, γεροχειμῶνα,
στὸ καλὸ !»

Τοῦ Μαρτιοῦ τὰ χελιδόνια,
μὲ τὰ μαῦρα τοὺς φτερά,
ἦρθαν κι ἔδιωξαν τὰ χιόνια

τόσα κρίνα, τόσα ρόδα,
καὶ τῆς αὔρας ἡ πνοὴ
ξαναφέρνει τὴ ζωὴ.
Στὸ καλὸ, γεροχειμῶνα,
στὸ καλὸ !

Οἱ ἀγροὶ ὅλοι φοροῦνε
καταπράσινη στολή,
καὶ στοὺς κάμπους ποὺ ἀνθοῦνε
κελαηδεῖ κάθε πουλί.
Ἵλλη ἡ φέση λουλουδίξει
καὶ φωνάζουν τὰ παιδιά
μὲ χαρούμενη καρδιά :
«Στὸ καλὸ, γεροχειμῶνα,
στὸ καλὸ !

Ἦρθε ἡ ἀνοιξη, παιδιά,
στρέψετε νὰ τὴν ἰδῆτε,
στὰ λουλούδια, στὰ κλαδιά,
ὅπου, ὅπου κι ἂν γυρίστε·
καὶ μὲ πρόσχαρη καρδιά
«ἦρθε ἡ ἀνοιξη» νὰ πῆτε,
ἦρθε ἡ ἀνοιξη παιδιά.

Μὲς στοὺς κάμπους κατοικεῖ,
μὲς στὰ δάση θὰ τὴ βρῆτε,
καὶ στὴ θάλασσα, καὶ κεῖ
ξαπλωμένη θὰ τὴ δῆτε,
καὶ μὲ πρόσχαρη καρδιά
«ἦρθε ἡ ἀνοιξη» θὰ πῆτε,
ἦρθε ἡ ἀνοιξη, παιδιά.

Τὰ πουλάκια κεληδοῦν,
μεταξόμαλλα τ' ἀρνάκια
στή βοσκὴ χοροπηδοῦν
μὲ χαρὲς καὶ παιχιδάκια,
καὶ γαμίζουν τὰ κλαδιὰ
ἀπὸ τοῦ καρποῦ τ' ἀνθάκια
ἦρθε ἡ ἀνοιξη, παιδιά.

Ἦτοτε ἔκαμε τὴν προσευχὴν τοῦ στοῦ Θεοῦ καὶ τὸν
εὐχαρίστησε ποῦ τὸν ἔσωσε ἀπὸ τὸ μεγάλο τὸν κίνδυνο.

17. Ἦως ὁ Πέτρος ἀπέρνευε καὶ θερίζει.

II

Ὁ Πέτρος ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀρρώστια του πεινοῦσε
πολύ.

Εἶχε καρύδια, καλαμπόκι, κρέας ἀπὸ λαγὸ, μὰ
τ' ἀηδίαζε. Μόνο τὸ γάλα ἔπινε μὲ εὐχαρίστηση. Τώρα
ἐπιθυμοῦσε ἓνα κομμάτι τόσο δὰ σιταρένιο μαῦρο φωμί.
Ἀλήθεια μεγάλο δίκιο εἶχε ἡ μητέρα του.

Ὁ Πέτρος ξανάρχισε πάλι νὰ γυρίζῃ τὸ νησί του.
Δὲν ἔθρεχε πιά· ἡ ζέστη δλοένα μεγάλωνε.

Μιά μέρα ἔφτασε σὲ μέρος ἄγνωστο. Λίγο πιδ πέρα
ἀπὸ τὴν ἀκρογιαλιὰ ἦταν κάτι φυτά.

Κάπου τὰ εἶχε πρωτοῖδεϊ, ὄχι ὅμως στοῦ νησί. Ἦταν
κάτι μακριᾶς καλαμιᾶς μὲ χαριτωμένα στάχυα καὶ μα-
κριὰ ἄγανα. Τὰ στάχυα τοῦ θύμισαν τὰ σπαρτὰ στὴν
πατρίδα του, τὴν ὥρα ποῦ περίμεναν τὸ θερισμό. Χωρὶς
ἄλλο ἦταν σιτάρι· ἀλλὰ πῶς βρέθηκε ἐδῶ;

2

Ἐαφνίστηκε ὁ Πέτρος ὅταν εἶδε ἐκεῖ κοντὰ ἀπομει-
νάκια ἀπὸ λινὸ σακί.

«Βέβαια ἀνθρώποι θὰ ἔφεραν ἐδῶ τὸ σακί, τὸ ἀνοι-
ξασπ. μὲ ἔπαισαν τὸ σιτάρι» συλλογίστηκε.
Ἐαφροποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Τοῦ φαινόταν ὅμως σὰ δύσκολο. Τὸ μικρὸ ἐκείνο μέρος δὲν ἔμοιαζε μὲ δουλεμένο χωράφι.

Κοιτάζει γύρω του μὲ προσοχή. Βλέπει παρακάτω ἓνα λαγκάδι καὶ ἀπὸ κάτω τῆ θάλασσα. Ὅταν ἡ θάλασσα φουσκώσῃ δυνατά, βέβαια μπορεῖ νὰ πετάξῃ ἔξω ἓνα σακὶ σιτᾶρι. Ἀλλὰ πῶς βρέθηκε στὴ θάλασσα τὸ σακί ; Ἴσως ἀπὸ κανένα καράβι.

Ναί· ἐκεῖ κοντὰ ἦταν οἱ βράχοι, ποὺ κομματιάστηκε τὸ καράβι ποὺ τὸν ἔφερε.

Χωρὶς ἄλλο τὸ σακί ἦταν μέσα στὸ καράβι, καὶ τὰ κύματα τὸ τίναζαν ὡς ἐκεῖ, ὅπως τίναξαν καὶ τὸν ἴδιο στοὺς βράχους.

Ἀπὸ τὸν ἥλιο καὶ τῆ βροχῇ ἔλιωσε τὸ σακί, τὸ σιτᾶρι χύθηκε στὸ χῶμα, καὶ φύτρωσε. Νάτο !

Ὁ Πέτρος δόξασε τὸ Θεὸ γιὰ τὸ καινούριο αὐτὸ ἔθρο.

«Σπειρὶ δὲ θὰ φάω» συλλογίστηκε. «Θὰ σπεῖρω ὅλο τὸ σπόρο. Ἀπὸ κάθε σπειρὶ θὰ γίνῃ καὶ μιὰ καλαμιὰ· κάθε καλαμιὰ ἓνα στάχυ μὲ πολλὰ σπειριά. Ἔτσι θὰ θερίσω περισσότερα ἀπ' ὅσα θὰ σπεῖρω».

Ἔσκαψε μὲ τὸ φτυᾶρι του ἓνα κομμάτι γῆ.

Ἐπειτα ἔτριψε τὰ στάχυα καὶ μέτρησε τὸ σπόρο. Ἦταν δέκα χουφτες γεμάτες. Ἀρχισε νὰ σπέρνῃ. Ἐπρεπε ὕστερα νὰ σκεπάσῃ τοὺς σπόρους μὲ χῶμα. Πῆρε μιὰ κλάρα καὶ τὴν ἔσερνε ἀπάνω ἀπὸ τὸ χωράφι του· ἔτσι σθάρνιζε. Ἀμα ἔσπειρε δυὸ χουφτες γεμάτες συλλογίστηκε :

«Ποῖος ξέρεῖ ἂν θὰ φυτρώσουν οἱ σπόροι ; Καλύτερα νὰ κρατήσω τοὺς μισοὺς».

Κι ἔκαμε πολὺ καλά. Οἱ βροχεροὶ μῆνες εἶχαν περάσει. Τώρα ἦταν ἐποχὴ τῆς ξηρασίας. Ὅσο κι ἂν περῆμενε δὲν εἶδε φύτρο πουθενά.

Ἐπειτα ἀπὸ καιρὸ ἄρχισε πάλι νὰ βρέχη.

Γρήγορα βρήκε ἓνα καλὸ μέρος, ἔσκαψε τὸ χῶμα, κι ἔσπειρε τρεῖς χουφτες. Κράτησε πάλι δυὸ γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ.

Ἦρθαν τὰ πρωτοβρόχια.

Οἱ σπόροι φύτρωσαν καὶ μεγάλωσαν οἱ καλαμιές κάρπισαν κι ἔδωσαν σαρανταπέντε ἀπλοχεριῆς σιτάρι.

Ὁ Πέτρος πετοῦσε ἀπὸ τὴ χαρὰ του.

Τώρα μποροῦσε νὰ βράση τραχανά, νὰ ψήση ψωμί!

Νὰ βράση καὶ νὰ ψήση, μὲ τί; Οὔτε τσουκάλι εἶχε οὔτε φωτιά. Πάει ἡ χαρὰ του, πέταξε! Ὁ νοῦς του πάλι στὰ σπέρτα!

Δοκίμασε τρίτη φορὰ ν' ἀνάψη φωτιά, καθὼς τὴν ἄναθαν οἱ ἄγριοι, μὰ καὶ πάλι τοῦ κάκου.

Ἀπελπισμένος ἔρριξε τὸ σπόρο σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς σπηλιάς. «Εἶναι περιττὸ νὰ σπέρνω!» συλλογίστηκε.

Γρήγορα ἔμως μετάνιωσε. «Ὅχι, πρέπει, νὰ σπέρνω. Θὰ φυλάξω τὸ σιτάρι μου. Μπορεῖ νὰ τὸ τρώγω ὠμό. Μπορεῖ νὰ ψήσω καὶ ψωμί. Ποιὸς ξέρει; μὲ τὸν καιρὸ ἔλα γίνονται: «ὅποιος μάθη νὰ ὑπομένῃ, πάντα καρδι-σμένος βγαίνει».

Ὅταν ἄρχισε πάλι νὰ βρέχη, ὁ Πέτρος ξανάσπειρε. Ἐκαμε καὶ φράχτη γύρω στὸ χωράφι του, γιὰ νὰ τὸ φυλάξῃ ἀπὸ τὰ ἀγριόγινδα. Τὰ πουλιὰ ἔμως τὸν ἐθύμωσαν, γιὰτὶ ἔτρωγαν τὸ σπόρο.

«Καλά· θὰ σᾶς σιγουρίσω κι ἐγώ» εἶπε μιὰ μέρα καὶ παίρνει τὸ τόξο, σαΐτεῦει καὶ σκοτώνει τρία.

Δένει ὕστερα καθένα στὸ παλούκι καὶ τὸ στήνει στὴν ἄκρῃ τοῦ χωραφιοῦ. Αὐτὸ ὠφέλησε. Τὰ πουλιὰ φοβήθη-καν καὶ δὲν ξαναπήγαν στὸ χωράφι.

Ὁ Πέτρος, ὅσο βαστοῦσαν οἱ βροχές, δὲν ἤθελε νὰ μένη ἀργός.

Ἀποφάσισε νὰ πλέξη ἓνα καλάθι.

Πάει καὶ βρίσκει βέργες ἱτιάς καὶ φέρνει στὴ σπηλιά του. Μὰ τὸ πλέξιμο δὲν ἦταν εὐκόλη δουλειά.

«Στερνή μου γνώση νὰ σ' εἶχα πρῶτα, λέει πολὺ σωστὰ ἢ παροιμία. Ἐπρεπε νὰ προσέχω, ὅταν ὁ Παῦλος ἐπλεκε καλάθια. Τώρα, ἄβουλος ὁ νοῦς, διπλὸς ὁ κόπος» ἔλεγε βασιανίζοντας τὸ νοῦ του νὰ θυμηθῇ τὸ πλέξιμο τοῦ καλάθιοῦ.

Ὁ Πέτρος δούλευε τόσο ἀργά, πὺ οἱ βέργες ξεραίνονταν κι ἔσπαζαν. Ὡστόσο ἔπρεπε νὰ ἐπιμείνῃ. Τὸ κοπάδι του εἶχε μεγαλώσει, καὶ μὲ τὰ δυό του χέρια δὲν μπορούσε νὰ φέρνῃ ἀρκετὴ τροφή.

Καὶ στὸ θέρισμα θὰ τοῦ χρησίμευε πολὺ τὸ καλάθι.

Ἔτσι ἓνα μεσημέρι κάθισε νὰ δουλέψῃ πάλι. Τότε ὅμως ὁ Πέτρος συλλογίστηκε : «Θ' ἀρχίσω ἀπὸ τὸ κάτω μέρος μιᾶ φορά, ἀπὸ τὴ βάση».

Τὸ εἶπε καὶ τὸ ἔκαμε. Τώρα ἢ μιὰ ἐπιτυχία ἔφερνε τὴν ἄλλη. Ἐπιτέλους τὸ καλάθι τελείωσε. Ὁ κορινθῆς βέβαια καὶ ὁ Παῦλος πολὺ θὰ γελοῦσαν, ἀν τὸ ἔβλεπαν, ὁ Πέτρος ὅμως χάρηκε πολὺ.

6

Πολὺ γρήγορα τοῦ χρειάστηκε τὸ καλάθι. Ἐκεῖ κοντὰ σ' ἓνα ὑγρὸ μέρος ἦταν χορτάρι ποὺ ἔμοιαζε μὲ βρώμη καὶ εἶχε σπόρους.

Ἔβαλε στὸ στόμα ἓνα νὰ δοκιμάσῃ. Ἦταν ρύζι. Καὶ ἦταν δλόκληρο χωράφι.

Ἐτριβε λοιπὸν τὰ στάχυα, ἔβγαξε τὸ ρύζι, τὸ ἔβαξε στὸ καλάθι καὶ τὸ κουβαλοῦσε στὸ σπίτι του.

ΜΕ ΤΗ ΦΩΤΙΑ

18. Πώς ο Πέτρος άναψε φωτιά.

I

Μιά νύχτα ξύπνησε έξαφνα ο Πέτρος από βροντές κι άστροπελέκια.

Πήδησε άπάνω και πήγε νά δή τò κοπάδι του.

Ένα άστροπελέκι τόν έρριξε καταγής άναίσθητο. Μόλις συνήρθε, βρέθηκε έμπρός σέ φοβερή πυρκαγιά !

Τò άστροπελέκι είχε πέσει άπάνω σέ ένα δέντρο κοντά στή σπηλιά. Τò δέντρο καιόταν, όπως και οι γύρω του θάμνοι.

“Αν τώρα καλονταν όλα όσα είχε, ο φράχτης, τὰ έργαλεία του, τὰ φορέματά του, τὰ γίδια του !

Τρέχει σαστισμένος και γεμίζει δυò κουπες νερό για νά σβήση τή φωτιά.

Τò κατάλαβε όμως κι ο ίδιος, πώς με τόσο νερό δέ σβήνει μιá πυρκαγιά.

Καλά όμως πού δέ φυσούσε διόλου, κι έτσι λίγο λίγο έπεσε ή μεγάλη της όρμή.

«Τάχα δέν έπρεπε νά χαρή για τήν πυρκαγιά;» συλλογίστηκε ο Πέτρος.

Δέ θά μπορούσε τώρα νά ψήγη και νά βράζη, αν κρατούσε λίγο φωτιά κοντά στή σπηλιά ;

“Όσο μπορούσε γρηγορώτερα έχτισε κοντά στή σπηλιά μιá πρόχειρη γωνιά από λιθάρια και σώριασε άπάνω μικρά και χοντρά ξύλα. Έπειτα πήρε δυò τρία άναμμένα κλαδιά και τὰ έρριξε άπάνω. Τὰ ξύλα σέ λίγο έπιασαν. Πήγαινε πότε πότε κι έρριχνε νέα ξύλα για νά κρατά τή φωτιά.

Ἄπο τὴν ἀνεμοζάλη εἶχαν πέσει ἀρκετοὶ κλώνοι.
Τοὺς μάζεψε.

Καὶ μερικὰ δαντράκια εἶχαν ξεριζωθῆ.

Μὲ τίς ρίζες καὶ τὸ χῶμα τὰ ἔρριξε καὶ ἐκεῖνα στὴ
φωτιά.

2

Τότε εἶδε καὶ ὁ Πέτρος πὼς ἓνα ξύλο σκεπασμένο
μὲ χῶμα καιόταν καὶ αὐτό, μὰ πολὺ ἀργά.

«Τοῦτο εἶναι ἔξοχο» φώναξε· «ἔτσι θὰ μπορέσω νὰ
συντηρήσω τὴ φωτίτσα μου».

Τὸ βράδου λοιπὸν ἔβαλε στὴ φωτιά χοντρά ξύλα καὶ
τὰ σκέπασε μὲ χῶμα.

Ἦστερα κοιμήθηκε.

Τὸ πρωὶ ξέθαλε τὴ φωτιά, κι ἔρριξε νέα ξύλα στὴ
χόβολη· σὲ λίγο ἀναψαν.

Ἄχ, τί νόστιμο ἦταν τὸ πρῶτο κομμάτι τοῦ λαγοῦ
ποὺ ἔψησε, περασμένο σὲ ξύλινη σούβλα! Ἔκλαιγε ἀπὸ
χαρά, γιατί ἔτρωγε τὸ πρῶτο ψητὸ ἀπάνω στὸ νησί.

Ἄπο χαρά, ἴσως ὅμως καὶ ἀπὸ μελαγχολία, γιατί
θυμήθηκε τὴ μητέρα του, πόσο ὠραία εἰτοίμαζε τὸ ψητὸ
στὸ σπίτι.

19. Πῶς ὁ Πέτρος ἔφτιαξε τὸ πρῶτο τσουκάλι.

1

Νὰ βράζη τίς τροφές του δὲν μπορούσε ὁ Πέτρος
ἀκόμη, γιατί δὲν εἶχε τσουκάλι.

Περίμενε νὰ βγῆ ὁ ἥλιος καὶ τότε ἄρχισε τὴ δου-
λειά, ποὺ ἀπὸ πολὺν καιρὸ τὴ σχεδίαζε. Βρῆκε κοκκι-
νόχωμα καὶ δοκίμασε νὰ φτιάξῃ τσουκάλια.

Αὐτὸ βέβαια δὲν ἦταν εὐκολο, γιατί δὲν τὴν ἤξερε
τὴν τέχνη.

Στήν ἀρχή πήγε ὁ κόπος τοῦ χαμένος, μὰ συλλογίστηκε: «δουλεύοντας γίνεται ὁ τεχνίτης».

Τὸ δεύτερο τσουκάλι τὸ πέτυχε καλύτερα ἀπὸ τὸ πρῶτο. Φυσικὰ τὰ τσουκάλια ποῦ ἔφτιαξε στήν ἀρχή δὲν ἦταν καὶ τόσο καλοκλωμένα, στρογγυλά, γυαλιστερά, ἴσια μέσα καὶ ἀπέξω, ὅπως τῆς μητέρας· μὰ νὰ ποῦμε καὶ τὴ μαύρη ἀλήθεια, ἄλλο ἐργαλεῖο ἔξω ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ δὲν εἶχε ὁ Πέτρος μας.

Γιὰ νὰ στεγνώσουν, τὰ ἔβαλε στὸν ἥλιο.

Ἄμα στέγνωσαν, πήρε ἀμέσως νὰ βράση σούπα. Γέμισε ἓνα τσουκάλι μὲ νερὸ καὶ τὸ ἔβαλε στὴ φωτιά.

Δὲν πρόφτασε τὸ τσουκάλι νὰ μπῆ στὴ φωτιά καὶ ἀμέσως ἔγινε θρύμματα.

2

«Τί ἀνόητος ποῦ εἶμαι, ἀλήθεια κι ἀπαλήθεια» εἶπε μέσα τοῦ ὁ Πέτρος. Δέσε κόμπο στήν κλωνά σου, νὰ μὴ χάσης τὴ βελονιά σου λέει ὁ λόγος. Τὰ τσουκάλια πρὶν τὰ μεταχειριστοῦν τὰ ψήνουν πρῶτα στὸ καμίνι».

Ἔφερε δυὸ μεγάλες πέτρες, τὶς ἔστησε κοντὰ κοντά, καὶ ἀπάνω ἔβαλε τὰ τρία μεγάλα τσουκάλια. Ὑστερα ἔβαλε φωτιά ἀνάμεσα στὶς πέτρες. Δὲν ἄργησε ν' ἀκουστῆ τὸ «τσιιιι τοααα κράχ!» καὶ τὰ τσουκάλια ἔσπασαν.

«Χωρὶς ἄλλο ἔβαλα δυνατὴ φωτιά» εἶπε. Ἐκαμε ἄλλη δοκιμὴ καὶ λιγότεψε τὴ φωτιά. Ὑστερα τὴ δυνάμωνα λίγο λίγο. Τώρα ὅμως τὰ τσουκάλια δὲν ἔσπασαν πιά.

Ὁ Πέτρος ἔμεινε ὅλη τὴν ὕχτα ἄγρυπνος, συντηρώντας τὴ φωτιά μὲ πολλὰ ξύλα.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἄφησε τὰ τσουκάλια πρῶτα νὰ κρῶσουν. Ἐπειτα γέμισε πάλι ἓνα μὲ νερὸ καὶ τὸ ἔβαλε στὴ φωτιά.

Τώρα πέτυχε περισσότερο. Μὰ πάλι περνοῦσε λίγο νερὸ ἀπὸ τὸ κοκκινόχωμα.

«Μὰ τί τοὺς λείπει λοιπόν ;» ἔλεγε θυμωμένος ὁ Πέτρος.

Τότε, καθὼς τράβηξε πέρα κάρβουνα καὶ πέτρες, ἔπεσε ἢ ματιά του σ' ἓνα κομμάτι.

Ἦταν κόκκινο καὶ γυαλιστερό, σὰν ἀπὸ τσουκάλι ἀλοιφωμένο· ἀπ' αὐτὸ δὲν μπορούσε νὰ περάσῃ τὸ νερό.

«Νὰ μπορούσα νὰ γανώσω ἀπὸ μέσα τὰ τσουκάλια μου !» εἶπε. «Μὰ πῶς γανώθηκε τοῦτο ;»

Στάθηκε κάμποση ὥρα συλλογισμένος. Ἐξαφνα χτύπησε μὲ τὴν παλάμη του τὸ μέτωπό του. «Τὸ βρήκα ! τὸ βρήκα ! Μέσα στὸ τσουκάλι εἶχα βάλει καὶ ἀλάτι μαζὶ μὲ τὸ νερό» φώναξε. «Αὐτὸ θὰ εἶναι ! πρέπει νὰ δοκιμάσω !»

Πῆρε λοιπὸν μιὰ φούχτα ἀλάτι καὶ τὸ ἔρριξε μέσα στὰ τσουκάλια.

Λίγο λίγο δυνάμωνε τὴ φωτιά. Καὶ νά, σὲ λίγες ὥρες τὰ τσουκάλια εἶχαν κοκκινίσει. Ἐξαφνα φάνηκαν πῶς θὰ ἔλιωναν.

«Δυστυχία μου» φώναξε· «τὰ τσουκάλια πᾶνε νὰ σπάσουν»· καὶ λιγότεψε τὴ φωτιά.

Εἶχε βραδιάσει καὶ τ' ἀστέρια στὸν οὐρανὸ ἔλαμπαν. Ἔτσι σὰν ἀστέρι ἔλαμψε ἄξαφνα στὸ νοῦ τοῦ τὸ πατρικὸ του σπιτάκι.

Ἐκεῖ στὸ λιακωτό, τὶς βραδιὲς τοῦ καλοκαιριοῦ, ποὺ ἔστελνε ἀεράκι δροσερὸ ἢ θάλασσα, καὶ ἡ ἀστροφεγγιὰ ἐπιθοβολοῦσε στὰ νερά, ὁ καλὸς του πατέρας τοῦ ἔλεγε τόσα καὶ τόσα παραμύθια.

Ἄχ, νὰ ἦταν μιὰ στιγμούλα ἐκεῖ κάτω.

Μισόκλεισε τὰ μάτια καὶ φαντάστηκε τὴ μητέρα του ν' ἀρχίζῃ καὶ νὰ λήῃ :

20. Ἡ ἱστορία τοῦ Αὐγερινοῦ καὶ τῆς Πούλιας.

Μιά φορά κι ἓναν καιρό, ἡ γυναίκα ἑνὸς κυνηγοῦ γέννησε ἕνα κοριτσάκι ὁμορφο καὶ τὸ ἔβγαλε Πούλια.

Δὲν ἔζησε ὅμως νὰ καμαρώσῃ τὴν Πούλια τῆς· ἀρρώστησε καὶ πέθανε.

Ὁ πατέρας τῆς Πούλιας πῆρε ἄλλη γυναίκα. Κι ἐκείνη γέννησε ἕνα ἀγοράκι, τὸν Αὐγερινό.

Ὁ Αὐγερινὸς καὶ ἡ Πούλια δὲν ἦταν μόνο τὰ πιὸ χαριτωμένα παιδιὰ τοῦ κόσμου, μὰ καὶ τὰ πιὸ ἀγαπημένα ἀδερφάκια.

Ἡ μητέρα ὅμως τοῦ Αὐγερινοῦ δὲν ἤθελε νὰ δῇ στὰ μάτια τῆς τὴν Πούλια.

«Θὰ τὴ διώξω» ἔλεγε. «Θὰ τὴν πουλήσω σκιάβα».

Τὸ χειρότερο, πὼς ἀπὸ τίς πολλὰς γκρίνιες παραδέχτηκε τὴ γνώμη τῆς καὶ ὁ πατέρας τῆς Πούλιας, γιὰ νὰ βρῆ τὴν ἡσυχία του. Γιὰ νὰ τὴ μοσκοπουλήσουν τὴν ἔκλεισαν στὸ κελάρι καὶ τὴν ἔτρεφαν μὲ γάλα, βούτυρο, κοτόπουλα, μὲ σῦκα καὶ σταφίδες, μύγδαλα καὶ καρύδια.

Ἡ Πούλια δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ γιατί τὴν ἐφρόντιζε ἔτσι ἡ μητριά τῆς. Ὁ Αὐγερινὸς ὅμως, ἀπὸ τὰ πολλὰ ποῦ ἔλεγε ἡ μητέρα του κρυφὰ στὸν πατέρα του, κατάλαβε τί ἔτρεχε καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ.

Ἐπειτα συλλογίστηκε: «καλύτερα νὰ πῶ τὸ μυστικὸ στὴ γειτόνισσα. Εἶναι γνωστικὴ καὶ πονέψυχη γερόντισσα, καὶ θὰ μοῦ πῆ τί νὰ κάμω, γιὰ νὰ γλιτώσω τὴν ἀδερφούλα μου».

Δὲ χάνει καιρό· πάει καὶ παίρνει τὴ συμβουλή τῆς γερόντισσας.

Όταν κατάλαβε πώς έφτασε ο καιρός να πουλήσουν την Πούλια, ο Αύγερινός πήγε απέξω από το κελάρι και τής τὰ φανέρωσε όλα.

Έπειτα πρόσθεσε: «Μή φοβάσαι, Πούλια μου. Είμαι εγώ για σένα άκουσε. Την ώρα που θα σε βγάλη να σε λούση και να σε χτενίση ή μητέρα, θα σου άρπάξω το χτένι και τὰ πλεξούδια σου. Έσύ να τρέξης να μου τὰ πάρης και τ' άλλα είναι δική μου δουλειά».

Σε λίγες ήμέρες αυτό έγινε. 'Η Πούλια φώναξε: «τὰ πλεξούδια μου, Αύγερινέ».

«'Αν με φτάσης, πάρε τα, Πούλια!»

'Η Πούλια τρέχει. 'Ο Αύγερινός κάνει πώς παίζει γυρίζοντας μέσα στην αυλή· ύστερα βγαίνει στο δρόμο, και σε λίγο τρέχει κατὰ τὰ χωράφια.

«'Ελα πίσω, μικρούλα μου, με τὸ κακόπαιδο» φωνάζει ή μητριά. «'Ελα πίσω, αγάπη μου, και σου αγοράζω εγώ καλύτερα».

— «Δέν τὰ θέλω τ' άλλα, δέν τὰ θέλω τὰ δικά μου θέλω» ξεφωνίζει θυμωμένη τάχα ή Πούλια, και τρέχει, τρέχει να φτάση τὸν Αύγερινό.

'Αμα μάκρυναν κάμποσο, ο Αύγερινός φωνάζει: «Τρέχα, Πούλια μου, τρέχα όσο μπορείς να φύγωμε».

'Η μητριά κάποτε κατάλαβε τὸ σκοπό τους. «Φεύγουν» εἶπε και αρχίζει να τρέχη για να τὰ φτάση.

Λίγο, και τὰ έπιανε.

«Μᾶς έφτασε, Αύγερινέ».

— «Μή φοβάσαι, Πούλια» εἶπε ο Αύγερινός, και πέταξε κάτω τὰ πλεξούδια τής Πούλιας.

Στή στιγμή φούντωσε άπέραντο και σκοτεινό δάσος πίσω τους.

Χάθηκε ή κακιὰ μητριὰ και τὰ παιδιὰ κάθισαν νὰ ξεκουραστοῦν ἀπὸ τὸ δρόμο. Ἐξαφνα ἔμως φάνηκε πάλι ἔμπρὸς τοὺς ἡ μητριὰ.

Ἀπὸ τρίχα τὰ ἔπιανε, ἂν ὁ Αὐγερινὸς δὲν πετοῦσε ἀνάμεσά τοὺς τὸ χτένι.

Ἀμέσως κάμπος ἀπέραντος ἀπλώνεται ἐκεῖ ποῦ ἔπεσε τὸ χτένι. Μακριὰ μακριὰ ἡ μητριὰ μόλις φαίνεται, σὰ μαύρη κοκκίδα.

Ὁ Αὐγερινὸς και ἡ Πούλια τρέχουν, ὅσο μποροῦν τὰ μικρούλια, τ' ἀδύνατα ποδαράκια τοὺς. Μὰ ἡ μητριὰ δὲν ἄργησε νὰ περάσῃ και τὸν κάμπο.

«Τώρα τὸ ἀλάτι ποῦ ἔχω ἀπὸ τὴν γερόντισσα» λέει ὁ Αὐγερινός, και τὸ σκορπίζει γύρω και πίσω του.

Στὴ στιγμὴ μιὰ μεγάλη λίμνη φανερώθηκε πίσω ἀπὸ τὸν Αὐγερινὸ και τὴν Πούλια.

Ἡ μητριὰ ρίχνεται στὸ νερὸ νὰ περάσῃ, τὰ κύματα ἔμως τὴ γυρίζουν πίσω, και βάζει τὴ φωνή :

«Ἐλάτε πίσω, παιδάκια μου, καμάριά μου ! Ἐλάτε νὰ σὰς χαρῶ ! Γιατί φεύγετε ;»

Τὰ παιδιὰ βούλωσαν τ' αὐτιά τοὺς και πήραν δρόμο. Δρόμο παίρνουν, δρόμο ἀφήνουν, φτάνουν σὲ μιὰ ἔρημιὰ.

Ὁ Αὐγερινὸς εἰψᾷ.

«Διψῶ, Πούλια μου».

— «Βάστα, Αὐγερινέ μου, ὥσπου νὰ φτάσωμε σὲ κανένα πηγάδι».

Παραπέρα βλέπει μιὰ πατημασιὰ μοσχαριοῦ μὲ λίγὸ νερὸ μέσα.

«Πούλια, διψῶ ! Νὰ πιῶ ;»

— «Μὴν πιῆς, γιατί θὰ γίνης μοσχάρι».

Πᾶνε, πᾶνε, βρίσκουν μιὰ πατημασιὰ ἀρριοῦ.

«Διψῶ Πούλια, δὲ βαστῶ· θὰ πιῶ».

Ἐπισημαίνεται ἀπὸ τὸν συγγραφεὴ ὅτι ἡ ἀπάντησις τοῦ ἀρριοῦ ἔστιν ἡ ἀπάντησις τοῦ μοσχαριοῦ. Ἡ ἀπάντησις τοῦ ἀρριοῦ ἔστιν ἡ ἀπάντησις τοῦ μοσχαριοῦ.

Μὰ πρὶν προφτάσῃ νὰ τὸν κρατήσῃ ἡ Πούλια, ὁ Αὐγερινὸς ἔσκυψε, ἤπια κι ἔγινε ἀρνάκι.

«Μπέε, μπέε» φωνάζει παραπονιάρικα.

«Δὲ σοῦ τὸ εἶπα, Αὐγερινέ μου; Τί νὰ κάμω τώρα; Ἄκολούθα με, κι ὁ Θεὸς νὰ μᾶς λυπηθῇ» εἶπε ἡ Πούλια καὶ ξαναπήρε τὸ δρόμο.

Πάει, πάει φτάνει στὸ βασιλικὸ πηγάδι. Ἔβγαλε νερό, πότισε τὸ ἀρνάκι τῆς, ἤπια καὶ κείνη.

Κοντὰ στὸ βασιλικὸ πηγάδι φούντωνε ἓνα κυπαρίσσι δλίσο, ποὺ θαρρεῖς κι ἔφτανε τὸν οὐρανό. Ἐξαφνα τὸ κυπαρίσσι ἔσκυψε τὴν κορυφή του ὡς κάτω. Ἡ Πούλια βλέπει ἓνα χρυσὸ θρονὶ καὶ κάθεται ἀπάνω.

Ἄμα κάθισε ἡ Πούλια στὸ χρυσὸ θρονί, τὸ κυπαρίσσι τινάχτηκε πάλι ψηλά.

Τὸ ἀρνάκι ἀπόμεινε κάτω μοναχὸ καὶ φώναζε θλιθερά: «μπέε! μπέε!»

Σὲ λίγο φέρνουν τ' ἄλογα τοῦ βασιλιᾶ νὰ τὰ ποτίσουν στὸ πηγάδι. Τ' ἄλογα ξαφνίζονται καὶ δὲ σιμῶνουν νὰ πιοῦν.

Οἱ δοῦλοι πᾶνε καὶ τὸ λένε στὸ βασιλόπουλο.

Τὸ βασιλόπουλο πηγαίνει στὸ πηγάδι, κοιτάζει, ξανακοιτάζει καὶ βλέπει τὴν Πούλια στὸ χρυσὸ θρονί.

«Ἄ, ἐσὺ εἶσαι, ποὺ μοῦ τρομάζεις τ' ἄλογα; Κατέβα κάτω νὰ σὲ ἰδῶ».

Χίλια τῆς εἶπε, χίλια τῆς ἔταξε τὸ βασιλόπουλο, μὰ ἡ Πούλια δὲν κατέβηκε ἀπὸ τὸ κυπαρίσσι.

Ἀπελπισμένο τὸ βασιλόπουλο πάει σὲ μιὰ γερόντισσα καὶ τῆς λέει: «Τὸ καὶ τό» τῆς λέει. «Μπορεῖς νὰ μοῦ τὴν κατεβάσῃς; Ἄν τὸ καταφέρῃς, θὰ σοῦ γεμίσω τὴν ποδιά φλωριά».

— «Πήγαινε, κρῦψου ἐκεῖ κοντά, καὶ μὴ σὲ μέλλει» λέει ἡ γερόντισσα.

Ἄμα ἔφυγε τὸ βασιλόπουλο πρὶν εἰς κατὰ κράτος τὸ

γουρουνάκι της και ὅτι ἄλλο χρειαζόταν, και πήγε στὸ πηγάδι. Ἐκεῖ ἔβαλε ἀνάποδα ἓνα σκαφίδι και μιὰ κρισάρα και ἔκανε τάχα πὼς θέλει νὰ ζυμώσει, ἔβαλε και τὸ γουρουνάκι της κοντὰ σ' ἓνα σακὶ ἀλεύρι. Ἡ Πούλια, ποὺ τὰ ἔβλεπε ἔλα ἀπὸ πάνω, τῆς φώναξε :

Ἄλλιῶς, γριά, τὸ κόσκινο,
ἄλλιῶς και τὸ σκαφίδι,
και βάρ' τὸ γουρουνάκι σου
νὰ μὴ σοῦ τρώη τ' ἀλεύρια!...

«Τί λές, παιδάκι μου!...» ἔκαμε ἡ γριά. «Κατέβα παρακάτω και δὲν ἀκούω!»

«Ἡ κακομοίρα» συλλογίστηκε ἡ Πούλια, κρυφῆ εἶναι τῆ λυπούμαι». Κατέβηκε παρακάτω και ξαναφώναξε :

Ἄλλιῶς γριά, τὸ κόσκινο,
ἄλλιῶς και τὸ σκαφίδι,
και βάρ' τὸ γουρουνάκι σου
νὰ μὴ σοῦ τρώη τ' ἀλεύρια!...

«Τί λές, παιδάκι μου!... Κατέβα παρακάτω και δὲν ἀκούω» ξανάειπε ἡ γριά.

Ἔτσι τὴν κατέβασε ὡς κάτω. Ἀμέσως παρουσιάζεται τὸ βασιλόπουλο, τὴν ἀρπάζει, πηδᾷ στὸ ἀλογό του και δρόμο γιὰ τὸ παλάτι.

«Μπέε, μπέε!» φωνάζει ὁ Αὐγερινός.

«Τὸ ἀρνάκι μου, τὸ ἀρνάκι μου!» βάζει τὶς φωνὲς ἡ Πούλια.

Τὸ βασιλόπουλο προστάζει και φέρνουν τὸ ἀρνάκι στὴν κάμαρα τῆς Πούλιας.

Ὁ βασιλιάς χάρηκε ὅταν εἶδε τέτοια ὀμορφιὰ κι ἔδωσε τὴν ἄδεια στὸ βασιλόπουλο νὰ πάρῃ γυναῖκα του τὴν

Τὸ ἀρνάκι πηδοῦσε ἀπὸ τῆ χαρά του.

Ἡ βασίλισσα ὄμως φαρμακώθηκε ἀπὸ τὴ ζήλεια, γιὰ τὴ Πούλια ἦταν χίλιες φορές ὁμορφότερη ἀπ' αὐτήν.

Μιά μέρα ἔλειπαν ὁ βασιλιάς καὶ τὸ βασιλόπουλο.

Ἡ βασίλισσα μὲ τὴν Πούλια περπατοῦσαν γύρω γύρω στὸ περιβόλι.

Καθὼς περνοῦσαν δίπλα στὸ πηγάδι, ἡ ζηλιάρα βασίλισσα ἀρπάξει ἔξαφνα τὴ νύφη της καὶ τὴ ρίχνει μέσα.

«Ποῦ εἶναι ἡ Πούλια;» ρώτησε ὁ βασιλιάς, ὅταν γύρισε.

«Γιὰ νὰ σοῦ πῶ, μὲ παρασκότισες μὲ τὴ νύφη σου· δὲν ξέρω!» εἶπε ἡ κακιὰ βασίλισσα.

Τὸ ἀρνάκι πήγαινε στὸ πηγάδι καὶ βέλαξε θλιβερά:
«μπέε, μπέε!»

«Νὰ μοῦ κάμειτε τὴ χάρη νὰ τὸ σφάζετε! Μοῦ πῆρε τ' αὐτιά ἀπὸ τὶς φωνές!» εἶπε ἡ βασίλισσα.

Ὁ βασιλιάς γιὰ νὰ βρῆ τὴν ἡσυχία του, δίνει διαταγή νὰ τὸ σφάξουν. Δὲν ἤξερε πῶς ἦταν ὁ ἀδερφός της Πούλιας.

Ὁ Αὐγερινὸς βλέπει τὶς ἐτοιμασίες καὶ φωνάζει:

«Μπέε, μπέε! Πούλια, θὰ μὲ σφάξουν!»

— «Σώπα σύ, χρυσό μου, καὶ δὲ θὰ σὲ πειράξουν.»

— «Ἀκονίζουν τὰ μαχαίρια, Πούλια!»

— «Σώπα σύ, καρδούλα μου, καὶ τίποτα δὲ σοῦ κάνουν.»

— «Μοῦ βάζουν τὸ μαχαίρι στὸ λαιμό, Πούλια! δὲν ἀκούς;»

— «Θεὲ μου» λέει ἡ Πούλια, «δῶσε μου δύναμη νὰ σώσω τὸν ἀδερφοῦλη μου!»

Μονομιάς πετάχτηκε ἔξω ἡ Πούλια, μὰ ἦταν ἀργά. Ὁ καημένος ὁ Αὐγερινὸς σπάραξε κάτω σφαγμένος,

Ἡ Πούλια σιμώνει στήν πορτοκαλιά· τὸ κλωνάρι μὲ τὸ πορτοκάλι γέρνει καὶ πέφτει στὰ χέρια τῆς.

«Πιάσου σφιχτά, Πούλια» βγαίνει μιὰ φωνούλα ἀπὸ τὸ πορτοκάλι.

Μονομιᾶς τινάζεται φηλὰ τὸ κλωνάρι, ξεκόβει τὸ πορτοκάλι μὲ τὴν Πούλια, καὶ ἀνεβαίνουν φηλὰ στὸν οὐρανό.

«Ἐχε γειά, χρυσέ μου πεθερέ, ἔχε γειά, καλό μου βασιλόπουλο! Στὸν κόσμο δὲν μποροῦσα νὰ μείνω. Ἀπὸ τὴν κακιὰ μητριαῖ ἔπεσα στὰ χέρια τῆς κακιᾶς πεθεράς».

Ἔτσι ἔφτασαν στὸν οὐρανὸ κι ἔγιναν ἀστέρια λαμπερά, ὁ Αὐγερινὸς καὶ ἡ Πούλια..

«Ἄχ» ἀναστέναξε ὁ Πέτρος. «Ἐγὼ δὲν τὴν ἀγαποῦσα τὴν ἀδερφοῦλα μου, ὅπως ὁ Αὐγερινὸς τὴν Πούλια του. Ἄν τὴν ἀγαποῦσα, δὲ θὰ ἔφευγα..»

Ἔκαμε τὸ σταυρό του, σταύρωσε τὰ χέρια του καὶ εἶπε:

«Θεέ μου, φύλαξε ἀπόψε τὸν πατέρα μου, τὴ μητέρα μου καὶ τὴν καλή μου τὴν ἀδερφοῦλα..»

21. Πῶς γιόρτισε ὁ Πέτρος τὴν Κυριακή.

1

Οἱ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου ξύπνησαν τὸν Πέτρο.

Πετάχτηκε ὀρθὸς ἀπάνω, κι ἔτρεξε νὰ δῇ τὰ τσουκάλια του.

«Ζήτω! πέτυχαν περίφημα!

«Τώρα μπορῶ νὰ πλάθω καὶ νὰ φήνω ποτήρια, πιάτα, ἀπλάδες!» φώναξε ὁ Πέτρος μὲ χαρά.

Ἔβγαλε τὰ τσουκάλια ἀπὸ τὴ χόβολη καὶ τ' ἄφησε νὰ κρυώσουν.

Ἔβαλε ὕστερα νέα ξύλα στὴ φωτιά.

Ἔστερα ἔφερε μὲ τις καρυδόκουπες νερό, γέμισε τὸ

ένα τσουκάλι, έκοψε ένα κομμάτι κατσικίσιο κρέας, και τὸ έβαλε μέσα με αρκετὸ ρύζι και λίγο αλάτι. Ἔτσι έβαλε τὸ πρῶτο σωστὸ τσουκάλι του στὴ φωτιά.

Τὴν ὥρα πὸν έβραζε τὸ φαγί, ὁ Πέτρος με τὸ πέτρινο μαχαίρι του έφτιαξε ένα ξύλινο κουτάλι κι ένα ξύλινο πιρουνί, κι ένα καρύδι τὸ έκαμε πιάτο. Ἐπειτα κάθισε στὸ τραπέζι του, έκαμε τὸ σταυρὸ του και άρχισε νὰ τρῶν.

Και κει πὸν έτρωγε εἶπε :

«Δόξα νάχη ὁ Θεός, ξαναγίνομαι άνθρωπος ὕστερα ἀπὸ τόσον καιρό».

2

Κάθισε ὁ Πέτρος και συλλογίστηκε : «Τώρα μπορῶ και ψάρια νὰ πιάνω με τὸ καλάθι μου. Μπορῶ νὰ τὰ κάνω βραστά, ψητά και τηγανητά. Μπορῶ νὰ ψήνω τὰ καλαμπόκια μου, νὰ ψήνω τὸ λαγὸ μου ! Θεέ μου, πόσα σοῦ χρωστῶ !

»Πόσον καιρὸ έχω νὰ γιορτάσω τὴν Κυριακή ; Ποιά εἶναι ἡ έντολή τοῦ Θεοῦ ; Ἐξι μέρες νὰ εργαζόμαστε, και τὴν Κυριακή νὰ τὴν αφιερώνωμε στὸν Κύριο και Θεό μας» συλλογίστηκε ὁ Πέτρος.

Ἐτρεξε στὸ ἡμερολόγιο. Ἡ αὐριανὴ μέρα ἦταν Κυριακή.

3

Ἐ Πέτρος ανέβηκε στὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ. «Ἐδῶ κάπου πρέπει νὰ εἶναι ἡ έκκλησούλα μου» εἶπε κοιτάζοντας γύρω. « Ὁ ἀπέραντος θόλος τοῦ οὐρανοῦ θὰ εἶναι και θόλος της» .

Στὸ μέρος τῆς ἀνατολῆς κάτι δέντρα έφραζαν τὴν άκρη σάν ἡμικύκλιο. «Αὐτὰ» εἶπε, «θὰ εἶναι τὸ ιερό.»

Ἐφτιαξε έναν ξύλινο σταυρὸ και τὸν έδεσε στὴν κορυφὴ τοῦ μεσιανοῦ δέντρου.

Ἐπειτα χάραξε κάτω τὸ σχῆμα τῆς ἐκκλησίας, τὸ ἔφραξε καὶ καθάρισε τὸ μέσα μέρος ἀπὸ τὶς πέτρες.

Στὸ ἀναμεταξὺ ὁ ἥλιος εἶχε βασιλέψει. Ἡ κορφή τοῦ βουνοῦ ντύθηκε στὰ βυσσινιά, ἡ ἀντιφεγγιὰ ἔπεφτε παιγνιδίζοντας ἀπάνω στὰ κύματα καὶ τὰ ἔκανε ν' ἀντισπιθίζουν.

Σιγὰ σιγὰ σκοτείνιασε. Ἀπὸ φηλὰ τ' ἀστέρια χαρούμενα σκορπίζουν κάτω τὸ φῶς τους. Τοῦ φαίνονται χιλιάδες μάτια, πού τὸν κοιτάζουν ὄλα μὲ ἀγάπη.

Ἄργα καὶ σοβαρὸς κατέβηκε κάτω στὴν κοιλάδα.

4

Πολὺ πρῶτὸ ξύπνησε ὁ Πέτρος καὶ ἀνέβηκε παλι στὸ βουνό.

Στάθηκε γυρισμένος στὸ ἀνατολικὸ μέρος τῆς ἐκκλησίας του, καὶ συλλογίστηκε κοιτάζοντας τὴ θάλασσα τὴ λαμπερή:

«Πῶς μὲ φύλαξε ὁ Θεός» εἶπε ὁ Πέτρος, «ἀπὸ τῆ φουρτούνα καὶ τὰ κύματα τ' ἀχόρταστα!»

Καὶ στὸ νησί; Κάτω ἦταν ἡ σπηλιά του, τὸ μαντρί μὲ τὸ κοπάδι του τὸ ἀγαπημένο· νὰ πού κυματοῦσαν ἐκεῖ, ἂν ἄλλη θάλασσα, τὰ στάχυα στὸ χωράφι του, καὶ φήλωνε ὡς τὸν οὐρανὸ τῆς φωτιᾶς του ὁ καπνός.

Τι πλουσιοπάροχα τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ!

Τὸ φῶς τοῦ ἡλίου του καὶ ἡ ἀγάπη του, ἔκαμαν πλούσιο ἐκεῖνο τὸ πλάσμα τὸ ἔρημο καὶ φτωχό.

Καὶ μήπως αὐτὸ μονάχα; Ὁ Θεὸς τὸν ἔκαμε ὄλων διόλου ἄλλον ἄνθρωπο.

Εἶχε μάθει νὰ δουλεύη καὶ νὰ νιώθῃ μέσα στὴν καρδιά του τί θὰ πῆ εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν εὐεργέτη του, τὸν εὐεργέτη ὄλου τοῦ κόσμου.

Ὁ Πέτρος τότε ἔψαλε ὄσα ἐκκλησιαστικὰ τροπάρια θυμόταν καὶ στὸ τέλος, εἶπε:

Αυγούλα χαράζει
ἢ νύχτα συνάζει
τ' ἀμέτρητ' ἀστέρια
στὰ δύο της τὰ χέρια.

Τὸ φῶς σιγολάμπει,
ροδιζουν οἱ κάμποι,
σταλάζει ἢ δροσούλα,
χαράζει ἢ αυγούλα.

Χιλιάδες πουλάκια
γλυκὰ τραγουδάκια
στὸν Πλάστη τονίζουν
κι ἀτέλειωτα ἀρχίζουν.

Κι ἐγώ, Θεὲ καὶ Κύριε, σ' εὐχαριστῶ καὶ πάλι
ποῦ σὰν πατέρας μ' ἀνοιξες τὴ σπλαχνικὴ σου ἀγκάλη,
καὶ σὲ δοξάζω ταπεινὰ καὶ σὲ παρακαλῶ
νὰ μὲ κρατῆς παντοτινὰ στὸ δρόμο τὸν καλὸ.

**22. Κατορθώνει ἐπιτέλους ὁ Πέτρος τὴ ζυμώση
καὶ τὴ ψῆση ψωμί.**

1

Μιὰ φορά—εἶχαν περάσει πιά οἱ βροχές—ὁ Πέτρος
τράβηξε καὶ πῆγε σὲ ἄλλο μέρος τοῦ νησιοῦ ἄγνωστο.

Στὸ δρόμο κουράστηκε καὶ δίψασε πολὺ.

Κοιτάζει γύρω του νὰ βρῆ κάτι νὰ βρέξη τὸ στόμα
του. Καὶ τί βλέπει; πορτοκαλιές καὶ λεμονιές!

Νὰ τὰ γινώριμα τὰ φύλλα ποῦ μωσκοβολοῦν, οἱ γνώ-
ριμοι καρποί, τὰ χρυσοκόκκινα πορτοκάλια, τὰ χρυσοκό-
τρινα λεμόνια.

Ἔκοψε ἓνα πορτοκάλι καὶ τὸ ἔφαγε.

«Τώρα δὲ θὰ μοῦ λείπουν οὔτε λεμονάδες οὔτε πορτοκαλάδες. Ἄ! καὶ τὸ φητό μου καὶ ἡ σούπα μου ἔξοχα θὰ εἶναι μὲ τὸ λεμόνι!»

2

Ὁ Πέτρος ἔβαλε στὸ ταγάρι τοῦ ἀρκετὰ λεμόνια καὶ πορτοκάλια, καὶ τράβηξε πάλι τὸ δρόμο του.

Παρακάτω ἄλλο δέντρο τὸν ἔκαμε νὰ σταθῇ. Ἕνα παράξενο πουλί καθόταν ἀπάνω σ' ἓνα κλαδί του.

Ἄμα πλησίαζε καὶ κοίταξε μὲ προσοχή, εἶδε τί ἦταν.

Ἦταν ἓνα πουλί μὲ φτερὰ πράσινα, κίτρινα καὶ κόκκινα· ἓνας παπαγάλος.

Ὁ Πέτρος πῆγε κοντὰ νὰ πιάσῃ τὸν παπαγάλο. Αὐτὸς ὅμως μὲ τὰ γυριστὰ νύχια τοῦ καὶ τὸ γαντζωτὸ ράμφος τοῦ σκαρφάλωσε γρήγορα πολὺ ψηλά.

«Ἄ, ἔτσι μοῦ εἶσαι;» κάνει ὁ Πέτρος, καὶ στὴ στιγμὴ σαῖτεῦει τὸν παπαγάλο.

Τὸν πέτυχε ἴσια στὴ μιὰ φτερούγα. Ὁ παπαγάλος ἔκαμε νὰ πετάξῃ, δὲν μποροῦσε ὅμως καὶ ἔπεσε κάτω.

«Εἶμαι περίεργος νὰ δῶ ἂν θὰ μάθῃς νὰ μιλάς, φίλε μου» εἶπε ὁ Πέτρος.

3

Ὅσες φορές ὁ Πέτρος καθόταν στὸν ἴσκιο κανενὸς δέντρου νὰ φάῃ κανένα πορτοκάλι, ἔλεγε: «Ἄχ, νὰ εἶχα κανένα κομματάκι μαῦρο σιταρένιο ψωμί!»

Γιατὶ κάθε δειλινὸ στὸ σπίτι τοῦ πατέρα του, τὸ πιὸ ἀγαπημένο του προσφάγι ταν ἢ ἓναπορτοκάλι ἢ μῆλο, κανένα τσαμπὶ σταφύλι μυρωδάτο ἢ ἄλλο φρούτο, μὲ ἓνα κομματάκι ψωμί.

«Μὰ τί μοῦ λείπει; Σιτάρι κι ἀραποσίτι ἔχω, ἀκόμη καὶ φωτιά καὶ νερό, ἄλατι καὶ τσουκάλι. Θὰ ψήσω ψωμί».

Συλλογίστηκε τί ἄλλο τοῦ λείπει. ὦ, πολλὰ ἀκόμη

μύλος ν' άλέση τὸ σιτάρι, κρησάρα νὰ κοσκινίση τὸ
άλεύρι, προζύμι νὰ κάμη νόστιμο τὸ ψωμί, σκάφη νὰ τὸ
πλάση καὶ τέλος φοῦρνος νὰ τὸ φήση.

4

Τὸ άλεσμα δὲν ἦταν καὶ τόσο δύσκολο.

Ὁ Πέτρος ἔφαξε νὰ βρῆ μιὰ πέτρα ἴσια καὶ πλα-
τιά. Ἀπάνω ἔβαζε λίγο σιτάρι. Ὅποτε με ἓνα στρογ-
γυλὸ λιθάρι ποῦ κυλοῦσε ἔκανε άλεύρι τὰ σπειριά.

Πῶς ὅμως θὰ χωρίζε ἀπὸ τὸ άλεύρι τὰ πίτουρα ;
Δὲν εἶχε άλογότριχες οὔτε άλλες ψιλές κλωστές, γιὰ
νὰ πλέξη κρησάρα.

«Φύλαξέ με ὅταν με βρῆς, γιὰ νὰ μ' ἔχῃς ὅταν θέ-
λης» εἶπε. «Πολὸ σωστά· ἂν ἔπαιρνα μαζί με τὸ σιτάρι
καὶ τὸ κομμάτι ἀπὸ τὸ λινὸ σακί, θὰ εἶχα τώρα τὴν
κρησάρα μου. Θὰ τὸ ζυμώσω ὅμως με τὰ πίτουρα, χωρὶς
προζύμι, νὰ δῶ τί ψωμί θὰ γίνη».

5

«Δὲ μοῦ λείπει τώρα παρὰ σκάφη καὶ φοῦρνος» εἶπε
ὁ Πέτρος πάλι.

Μάζεψε λιθάρια· πῆρε κάμποσους βώλους λάσπη, ἔ-
σκαψε μιὰ τρύπα στὸ χῶμα, καὶ τοὺς ἔρριξε μέσα.

Ἄρχισε τότε νὰ ζυμώνῃ τὴ λάσπη χύνοντας κάποτε
κάποτε καὶ λίγο νερό.

Θυμήθηκε πῶς στὴ λάσπη γιὰ τὶς πλίθες ἔρριχναν
οἱ χωρικοὶ καὶ άχυρα ἢ τρίχες· ἔτσι ἔδενε ἡ λάσπη καὶ
δὲ σκορποῦσε.

Ἐτριψε λοιπὸν φύλλα ἀπὸ καλαμπόκι, πῆρε κλω-
στὲς ἀπὸ φοινικιά, καὶ τὰ ἔρριξε ὅλα στὸ κοκκινόχωμα.
Ἐπειτα ἔστρωσε κάτω τὴ φωτογωνιὰ με λιθάρια.

Τὸ φυτάρι τοῦ χρησίμευε τώρα καὶ γιὰ μυστρί, γιὰ
νὰ ἰσιώνῃ ἀπὸ πάνω ἐπιδέξια τὴ λάσπη.

Γιὰ τὸ ἀπάνω μέρος χρειαζόταν τετράγωνα, ἴσια λι-

λιθάρια. Δὲν εἶχε ἔμωσ σφυρὶ νὰ τὰ πελεκήσῃ. «Τότε τοῦθλα» συλλογίστηκε ὁ Πέτρος, κι ἔπλασε ἀρκετὰ ἀπὸ κοκκινόχωμα καὶ τ' ἄφησε νὰ στεγνώσουν στὸν ἥλιο.

6

Τέλος ὁ Πέτρος, ὅταν εἶδε κι ἓνα μεγάλο νεροκολόκυθο, φώνηξε :

«Ἄ, νὰ ἦ σκάφη μου».

Τὸ ἔκοψε μὲ πολλὴν κόπο καὶ τοῦ ἔβγαλε τοὺς σπόρους.

«Τοὺς σπόρους θὰ τοὺς φυτέψω στὴν αὐλὴ μου γιὰ νὰ κάμω ἰσκιάδα» εἶπε.

Ἐπειτα ἔρριξε μέσα τὸ ἀλεύρι νερό, γάλα, λίγο ἀλάτι, καὶ τὰ ζύμωσε.

Ἐβαλε περισσότερα ξύλα στὴ φωτιά του, καὶ ἄφησε νὰ γίνῃ δυνατὴ χόβολη.

Ἐπειτα μὲ μιὰ πέτρα τράβηξε τὴ χόβολη γύρω γύρω πρὸς τὰ ἔξω, καὶ καθάρισε τὴ στάχτη μὲ ἓνα κλαδί.

Ἐπλασε μιὰ κουλούρα καὶ τὴν ἔβαλε μέσα, τὴ σκέπασε μὲ ἓνα πῆλινο πιάτο κι ἀπάνω σάριασε τὴ χόβολη.

Τοῦ φάνηκε νοστιμώτατο τὸ πρῶτο κουλούρι ποὺ ἔψησε.

Φυσικὰ δὲν ἦτον ἀφράτο, ὅπως τὸ ψωμί τοῦ φούρνου. «Τὸ κουλούρι μου μοιάζει κάπως μὲ τὰ κουλούρια τῆς κυρούλας μου. Καημένη κυρούλα, θὰ σὲ ξαναἰδῶ τάχα;» εἶπε.

Τρώγοντας πρόσεχε νὰ μὴ χαθῇ οὔτε τὸ παραμικρὸ ψίχουλο.

Μονάχα τὸν Κοκό, τὸν παπαγάλο του, τὸν ἄφηνε νὰ ἀρπάξῃ κανένα κομματάκι.

7

Λογαριάζοντας στὸ ἡμερολόγιό του εἶδε ἔξαφνα πῶς σήμερα εἶχε τὴ γιορτὴ του. Θυμήθηκε πῶς κάθε

χρόνο ἔτρεχε πρώτη ἢ μητέρα του, τὸν ἀγκάλιαζε καὶ τὸν ἐφιλοῦσε.

«ὦ καλή μου, γλυκιά μου μητέρα» εἶπε δακρυσμένος,
«γιατί νὰ μὴν ἀκούσω τὰ χρυσά σου λόγια;»

Ἐκείνη τῇ στιγμῇ ἓνα πουλάκι πέταξε στὰ πόδια του.
Εἶχε ἓνα φυλλαράκι στὴ μυτίτσα του.

Τάχα δὲν τοῦ ἔστειλε ἡ μητέρα χαιρετίσματα;

«Ἄχ! ἂν εἶχα φτερά σὰν καὶ σένα, θὰ πετοῦσα μακριὰ μακριὰ ἀπάνω ἀπὸ τὴ θάλασσα, νὰ γυρίσω στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μανούλας μου» εἶπε στὸ πουλάκι ὁ Πέτρος.

Ἐνα τραγουδάκι τοῦ φάνηκε πὼς ἄκουε, τραγουδάκι ποὺ τόσες φορές τὸ τραγουδοῦσε ἡ μητέρα:

Ὅταν ἡ πρώτη σου φωνὴ τὸ στόμα σου ἀνοίξη,
τὸ βρεφικὸ τὸ κλάμα σου ποιὸς ἔρχεται νὰ πνίξη
μὲ πρῶτο πρῶτο φίλημα, μὲ πρώτη καλημέρα;

Ποιὸς ἄλλος; Ἡ μητέρα!

Κι ὅταν ὁ ὕπνος μυστικὰ τὰ μάτια σου σφαλίσῃ,
καὶ σὲ ἀνθισμένα ὄνειρα ὁ νοῦς σου φτερουγίσῃ,
ποιὸς ἀγρυπνεῖ ὀλόχαρος στὴν κούνια σου κεῖ πέρα;

Ποιὸς ἄλλος; Ἡ μητέρα!

Καὶ ὅταν ἄρρωστη, γλομὴ ἢ κεφαλὴ σου γέρνη,
ποιὸς βάλσαμο στὸν ὕπνο σου μὲ τὰ φιλιὰ του φέρνει;
ποιὸς σὲ χαϊδεύει μὲ γλυκὰ λόγια σὰν περιστέρα;

Ποιὸς ἄλλος; Ἡ μητέρα!

Κι ὅταν ἀθώα, παιδικὴ χαρὰ σὲ χαιρετᾷ,
ποιὸς τὴ χαρὰ σου δέχεται καὶ ποιὸς χαμογελάει
σιγὰ σιμὰ σου πάντοτε καὶ νύχτα καὶ ἡμέρα;

Ποιὸς ἄλλος; Ἡ μητέρα!

Αὐτὴ ποὺ χύνει δάκρυα στὸν πόνο τὸ δικό σου,
ὅπου χαμόγελο γλυκὸ χαρίζει στὴ χαρὰ σου,
ποὺ ἀγρυπνᾷ ὄλονυχτίς, παιδί μου, στὸ πλευρό σου,
τί θέλει μόνον ἀπὸ σέ ; Ἀγάπη ἀπ' τὴν καρδιά σου.

Ἄχ, θὰ σὲ ξαναϊδῶ, μητέρα μου, νὰ σοῦ δείξω τὴν
ἀγάπη μου ; » εἶπε ὁ Πέτρος χύνοντας ποτάμι τὰ δάκρυα

Ὅλα τὰ εἶχε, ὅσα τοῦ χρειάζονταν, ξύλα καὶ πέτρες
γιὰ νὰ χτιζῆ, δέρματα καὶ φλοῦδες γιὰ νὰ ράβῃ καὶ νὰ
φτιάχνῃ ροῦχα καὶ παπούτσια.

Μιά στάνη γιὰ νὰ τοῦ δίνῃ γάλα, φωτιά, τσουκάλια,
καὶ φωτογωνιά γιὰ νὰ βράζῃ καὶ νὰ ψήνῃ.

Λεμόνια, πορτοκάλια, δροσερὸ νερό, νὰ τοῦ σβήνουν τὴ
δίψα.

Λαγούς, γίδια, ψάρια, αὐγὰ πουλιῶν, μπανάνες, κα-
λαμπόκι, σιτάρι, ρύζι καὶ ἰνδικὰ καρύδια νὰ τρώῃ ὅσο
ἤθελε.

Μποροῦσε νὰ σπεύρῃ περισσότερο καὶ σιτάρι καὶ κα-
λαμπόκι καὶ ρύζι, μὰ τί θὰ τὸν ὠφελοῦσαν ;

Μποροῦσε νὰ σκοτώνῃ περισσότερους λαγούς, μὰ γιὰ
ποῖό λόγο ;

Ἦταν ὁ μόνος ἀφέντης στὸ νησί, καὶ ὥστόσο ἦταν
ἓνα φτωχὸ παιδί, ποὺ λαχταροῦσε τὴ μανούλα του, τὸν
πατέρα του, τὴν ἀδερφοῦλα του.

23. Πῶς ὁ Πέτρος ἔκαμε μιὰ βίβρα.

1

« Τὰ ἔκαμα ὅλα γιὰ νὰ προκόψω ἐδῶ ; » συλλογι-
στηκε μιὰ μέρα ὁ Πέτρος.

Ὁ καιρὸς ἦταν ἐξοχος· ὁ οὐρανὸς ἐλογάλανος, ἡ θά-
λασσα τὸ ἴδιο, καὶ ὁ ἀέρας κατακάθαρος.

Φάνηκε τότε στὸν Πέτρο πὼς μακριά, στὴν ἄκρη
στὸν ὀρίζοντα, ἔβλεπε μιὰ λουρίδα στεριά.

«Θὰ φτιάξω βάρκα καὶ θὰ περάσω ἐκεῖ. Ἀπὸ κεῖ, ποῖος ξέρει ἂν δὲν μπορέσω νὰ προχωρήσω μακρύτερα καὶ νὰ φτάσω στὴ γλυκιά μου πατρίδα, νὰ ξαναἰδῶ τὴ γλυκιά μου μάνα, τὸν πατέρα μου, τὴν ἀδερφοῦλα μου!»

Ἡ συλλογὴ αὐτὴ δὲν τὸν ἄφηνε ἤσυχο οὔτε νύχτα οὔτε μέρα.

Ἐνα θεόρατο δέντρο ἦταν σαράντὰ πέντε βήματα μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀκροθαλασσιὰ. Καὶ δὲν τὸ εἶχε προσέξει ὡς τώρα!

Ἐσὺ πρέπει νὰ μὲ περάσης πέρα» εἶπε μὲ ἀπόφαση ὁ Πέτρος. «Θὰ σὲ κόψω, θὰ σὲ κάμω μυτερὸ μπροστὰ καὶ πίσω, θὰ σὲ φτιάξω νὰ γίνης σὰν φάρι ποῦ κολυμπᾷ στὴ θάλασσα, καὶ θὰ σὲ βυθουλώσω ἀπὸ πάνω.»

2

Εἴκοσι μέρες πελεκοῦσε μὲ τὸ πέτρινο τσεκούρι τοῦ ὁ Πέτρος. Μὲ τὰ πολλὰ τὸ δέντρο ἔγειρε κι ἔπεσε.

Δεκατέσσερες μέρες χρειάστηκε γιὰ νὰ κόψῃ τοὺς κλάδους καὶ τὴν κορυφή.

Ἐνα μῆνα σωστὸ δούλεψε, ὥσπου νὰ τὸ κάμῃ μυτερὸ μπροστὰ καὶ πίσω, μὲ πλώρη καὶ μὲ πρύμνη, καὶ ἀπὸ κάτω μὲ καρίνα.

Πῆρε μιὰ σκληρὴ πέτρα, τὴν ἔκαμε σμιλᾶρι, καὶ τὸ ἀκόνισε ἀπάνω σὲ ἄλλη πέτρα, ὅπου ἔχυνε κάποτε κάποτε καὶ ἀπὸ λίγο νερό.

Ἐτσι χτυπώντας τὸ σμιλᾶρι μὲ βαρὺ λιθάρι ἄρχισε νὰ σκάβῃ τὸ ξύλο.

Δέκα μῆνες πέρασαν ὥσπου νὰ τὸ σκάψῃ κι ἄς δούλευε πολλὰς ὥρες τὴν ἡμέρα.

Ἐπιτέλους τελείωσε ἡ βάρκα.

Μποροῦσε πιά ν' ἀρχίσῃ τὸ ταξίδι.

Ἄλιμονο! Πῶς τώρα θὰ ἔσερνε τὴ βάρκα του σα-
ρανταπέντε βήματα γιὰ νὰ τὴ ρίξῃ στὸ γιאלό;

Αὐτὸ τόσον καιρὸ δὲν τὸ συλλογίστηκε ὁ Πέτρος.

Ἔβαλε στρογγυλὰ κλαδιὰ ἀπὸ κάτω, μεταχειρίστηκε
ἄλλα γιὰ λοστάρια, ἀλλὰ κόπος χαμένος! Ἡ βάρκα δὲ
σάλευε ἀπὸ τὴ θέσῃ της.

Δοκίμασε νὰ σκάψῃ αὐλάκι ἀπὸ τὴ βάρκα ὡς τὴ θά-
λασσα. Κι αὐτὸ τίποτα δὲν ὠφέλησε.

«Τόσοι κόποι πάλι πάνε χαμένοι! Καὶ γιατί; Γιατὶ
δὲν τὰ εἶχα λογαριάσει ὅλα ὅσα θὰ μὲ βροῦν πρὶν νὰ
ἄρχισω τέτοια δουλειά» εἶπε ὁ Πέτρος.

24. Κάτι καινούριο καὶ ξαφνικό.

1

Ὁ Πέτρος στεκόταν στὴν ἀκρογιαλιὰ συλλογισμένος

Ἐξαφνα ἡ ματιὰ του ἔπεσε στὴν ἀμμουδιὰ καὶ τί βλέπει;

Ἀχνάρι ἀπὸ ἀνθρώπινο πόδι.

Τὰ ἔχασε. Κοιτάζει γύρω του. Ἄνθρωπος δὲ φαίνε-
ται πουθενά.

Μήπως περπάτησε στὴν ἀμμουδιὰ καμιὰ φορὰ ὁ ἴδιος
μὲ γυμνὰ πόδια;

Μετρᾷ τὸ ἀχνάρι μὲ τὴν πατούσα του. Τὸ ἀχνάρι
ἦσαν μεγαλύτερο. Δὲν ἦταν λοιπὸν δικό του!

Ναυάγησε τάχα κανένα καράβι; Ἄραξε κανένα ἐκεῖ
κοντά; Καὶ τί ἀνθρώποι νὰ ἦταν; μὴν ἦταν ἄγριοι;

Ὁ Πέτρος μόλις τὸ συλλογίστηκε, καταφοβισμένος
ἔτρεξε στὴ σπηλιά του κι ἔμεινε κεῖ ὅλη τὴν ἡμέρα.

«Οἱ ἄγριοι θὰ γυρίσουν, θὰ μοῦ ἀρπάξουν τὰ γίδια,
θὰ πατήσουν τὰ χωράφια μου καὶ θὰ μὲ σκοτώσουν!»

Ἔτσι τοῦ καρφώθηκε στὸ μυαλὸ ἡ ἰδέα πῶς ἦρθαν,
ἄγριοι, καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ κλείσῃ μάτι.

Γιὰ πολὺν καιρὸ πέρασε ζωὴ βασανισμένη ἀπὸ τὴν τρομάρα του.

Ἐνα πρωὶ βγήκε ἀπὸ τὴ σπηλιά του, ἐνῶ ἀκόμη ἦταν σκοτεινά. Μακριὰ σ' ἓνα ἀκρογιάλι τοῦ νησιοῦ ἔλαμπε φωτιά.

Σὲ λίγο φώτισε, καὶ ὁ Πέτρος ἀνέβηκε στὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ. Ἐπесе μπρούμυτα, καὶ μὲ καρδιοχτύπι κοίταξε πρὸς τὸ μέρος, ποῦ ἦταν ἡ φωτιά. Ἐξαφνα βλέπει γυμνοὺς, μελαφοὺς ἀνθρώπους καὶ χόρευαν στριφογυρίζοντας γύρω στὴ φωτιά. Χόρευαν, ἔπειτα πήδησαν σὲ δυὸ βάρκες κι ἔφυγαν. Ὁ Πέτρος κατέβηκε τότε στὸ μέρος ποῦ ἦταν ἡ φωτιά καὶ τί νὰ ἰδοῦν τὰ μάτια του: Μισοσθησμένη φωτιά, ἀνθρώπινα κεφάλια καὶ ἀνθρώπινα κόκαλα! Ἐφριξε!

«Φύλαξέ με, Θεέ μου, ἀπὸ ἓνα τέτοιο φοβερὸ τέλος!» εἶπε ὁ Πέτρος.

3.

Πέρασε ἓνας ἄλλος χρόνος ἀκόμη. Μιὰ μέρα—κάποια Παρασκευὴ—εἶδε ὁ Πέτρος νὰ ἔρχονται πέντε βάρκες στὸ νησί του. Ἀπὸ τὴν καθεμιὰ πήδησαν στὸν ἄμμο ἕξι μελαφοὶ ἀνθρωποὶ.

Ὁ Πέτρος ἄρπαξε τὸ κοντάρι του, τὸ τόξο καὶ τὶς σαῖτες του καὶ κοντοζύγωσε φυλαχτὰ νὰ δῆ.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἀγρίους πήγε στὴ μιὰ βάρκα, σήκωσε ἀπὸ τὰ μαλλιά ἓνα μαῦρον ἀνθρωπο, ποῦ εἶχε τὰ χέρια του δεμένα, καὶ τὸν τράβηξε ἔξω. Ὁ αἰχμάλωτος ὅμως ἔκοψε τὰ σκοινιά, κι ἔτρεξε τὸν ἀνήφορο.

Τὴν ἴδια στιγμὴ πετάχτηκαν ἀπάνω δυὸ ἄγριοι καὶ ἔτρεξαν νὰ τὸν πιάσουν.

«Θὰ μὲ βροῦν καὶ θὰ μὲ σκοτώσουν» αὐτὴ ἦταν ἡ πρῶτὴ φωνή.

«Μὰ ὄχι, Πέτρο, εἶπε στὸν ἑαυτό του παίρνοντας θάρρος· «ἔχεις ὑποχρέωση νὰ γλιτώσης ἐκεῖνο τὸν ἄμοιρο τὸν αἰχμάλωτο».

Ὁ αἰχμάλωτος τώρα ἔφτασε σὲ ἓνα μικρὸ λιμανάκι, πήδησε μέσα καὶ κολυμποῦσε πρὸς τὸ μέρος τοῦ Πέτρου. Ἀπὸ πίσω του κολυμποῦσαν καὶ οἱ δυὸ ποῦ τὸν κυνηγοῦσαν.

Βγαίνουν στὴν παραλία καὶ οἱ τρεῖς. Ὁ Πέτρος χύνεται τότε ἀπάνω στὸν πρῶτο ἄγριο καὶ χτυπώντας τον μὲ τὸ κοντάρι του τὸν ξαπλώνει κάτω νεκρό.

Δὲν χάνει καιρὸ ἀρπάζει τὸ ρόπαλο τοῦ σκοτωμένου καὶ χτυπᾷ καὶ τὸν ἄλλον ἄγριο τῆ στιγμῇ ποῦ αὐτὸς ἤθελε νὰ χτυπήσῃ τὸν κακομοίρη τὸν αἰχμάλωτο. Καὶ ὁ δεύτερος ἔπεσε κάτω νεκρός.

Ὁ καημένος ὁ αἰχμάλωτος τρέμει σὰν τὸ πουλάκι τοῦ γερακιοῦ τὰ νύχια. Φυσικὰ συλλογιζόταν: «ἢ σειρά μου τώρα».

Ὁ Πέτρος τοῦ ἔκαμε νόημα νὰ ἔρθῃ κοντά· μὰ ποῦ νὰ σιμῶσῃ ὁ ἄγριος.

Τότε ἄφησε κάτω ὁ Πέτρος τὸ κοντάρι του, ἔκοψε ἀπὸ ἓνα δέντρο κλωνάρι πράσινο καὶ τὸ σήκωσε στὰ χέρια του, γιὰ νὰ δείξῃ πὼς δὲ θὰ τοῦ κάμῃ κακό.

Τρέμοντας ὁ αἰχμάλωτος ἔκαμε μερικὰ βήματα καὶ σταμάτησε· πάλι σὲ λίγο προχώρησε κι ἔφτασε κοντά.

Μεμιᾶς τότε πέφτει στὰ πόδια τοῦ Πέτρου, φιλεῖ τὸ χῶμα, τοῦ πιάνει τὸ δεξιὸ πόδι καὶ τὸ βάζει στὴ ράχη του, σὰ νὰ ἤθελε νὰ πιῇ: «εἶσαι ὁ κύριός μου».

Ὁ Πέτρος τὸν χαϊδεύει καὶ τοῦ μιλεῖ φιλικὰ καὶ τρυφερά.

Τὸν πήρε μαζί του στὴ σπηλιά, τοῦ ἔδωσε γάλα νὰ πιῇ καὶ ψωμί νὰ φάῃ, καὶ ὕστερα τοῦ ἔδειξε μέρος νὰ κοιμηθῇ.

Ἐπειτα ὁ Πέτρος ἀνέβηκε πάλι στὴν κορφὴ τοῦ βουνοῦ, καὶ εἶδε πὼς ἐκεῖνη τῆ στιγμῇ ἔφευγαν οἱ ἄγριοι μὲ τίς θάρκες τους.

ΜΕ ΕΝΑ ΣΥΝΤΡΟΦΟ. ΜΕ ΕΝΑ ΒΟΗΘΟ,
ΧΩΡΙΣ ΞΕΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ

28. Πῶς ὁ Πέτρος ἔμαθε τὸν ἄγριον ἑλληνικά.

1

Ἐύπησε ὁ Πέτρος χαρούμενος μετὰ τὴν σκέψην: «Ἔχω ἕνα σύντροφο. Νάτος ἐκεῖ, κοιμᾶται ἤσυχα ἤσυχα καὶ βαθιὰ σὰν ἀρνάκι. Νιώθει, φαίνεται, πὼς τώρα εἶναι ἐλεύθερος καὶ μεῖς ἔχει φίλον καὶ σωτήρα τοῦ ἐμένα».

Μελαφὸν σὰ χάλκωμα ἦταν τὸ δέριμα τοῦ ξένου, κατὰμαυρα, γυαλιστερά ἦταν τὰ μαλλιά του, κάτασπρα σὰ φίλντισι τὰ δόντια του.

Ἄνοιξε τὰ μάτια του. Σηκώθηκε, γονάτισε πάλι, καὶ ἔβαλε πάλι τὸ δεξιὸ πόδι τοῦ Πέτρου; στὴ ράχη του. Ἐδειξε ὕστερα τὸν Πέτρον καὶ εἶπε: «κάτσκα».

Ὁ Πέτρος ρώτησε: «Τί θέλεις νὰ πῆς μετὰ αὐτό;»

Γρήγορα ὅμως συλλογίστηκε: «Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω τί θὰ πῆ «κάτσκα», γιὰτὶ δὲν ἔμαθα τὴν γλῶσσαν τῶν ἀγρίων. Καὶ ὁ ἄγριος δὲν μπορεῖ νὰ νιώσῃ τί τοῦ εἶπα, γιὰτὶ δὲν ἔμαθε τὴν γλῶσσαν μου».

2

«Θὰ μάθω τὸν ἄγριόν μου ἑλληνικά» εἶπε μέσα τοῦ ὁ Πέτρος, «μὰ μετὰ τρόπον ποῦ νὰ καταλαβαίνῃ ὅτι μαθαίνει».

Ἐπισημάνθη πὼς ἡ μητέρα του εἶχε μάθει τὴν Ἄννα
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

τους νά μιλή, καί πώς ὁ πατέρας του τὸν εἶχε μάθει νά μιλή τ' ἀγγλικά.

Καί πρῶτα πρῶτα ἔπρεπε νά δώσῃ ἓνα ὄνομα στὸν ἄγριο.

Κοίταξε στὸ ἡμερολόγιο καί εἶπε πῶς ἡ μέρα ποὺ πέρασε ἦταν Παρασκευή.

«Νὰ τ' ὀνομά του» εἶπε· «Παρασκευὰ θὰ τὸν φωνάζω».

Ἐδειξε τότε τὸν ἑαυτό του καί εἶπε: «κύριος»· ἔπειτα τὸν ἄγριο, καί εἶπε: «Παρασκευάς».

Ἦστερα ἔδειξε τὸ στόμα τοῦ Παρασκευὰ γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ νά καταλάβῃ πῶς ἔπρεπε νά πῆ κι αὐτὸς τὰ ἴδια λόγια.

Σὰ λίγο τοῦ ἔδειξε τὸ ποτήρι καί τοῦ εἶπε: «ποτήρι».
Ἦστερα τὸ νερὸ τῆς πηγῆς, καί γεμίζοντας τὸ ποτήρι τοῦ εἶπε: «νερό».

Πῆρε τὸ ποτήρι γεμάτο νερό, τὸ ἔφερε στὴ σπηλιὰ καί εἶπε: «φέρνω νερό».

Τὸ ἔδωκε Ἦστερα στὸ στόμα καί εἶπε: «πίνω νερό».

Τὸ ἔδωσε καί στὸν Παρασκευὰ, καί τοῦ εἶπε: «πιές νερό, Παρασκευὰ».

Ὁ Παρασκευάς κατάλαβε καί ἤπινε. Εἶπε τότε πιά ὁ Πέτρος, ἀργὰ καί καθαρά: «Παρασκευὰ, φέρε μὲ τὸ ποτήρι νερὸ νά πιῶμε».

Ὁ Παρασκευάς τὸ πῆρε καί τὸ ἔφερε γεμάτο νερό.

3

Ἔτσι κάθε μέρα μύθαινε ὁ Πέτρος τὸν Παρασκευὰ πῶς νά μιλή ἐλληνικά.

Μαζὶ μὲ τὰ ὀνόματα «πορτοκάλι» καί «λεμόνι» τὸν ἔμαθε νά ξεχωρίζῃ καί τὸ «γλυκὸ» ἀπὸ τὸ «ξινό».

Ὁ Πέτρος ξεκαρδιζόταν ἀπὸ τὰ γέλια, γιὰ τὸν Πα-

παρασκευάς, όταν ἔλεγε «ξινὸν» ξίνιζε τὰ μούτρα του, καὶ ὅταν ἔλεγε «γλυκὸν» σούφρωνε τὰ χεῖλη καὶ ἔκανε τὸ στόμα του μυτερό.

Ὅταν ἔβγαινε ὁ ἥλιος, τὸν ἔμαθε νὰ λέη : «πρωί,» καὶ ὅταν βροίλευε, : «ἀργά» καὶ «βράδου».

Ὁ Παρασκευάς τὰ μάθαινε ὅλα μὲ πολλή προθυμία. Βοηθοῦσε τὸν Πέτρο στὸ ἄρμεγμα, στὸ σκάψιμο, στὴ σπορὰ καὶ στὸ σκάλισμα μὲ τὸ σμιλάρι. Ὡσαυτὸν δούλευε, ἔλεγε τραγουδιστά : «ἐγὼ σκάθω, σκάθω!» ἢ «τώρα ράθω, ράθω, ράθω!» Ὅταν ἔβλεπε τίποτα καινούριο, ρωτοῦσε : «Πῶς τὸ λένε αὐτό;» Καὶ ὁ Πέτρος τοῦ ἔλεγε : «Αὐτὸς εἶναι μίγες, αὐτὰ κουνούπια, ἐκεῖνα πουλιά».

Ἔτσι πέρασε μισὸς χρόνος.

Πολλὰ φορὲς, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, ὁ Πέτρος ξεκαρδιζόταν ἀπὸ τὰ γέλια. Μιὰ φορὰ εἶπε : «Παρασκευά, φέρε μιὰ γίδα». Καὶ αὐτὸς τί ἔκαμε ; Ἐπίασε μὲ τὸ χέρι τοῦ μιὰ μίγα καὶ τὴν ἔφερε στὸν Πέτρο.

4

Ὁ Πέτρος κατάλαβε ἀπὸ τίς πρώτες ἡμέρες πῶς ὁ Παρασκευάς θὰ ἔτρωγε μὲ πολλή ὄρεξη κανένα κομμάτι κρέας ἀπὸ τοὺς σκοτωμένους ἐχθρούς του.

Κοῦνησε λοιπὸν μὲ θυμὸ τὸ κεφάλι του, καὶ ἔδειξε πῶς ὁ Παρασκευάς ἔπρεπε νὰ τοὺς θάψῃ. Ὁ Παρασκευάς τὸν ἄκουσε.

Ὁ Πέτρος ὁμοίως ἤθελε νὰ τὸν κάμῃ νὰ μὴ φάῃ ποτέ του ἀνθρώπινο κρέας. . . .

Κάποτε ἔπιασε ἕνα ψάρι καὶ τὸ ἔβαλε σὲ ἕνα τσουκάλι νὰ τὸ βράσῃ.

Μὲ ἀνοιχτὸ στόμα ἔβλεπε ὁ Παρασκευάς τὸ νερὸ νὰ χοχλάζῃ. Ἐβαλε τὸ χέρι του ἀπάνω ἀπὸ τὸ τσουκάλι καὶ τὸ ἔκαψε στὰ γέρα. Ἀρπάζει στή στιγμή τὸ ρόπαλό του, τὸ σηκώνει ὡς ἀπὸ τὸ ἰσοπέδιο τοῦ ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Ὁ Πέτρος τοῦ κράτησε τὸ χέρι. «Γιατί θέλεις νὰ τὸ κάμης αὐτό;» Καὶ ὁ Παρασκευᾶς εἶπε: «Ψάρι ἤθελε ἔξω. Κακὸ στοιχειὸ ψαριοῦ δάγκασε μένα».

5

Στὸ ἀναμεταξὺ ἄρχισε ν' ἀστράφτει καὶ νὰ βροντᾶ μακριά.

Ὁ Παρασκευᾶς κατατρομαγμένος ἔτρεξε καὶ χῶθηκε στὸ βαθύτερο μέρος τῆς σπηλιᾶς, ἔκρυψε μὲ τὰ χέρια τὸ πρόσωπό του, καὶ ἔβαλε τὶς φωνές.

«Κακὸ στοιχειὸ ἔστειλε θεὸ βροντῆς».

«Ἐχετε λοιπὸν πολλοὺς θεοὺς ἑσείς;» ρώτησε ὁ Πέτρος.

«Ὡ, πολλοὺς πολλοὺς· δὲν μπορῶ νὰ τοὺς μετρήσω».

Ὁ Πέτρος κάθισε κοντά του καὶ μὲ μεγάλη καλοσύνη τοῦ εἶπε: «Ὁχι, Παρασκευᾶ, δὲν ὑπάρχει θεὸς τῆς βροντῆς, οὔτε κανένα στοιχειό. Ἕνας μόνος Θεὸς ὑπάρχει. Τὸν ἥλιο, τὸν οὐρανό, τ' ἀστέρια αὐτὸς τὰ ἔκαμε. Αὐτὸς εἶπε κι ἔγιναν τὰ φυτὰ· εἶπε, καὶ γῆ, ἀέρας καὶ θάλασσα γέμισαν ἀπὸ ζῶα· αὐτὸς ἔπλασε τὸν ἄνθρωπο. Βρέχει, ἀστράφτει, βροντᾶ, καὶ ὁ ἥλιος φωτίζει ὅπως καὶ ὅποτε θέλει αὐτός».

— «Κάθεται ἀπάνω στὸ θουνό, ὅπως οἱ θεοὶ οἱ δικοὶ μας;» ρώτησε ὁ Παρασκευᾶς.

— «Ὁχι» εἶπε ὁ Πέτρος· «εἶναι παντοῦ, στὸν οὐρανό, στὸν ἀέρα, στὴ γῆ».

— «Εἶναι καὶ δῶ ποὺ εἴμαστε καὶ μεῖς;»

— «Καὶ βέβαια εἶναι. Ἐμένα ποὺ βλέπεις, ὁ Θεὸς μὲ φύλαξε ἀπὸ κάθε κακό».

— «Ὡ, αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια» εἶπε ὁ Παρασκευᾶς, «τὸ βλέπω πὼς εἶναι ἀλήθεια. Ὁ Θεὸς μας δὲν εἶναι δυνατός, γιατί οἱ ἐχθροὶ μας μᾶς ἐπιασαν. Ὁ Θεὸς, ποὺ ἔχουν αὐτοί, δὲν εἶναι δυνατός, γιατί τοὺς ξέφυγα. Ὁ Θεὸς σου εἶναι δυνατός, γιατί ἐγὼ μὲ τὴ δύναμή του μὲ ἔσωσε».

Είναι καλὸς καὶ δυνατὸς ὁ Θεὸς σου. Πολὸν σὲ παρακαλῶ νὰ μὸυ πῆς πολλὰ πολλὰ γιὰ τὸν καλὸ Θεὸ σου».

Αὐτὸ ἤθελε κι ὁ Πέτρος.

«Ὁ Θεὸς εἶναι ὁ πατέρας μας, κι ἔμεῖς εἴμαστε τὰ παιδιὰ του. Ἄμα δὲν κάνεις κανένα κακὸ, Παρασκευά, κανένα φόβο δὲν ἔχεις ἀπὸ τὸ Θεό».

Ὁ Παρασκευᾶς ἄκουε μὲ μεγάλη προσοχή.

Ἔμαθε νὰ κάνῃ τὴν προσευχή του πρῶτὶ καὶ βράδῃ. Πόσο χαιρόταν ὁ Πέτρος πὸ βρῆκε ἓνα σύντροφο νὰ τοῦ λέῃ τοὺς στοχασμούς του!

26. Πῶς γιορτάζει ὁ Πέτρος τὰ ξένα μὲ τὸν Παρασκευᾶ τὰ Χριστούγεννα, τὴν Πρωτοχρονιὰ καὶ τὸ Πάσχα.

1

«Ἀπὸ ποῦ τὰ ξέρεις ὅλα αὐτὰ;» ρώτησε ὁ Παρασκευᾶς. «Ὁ Θεὸς βεβαίᾳ δὲ σοῦ τὰ εἶπε, οὔτε μπορεῖ νὰ τὸν δῆ κανεὶς».

— «Να σοῦ πῶ» ἀγαπημένε μου Παρασκευᾶ. «Πᾶνε τῶρα πολλὰ χρόνια πὸ κατεβῆκε στὴ γῆ τὸ μονάκριβο παιδί του, καὶ τὰ φανέρωσε στοὺς ἀνθρώπους».

— «Ἄχ, πές μου γιὰ τὸ μονάκριβο παιδί του» παράκαλεσε ὁ Παρασκευᾶς. «Ποῦ ἦταν; Τί ἔκαμε;»

Κάθισε ὁ Πέτρος στὴν ἀκρογιαλιὰ μὲ τὸν Παρασκευᾶ καὶ κοίταξε πολλὴν ὥρα μακριὰ τ' ἀφρισμένα κίματα καὶ εἶπε:

«Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἶχε μαζί του ἀνθρώπους πὸ τὸν ἀκολουθοῦσαν παντοῦ κι ἔκαναν τὸ θέλημά του».

— «Ἦταν ὁ κάτσκα τους!» εἶπε ὁ Παρασκευᾶς.

— «Κάτσκα λοιπὸν λέτε σεις τὸν κύριο;» ρώτησε ὁ

Πέτρος.

«Μάλιστα» εἶπε ὁ Παρασκευᾶς.

2

«Μιά μέρα ὁ Κύριός μας, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, περνοῦσε μὲ καραβίκι μιὰ θάλασσα.

»Ἐπιασε ἕξαφνα φορτοῦνα καὶ τὰ κύματα σκέπαζαν τὸ καράβι. Τὸ καράβι ἄρχισε νὰ κἀνη νερά.

»Οἱ σύντροφοί του, ποὺ ἦταν μέσα, τρόμαξαν. Ὁ Κύριος κοιμόταν βαθιά. Πῆγαν καὶ τὸν ξύπνησαν φωνάζοντας :

«Κύριε! Κύριε! πνιγόμαστε »

»Τότε ὁ Κύριος μάλωσε τὸν ἄνεμο καὶ τὰ κύματα, καὶ πρόσταξε τὴ θάλασσα :

«Ἠσύχασε!»

»Μονομιᾶς ἄνεμος καὶ θάλασσα ἠσύχασαν, ἔγινε καλοσύνη, καὶ τὸ καράβι ἀκολούθησε τὸ δρόμο του.

»Πλῆθος ἀνθρώποι συναγμένοι στὴν ἀκρογιαλιά ἀποροῦσαν κι ἔλεγαν :

«Τί νὰ εἶναι αὐτός, ποὺ τὸν ἀκοῦνε καὶ ἄνεμος καὶ θάλασσα;»

3

»Ἄχ, πές μου κι ἄλλα γιὰ τὸν Κύριο!» παρακάλεσε ὁ Παρασκευάς.

Τοῦ διηγήθηκε τότε ὁ Πέτρος, πῶς μιὰ φορὰ ποὺ ταξίδευαν οἱ ἀπόστολοι μὲ καράβι, ὁ Ἰησοῦς Χριστός πῆγε νὰ τοὺς βρῆ περπατώντας ἀπάνω στὰ κύματα.

Ἐπειτα τοῦ διηγήθηκε ὅλα τὰ καλὰ ποὺ ἔκαμε ὁ Χριστός στοὺς ἀνθρώπους. Κουφοὺς ἔκαμε ν' ἀκοῦνε, βουβοὺς νὰ μιλοῦν, κουτσοὺς νὰ περπατοῦν, τυφλοὺς νὰ βλέπουν.

Ἐδειξε στοὺς ἀνθρώπους πῶς μποροῦν νὰ γίνουν καλοὶ, κι ἔτσι νὰ ζήσουν εὐτυχισμένοι στὴ γῆ καὶ νὰ πάνε ἕστερα στὸν παράδεισο.

4

Πλησίαζαν τὰ Χριστοῦγεννα καὶ ἡ Πρωτοχρονιά.

«Κάτι πρέπει νά χαρίσω στόν καλό μου τόν Παρασκευά» συλλογίστηκε ὁ Πέτρος. «Αὐτός μὲ βοήθησε καὶ φυτέψαμε τ' ἀμπέλι καὶ τὴν κληματαριά πού ἰσκιώνει τόσο καλὰ τὴ σπηλιά μας.

» Αὐτός μὲ βοήθησε νά πιάσω ἄγρια μελίτσια καὶ νά τὰ βάλω σὲ κυφέλια πού φτιάξαμε μὲ φλοῦδες ἀπὸ τὰ δέντρα.

» Μοῦ κουβάλησε λιθάρια καὶ μάντρωσα τὸ μελισσῶνα μας.

» Μοῦ ἔδειξε πῶς μαζεύουν τὸ μπαμπάκι καὶ πῶς γίνονται οἱ κλωστές.

» Πῶς νά σαίτω τὰ μεγάλα φάρια.

» Καὶ τὸ σπουδαιότερο, μὲ βοήθησε καὶ σύραμε τὴ βάρκα ὡς τὴ θάλασσα. Νάτην, ἔτοιμη γιὰ ταξίδι.

» Τόσες φορὲς αὐτός μ' ἔκαμε νά χαρῶ! Πρέπει καὶ ἐγὼ νά τοῦ κάμω καμιὰ μεγάλη χαρά».

5

«Μὰ τί νά τοῦ χαρίσω;» ἄρχισε νά συλλογίζεται ὁ Πέτρος.

«Μιὰ φορεσιὰ σάν τὴ δική μου. Ὡς τώρα φορεῖ μόνο τὴν ποδιά του. Τί ἄλλο; Μιὰ σθούρα κι ἓνα χριστόφωμο τὰ Χριστούγεννα, καὶ τὴν Πρωτοχρονιά θά κόψωμε μαζὶ τὴ βασιλόπιτα. Τώρα θά τοῦ μάθω τὰ κάλαντα γιὰ τὰ Χριστούγεννα καὶ τὴν Πρωτοχρονιά».

Τὴν παραμονή τῶν Χριστουγέννων τραγούδησαν τὰ κάλαντα καὶ ζύμωσαν κι ἔφησαν τὰ χριστόφωμα.

Ἐστρίψε φτιλίλια ἀπὸ μπαμπάκερὲς κλωστές ὁ Πέτρος, εἶπε τοῦ Παρασκευά νά τὰ κρατᾶ, κι ἔφτιαξε κεριά, ὅπως εἶχε δεῖ τὴν κυρούλα του νά κάνη στό χωριὸ τοῦ Παύλου.

6

Πρὶν ἀκόμη ξημερώσῃ, ξύπνησε τὸν Παρασκευά καὶ εἰπέ:

«Εἶναι ἡ ὥρα ἡ ἀγιασμένη, Παρασκευά, ποῦ γεγνήθηκε ὁ Κύριός μας σὲ μιὰ σπηλιά σὰν τῆ δική μας.

» Ὁ Κύριος μας θέλει :

» Πρῶτο. Οἱ ἄνθρωποι νὰ πιστεύουν ἓνα Θεό, πατέρα ἔλων τῶν ἀνθρώπων.

» Δεύτερο. Νὰ ζοῦν ὅλοι ἀγαπημένοι σὰν ἀδέρφια.

» Τρίτο. Νὰ εἶναι τόσο καλοί, ποῦ νὰ τοὺς ἀγαπᾶ καὶ ὁ Θεός σὰν καλὰ του παιδιὰ.

» Γι' αὐτὸ ἔφαλαν οἱ ἄγγελοι τὴν νύχτα ἐκεῖνη τὴν ἔγια :

« Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ
καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη,
ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία ».

» Ἐμπρός κι ἐμεῖς, Παρασκευά μου ».

» Ἄναψαν τὲς λαμπάδες τους, κι ἔφαλαν μ' εὐλάβεια.

Ὁ ἀγερινός μὲ τὸ γλυκό του φῶς πρόβαλε στὸν οὐρανό.

« Τὸ ἀστέρι, Κύριε, ποῦ ὠδήγησε τοὺς μάγους μὲ τὰ δῶρα » εἶπε ὁ Παρασκευάς.

« Ναί » εἶπε ὁ Πέτρος καὶ γέμισαν τὰ μάτια του δάκρυα, γιατί θυμήθηκε πῶς γιόρταζε στὴν πατρίδα του τὰ Χριστούγεννα.

Τὸ πρῶτ ἐτοίμασαν πλούσιο χριστουγεννιάτικο τραπέζι, καὶ ὁ Πέτρος χάρισε στὸν Παρασκευά τὸ χριστόψωμό του.

7

Τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιάς τραγοῦδησαν τὰ κάλαντα κι ἐτοίμασαν τὴν ἀγιοβασιλιάτικη πίτα ἀπὸ κάρυδι, σταφίδα, γάλα, μελι καὶ ἀλεύρι.

Ὁ Πέτρος ἔβαλε μέσα ἓνα κομματάκι κλῆμα καὶ μιὰ καλαμιὰ σιταριοῦ.

Τὸ πρῶτὸν ἔδειξε στὸν Παρασκευὰ ποῦ νὰ καθίσῃ στὸ τραπέζι· εἶχε σκεπασμένα τὰ δῶρα.

«Ξεσκεπάσε, Παρασκευά, νὰ δῆς».

Ἡ χερὰ τοῦ Παρασκευὰ δὲ λέγεται. Κάθισαν, καὶ ὁ Πέτρος ἔκοψε τὴν πίτα.

Στὸ κομμάτι τοῦ ἔτυχε ἡ καλαμιὰ, καὶ τοῦ Παρασκευὰ τὸ κλῆμα.

«Ἐγὼ γεωργὸς καὶ σὺ ἀμπελοουργός, Παρασκευά».

— «Ἄχ ναί, κύριε, τί γλυκὰ εἶναι τὰ σταφύλια» εἶπε ὁ Παρασκευάς, καὶ ἔγλειψε τὰ χεῖλη του ἀπὸ εὐχαρίστηση.

— «Τώρα θὰ σὲ μάθω νὰ παίζῃς μὲ τὴ σβούρα σου» εἶπε ὁ Πέτρος.

Ὁ Παρασκευὰς ἔπαιζε χαρούμενος. Ὁ Πέτρος ἀκούμπησε τὸ κεφάλι του στὰ δύο του χέρια. Μὲ βουρκωμένα μάτια φανταζόταν τὴν Πρωτοχρονιὰ στὸ πατρικὸ του σπιτί, τὴ χαρὰ ποῦ ἔνιωθε καὶ αὐτὸς ὅταν ἔπαιρνε τὰ δῶρα, ὅπως τώρα ὁ Παρασκευάς.

«Ἄχ παιδικὰ μου χρόνια, τί εὐτυχισμένα ποῦ ἦσατε» ἔλεγε.

8

Ἔφαγε καὶ τὸ Πάσχα.

Μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Παρασκευὰ ὁ Πέτρος ἔπλασε δύο λαμπριάτικες κουλοῦρες, καὶ ἔβαλε στὴν καθεμιὰ τέσσερα αὐτὰ σταυρωτά.

Ὁ Παρασκευὰς τοῦ εἶχε δείξει μερικὰ κοχύλια, ποῦ εἶχαν μέσα κόκκινη βαφή.

Μὲ αὐτὴν εἶχε βάψει ὁ Πέτρος τ' αὐτὰ κατακόκκινα, καὶ ἄς ἦταν αὐτὰ χελώνας.

Στὴν ἐκκλησίᾳ τους εἶχαν ἐτοιμάσει ἕνα δέντρο γιὰ πολυέλειο, καὶ ἔβαλαν μερικὲς λαμπάδες.

Τὴ νύχτα ἀνέβηκαν ἀπάνω στὸ βουνό· μ' ἕνα θαυλι ἀναψαν τὰ κεριά τους καὶ τὰ κεριά στὸν πολυέλειο.

Ἔπειτα ἔφαλαν μαζί τὸ «Χριστὸς ἀνέστη».

«Χριστὸς ἀνέστη, Παρασκευά μου». «Ἀληθινὰ ἀνέστη, κύριε» εἶπε ὁ Παρασκευάς, καὶ φιλήθησαν καὶ τσοῦγκρισαν τ' αὐτὰ τῆς Λαμπρῆς.

27. Καὶ ἄλλο κράδι ναυαγεῖ στὸ ἀφιλόξενο ἀκρογιαλὶ τοῦ νησιοῦ.

1

Τὸ βράδυ διηγόταν ὁ Πέτρος στὸν Παρασκευά πῶς γιορτάζουν στὴν πατρίδα του τὸ Πάσχα.

Στὸ τέλος ἀναστενάζοντας εἶπε:

«Ἄχ, πότε θὰ ξαναγιορτάσω τὴ Λαμπρὴ στὴν πατρίδα μου; Δὲ θὰ ἔρθῃ κανένα κράδι νὰ μὲ πάρῃ;»

2

Ἐξαφνα ἀκούει μιὰ βροντὴ σὰν κανόνι.

Λέει τότε στὸν Παρασκευά: «Κάποιο κράδι χάνεται. Οἱ ναῦτες ρίχνουν κανονιὲς καὶ ζητοῦν βοήθεια.

«Ἄχ, κύριε» εἶπε ὁ Παρασκευάς «δὲν μπορούμε ἔμεῖς νὰ τοὺς βοηθήσωμε;»

Ὁ Πέτρος εἶπε: «Ἄν ἤξεραν πῶς εἶναι νησί, θὰ ἔβαζαν πλώρη γιὰ δῶ».

«Ἄς φωνάξωμε!»

Βγήκαν ἀπὸ τὴ σπηλιὰ καὶ φώναζαν ὅσο μπορούσαν.

Ὁ ἄνεμος ὁμως σκόρπιζε τὴ φωνή τους, ἢ θάλασσα μούγκριζε τόσο δυνατὰ, ποὺ δὲν μπορούσε κανεὶς ν' ἀκούσῃ.

Τότε ὁ Πέτρος εἶπε στὸν Παρασκευά νὰ σωριάσῃ πολλὰ ξύλα. Ἔπειτα τ' ἀναψε κι ἔκαμε μιὰ μεγάλη φωτιά.

Οἱ ναῦτες φαίνεται πῶς εἶδαν τὸ σημάδι, γιατί ἕνα μαῦρο πρᾶμα ξεχώριζαν νὰ σιμώνῃ στὴ στεριά.

3

Ὁ Πέτρος ἦταν ἔτοιμος νὰ φωνάξῃ δυνατὰ ἀπὸ τὴ χαρὰ του.

Μὰ τὴν ἴδια στιγμή ἀκούστηκε ἓνα δυνατὸ κράχ! καὶ ἀμέσως ἔπειτα ἀπελπιστικὲς ἀνθρώπινες φωνές.

Σὲ λίγο ἀπλώθηκε βαθιὰ σιωπή.

«Τὸ καράβι κομματιάστηκε στὸ βράχο» εἶπε τὸν Παρασκευὰ ὁ Πέτρος.

«Γρήγορα, γρήγορα! Πρέπει νὰ δοκιμάσωμε μήπως καὶ σώσωμε κανένα!»

Ἔτρεξαν στὴν ἀκρογιαλιά, ἔφαξαν, φώναξαν, μὰ κανένα δὲ βρῆκαν.

Ἔμειναν ἐκεῖ ἀπάνω κάτω ὅλη τὴ νύχτα. Ἔπειτα λυπημένοι γύρισαν καὶ ξαπλώθηκαν στὴ σπηλιά τους.

Δὲν μποροῦσαν ὅμως νὰ κοιμηθοῦν· συλλογιζόνταν τὸ καράβι καὶ τοὺς ἀνθρώπους του. Πολλὲς φορὲς πηδοῦσαν ἀπάνω, ἔτρεχαν ἔξω, καὶ κοίταζαν μέσα στὸ σκοτάδι.

4

Ἐημέρωσε ἡ δευτέρα μέρα τῆς Λαμπρῆς.

Ἡ ἀνεμοζάλη εἶχε πέσει πιά. Ἔτρεξαν στὴν παραλία νὰ βροῦν τοὺς ἀνθρώπους τοῦ κάκου!

Ὁ Παρασκευὰς ἔδειξε μὲ τὸ χέρι ἔξω. Ἐκεῖ ἦταν κάτω μαυριδερὸ, ὄχι μακριὰ ἀπὸ τὸ γιάλο. Ἦταν τὸ καράβι. Εἶχε γείρει μὲ τὴν πάντα.

Τὰ κατάρτια ἦταν σπασμένα, τὰ πανιά κουρελιασμένα.

Τότε εἶπε ὁ Πέτρος: «Χτύπησε κι ἔσπασε ἀπάνω στὴν ξέρα. Ἄς ρίξωμε τὴ βάρκα μας· ἴσως βροῦμε κανέναν ἀνθρώπο ζωντανό».

Ἐρριξαν τὴ βάρκα στὴ θάλασσα, καὶ τραβώντας τὰ κουπιὰ πῆγαν ἴσια στὸ καράβι.

Καλὰ ποὺ βρῆκαν ἓνα σκοινὶ νὰ κρέμεται. Πιάστηκε ὁ Πέτρος κι ἀνέβηκε. Ὁ Παρασκευὰς ἔδεσε στερεὰ τὴ βάρκα, καὶ ἀκολούθησε τὸν κύριό του ἀπάνω.

Πῆγαν σὲ ὄλα τὰ χωρίσματα, χτύπησαν ὅλες τίς πόρτες, φώναξαν. Παντοῦ βαθιὰ σιωπή.

Τότε ἀπελπίστηκε ὁ Πέτρος, εἶδε πῶς δὲν μπορούσε κενένας νὰ βρεθῆ, καὶ τὸν ἔπιασαν τὰ κλάματα.

28. Οἱ θησαυροὶ τοῦ καραβιοῦ.

1

Ὁ Παρασκευὰς στάθηκε καὶ κοίταξε μὲ δλάνοιχτα μάτια γιὰ τὰ πράματα ποῦ ἀντίκριξε

Πῆγαν στὴ μεγάλη σάλα καὶ στὶς καμπίνες τῶν ταξιδιωτῶν. Ἦταν ἐκεῖ βαλίτσες κάτω ἀπὸ τοὺς πάγκους, καὶ στὸν τοῖχο κρέμονταν φορέματα στὶς κρεμάστρες.

Μιὰ βαλίτσα ἦταν ἀνοιχτή. Μέσα ἦταν τηλεσκόπιο, ποῦ ἔβλεπαν οἱ ταξιδιωτὲς μακριά.

Ὁ Πέτρος εἶδε χαρτί, κοντυλοφόρους, πένες καὶ μελάνι ποῦ ἔγραφαν οἱ ταξιδιωτὲς καὶ βιβλία ποῦ διάβαζαν.

Πῆγαν ἔπειτα στὶς καμπίνες τῶν ναυτῶν. Ἐκεῖ ἦταν τουφέκια κρεμασμένα, σπαθιά καὶ παλάσκες μὲ φυσέκια.

Πῆγαν ὕστερα καὶ στὸ ἐργαστήρι τοῦ μαραγκοῦ. Ἦταν ἐκεῖ πριόνια, σιεπάρνια, πλάνες, σμιλάρια, τρυπάνια, σφυριά, τανάλιες, βίδες.

2

Ἦστερα πῆρε ὁ Πέτρος τὸν Παρασκευὰ καὶ πῆγαν στὸ μαγειρεῖο τοῦ καραβιοῦ.

Ἦταν ἐκεῖ πιάτα, πιατέλες, μποτιλιες, κουβάδες, πιρουνία, μαχαίρια καὶ κάτι ἄλλο, ποῦ σὰν τὸ εἶδε ἔνωσε ὁ Πέτρος ξεχωριστὴ χαρὰ — σπέρτα!

Τελευταῖα ἔφτασαν στὸ κελάρι. Ἐκεῖ ἦταν σακιά γεμάτα ἀλεύρι, πάστες, φασόλια, φακές, μπιζέλια καὶ ζάχαρη.

3

«Τώρα γρήγορα στὴ βάρκα τὰ πράματα!»

Ὁ Παρασκευὰς ἔτρεξε στὸ μαγειρεῖο νὰ πάρη πρῶτα

τὰ τρόφιμα. Ὁ Πέτρος ἔμωσ φώναξε : « Ὅχι, φίλε μου· πρῶτα τὰ πιδ χρήσιμα. Τροφῆς ἔχομε· πρῶτα στὸ ἔργαστήρι ! »

Ὁ Παρασκευᾶς εἶπε : « καλὰ, κάτσα » κι ἔφερε μιὰ κάσα ποῦ τὴν τράβηξε κάτω ἀπὸ ἕναν πάγκο.

Ὁ Πέτρος μὲ ἕνα λοστάρη ἀνοίξε τὴν κάσα καὶ εἶπε : « Πολὸ καλὰ, τὴν παίρνομε ».

Ἔτσι φόρτωσαν :

1ο. Μιὰ κάσα μὲ καρφιά, βίδες, ἀγκίστρια, γάντζους καὶ μακαράδες.

2ο. Ἐνα πριόνι, δυὸ ξινάρια, τρία τσεκούρια, τέσσερα φτυάρια κι ἕνα ἀκόνι.

3ο. Ἐνα κοφίνι μὲ πλάνες, σκεπάρνια, τανάλιες, ἀρίδες, σμιλάρια, λίμες καὶ ξυλοφάγια.

4

Ἀπὸ τὴ σάλα καὶ τίς καμπίνες ὕστερα πῆγαν καὶ πῆραν :

4ο. Χαρτί, κοντυλοφόρους, πένες, μελάνι καὶ μιὰ βαλίτσα.

5ο. Ἐνα τηλεσκόπιο, ἕνα ρολόγι καὶ μιὰ λάμπα.

6ο. Πανταλόνια, σακάκια, παλτά, καπέλα, μαντίλια καὶ ποκάμισα· φάθες, στρώματα, σκεπάσματα, παλαμάρια, σκοινιά, σπάγγους, ἀρκετὸ παραβόπανο καὶ δέρματα.

Πῆρε στὸ χέρι ὁ Πέτρος καὶ ἕνα χοντρὸ βιβλίο. « Τί τὸ θέλομε αὐτό ; » ρώτησε ὁ Παρασκευᾶς. « Εἶναι τὸ Ἐδ-αγγέλιο, Παρασκευᾶ· αὐτὸ θὰ μᾶς πῆ τί ἔκαμε ὁ Χριστός ».

— « Καὶ πῶς μπορεῖ αὐτὸ νὰ μιλήσῃ ; » ρώτησε πάλι ὁ Παρασκευᾶς.

— « Κάμε γρήγορα τώρα, γιατί ἔρχεται ἡ φουσκοθαλασσιά, καὶ ὕστερα θὰ τὸ μάθῃς ».

5

Τὰ πῆγαν ἔλα, χωρὶς νὰ πάθουν τίποτα, στὴν παρα-
τα καὶ ἐγκαταλείψαν πάλι.

«Τώρα στίς καμπίνες τῶν ναυτῶν» πρόσταξε ὁ Πέτρος.

Ἄπὸ κεῖ πῆραν :

7ο. Μιὰ κάσα σπέρτα.

8ο. Μιὰ κάσα σφαῖρες, σκάγια, κι ἓνα βαρέλι μπαρούτι.

9ο. Τρία τουφέκια, τέσσερα πιστόλια, πέντε σπαθιά.

6

«Στὸ μαγειρεῖο τώρα καὶ στὸ κελάρι» ἔδωσε τὸ πρόσταγμα ὁ Πέτρος. Ἄπὸ κεῖ πῆραν :

10ο. Πιάτα, πιατέλες, σουπιέρες, μποτίλιες, κατσαρόλες καὶ τηγάνια.

11ο. Ἀλεύρι, πάστες, μπιζέλια, φακές, φασόλια καὶ ζάχαρη.

7

Βρῆκε ὁ Πέτρος κι ἓνα σεντούκι λίρες.

Ἔτρεξε μὲ χαρὰ νὰ τὸ πάρη.

Ἐπειτα ὁμοῦς τὸ ἔσπρωξε μὲ περιφρόνηση καὶ εἶπε συλλογισμένος : «Τιποτένιο χρῆμα, τί σὲ θέλω; μπορῶ μὲ σένα ν' ἀγοράσω κανένα μύλο τοῦ καφέ ν' ἀλέθω, κανένα ζευγάρι παπούτσια. ψαλίδι, βελόνες ἢ κλωστής ;

» Ἐνα μαχαίρι εἶναι πολὺ χρησιμώτερο ἀπὸ ὅλο αὐτὸ τὸ χρυσάφι».

Ὅσοῖσο πῆρε τὴν κάσα, γιατί διάβασε ἀπάνω τὸ ὄνομα ἐκείνου ποῦ ἦταν τὰ χρήματα. «Ἴσως μπορέσω καὶ τοῦ τὰ δώσω» συλλογίστηκε.

Ἐπειτα βρῆκε τέσσερες ρόδες, μερικὲς σανίδες, κι ἓνα τιμόνι. «Παρασκευά, εἶπε, βοήθησέ με· ἐδῶ, μοῦ φαίνεται εἶναι κομμάτια ἀπὸ ἀμάξι».

— «Τί εἶναι αὐτό, κύριε ;» ρώτησε ὁ Παρασκευάς.

— «Ἐμπρὸς τώρα, καὶ μὲ τὴ σειρά θὰ τὰ μάθης ὅλα» εἶπε ὁ Πέτρος.

Με πολὺν κόπο τὰ κατέβασαν στὴ βάρκα ἀπὸ τὴ στενὴν σκάλα

Καθὼς πήγαινε ν' ἀφήσῃ πιά τὸ καράβι ἔβαλε τὸ αὐτὶ τοῦ ν' ἀκούσῃ· στάθῃκε.

«Τί εἶναι; ἀκούω γάβγισμα».

Τράβηξε πρὸς τὸ μέρος, ὅπου ἄκουσε τὸ γάβγισμα, καὶ βρῆκε μιὰ πόρτα κλειστή.

Τὴν ἐσπρωξε δυνατὰ καὶ ἄνοιξε.

Πήδησε τότε ἀπάνω τοῦ ἑναε σκύλος. Κουνοῦσε τὴν οὐρά του, καὶ ἔγλειφε τὰ χέρια τοῦ Πέτρου.

Ἄμα ὁ Πέτρος κατέβηκε στὴ βάρκα, ὁ σκύλος πήδησε στὴ θάλασσα καὶ ἄρχισε νὰ κολυμπᾷ.

Ὁ Πέτρος τὸν πῆρε στὴ βάρκα· ἔτσι ἔφεραν στὴν ἀκροθαλασσιὰ τὰ πράματα τοῦ μαγειριοῦ καὶ ὅτι ἀκόμη βρῆκαν τελευταῖα:

13ο. Τὸ σεντούκι μὲ τὰ χρήματα.

14ο. Τὰ μέρη τοῦ ἀμαξιοῦ μὲ τὶς τέσσερες ρόδες.

15ο. Τὸ σκυλί.

Τὰ ἔβγαλαν ὅλα στὴ στεριά· σιωρὸς οἱ θησαυροὶ τοῦς!

Ὁ Πέτρος χαρούμενος φώναξε κοντὰ τὸν Παρασκευᾶ καὶ εἶπε: «Βλέπεις πόσο πλούσιοι γίναμε!»

ΜΕ ΞΕΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΜΕ ΞΕΝΑ ΑΓΑΘΑ

29. Ἡ ἰξία τῶν ἀγαθῶ .

1

Τὴν ἄλλη μέρα εἶπαν νὰ ξαναπᾶνε στὸ καράβι.

Σηκώθηκε ὅμως μεγάλη τρικυμία καὶ τὰ συντρίμια τοῦ καραβιοῦ εἶχαν βουλιάξει πιά. Κατάρτια, ἀντένες, δοκάρια, σανίδες παράδερναν ἐδῶ καὶ κεῖ ἀπὸ τὰ κύματα.

Ὁ Πέτρος μὲ τὸν Παρασκευὰ φάρεψαν ὅσα μπόρεσαν.

Τώρα μὲ τὰ ἐργαλεῖα, ὅλα θὰ γίνονταν εὐκολώτερα.

Πρῶτα ἔστησαν μιὰ σκηνή ἀπάνω ἀπὸ τὰ πράματά τους, γιὰ νὰ μὴν τὰ καταστρέψῃ ἡ βροχή.

Μὲ τὸ τσεκούρι ὁ Πέτρος ἔκαμε μερικὰ δοκάρια μωτέρὰ καὶ τὰ ἔμπηξε στὴ γῆ. Μὲ σκοινιά ἔπειτα στερέωσε στὰ παλούκια ἓνα καραβόπανο. Καὶ ὁ Παρασκευὰς βοήθησε ὅλος προθυμία.

2

Ἦστερα ταίριαξαν τὸ ἀμάξι καὶ κουβάλησαν τὰ σπουδαιότερα πράματα στὴ σπηλιά.

Στὴ ἀρχὴ ἔλεγε ὁ Πέτρος νὰ ζέψῃ τὸ σκύλο. Ἐπειτα ὅμως συλλογίστηκε : «Ὁ σκύλος δὲν μπορεῖ νὰ τραβήξῃ τὸ μεγάλο ἀμάξι, ὅπως τὸ μουλάρι καὶ τὸ ἄλογο».

Καὶ εἶπε τοῦ σκύλου : «Γιὰ φύλακας εἶσαι μοναδικός. Πρόσεχε λοιπὸν τὰ πράματα».

Τὸ ἔξυπνο ζῶρ κατάλαβε ἀμέσως καὶ κάθισε κοντὰ στὰ πράματα.

Ὁ Πέτρος ἔδειξε στὸν Παρασκευὰ πῶς νὰ σέρνῃ τὸ ἄμαξι. Ἐσπρωχνε κι ὁ ἴδιος πρόσεχε μὴν πέση τίποτα.

Πολὸν παραξενεύτηκε ὁ Παρασκευὰς μὲ τίς ρόδες ποὺ γύριζαν καὶ τὴν εὐκολίαν ποὺ πήγαιναν τόσο βαριά πράματα ὅπου ἤθελαν.

3

Πρώτῃ δουλειὰ τοῦ Πέτρου ἦταν νὰ μοιράσῃ τὸ μπαρούτι, τὰ σκάγια καὶ τίς σφαῖρες σὲ πολλὰ σακουλάκια. Μερικὰ ἔσκαψε καὶ τὰ ἔκρυψε κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα· ἔκρυψε ἄλλα στὴ σπηλιὰ καὶ ἄλλα σὲ διάφορα μέρη τοῦ νησιοῦ κάτω ἀπὸ τίς πέτρες.

«Ἔτσι» εἶπε, «ἀν τύχῃ καὶ πέση ἀστροπελέκι, δὲ θὰ χάσω ὄλο μου τὸ μπαρούτι.»

Ὁ Πέτρος γέμισε ἓνα τουφέκι. Ἐπειτα τράβηξε ἀπάνω ὃ ἓνα πουλί· «μπούμι!» Τὸ πουλί ἔπεσε κάτω νεκρό.

Ἄλλὰ καὶ ὁ Παρασκευὰς ἔπεσε καταγῆς κι ἔτρεμε σὰν τὸ καλάμι.

«Κύριε, ἐσὺ ἔχεις μέσα σὲ κεῖνο τὸ ραβδί τὸ ἀστροπελέκι καὶ τὴ βροντή!»

Πολλὲς ἡμέρες πέρασαν ὥσπου νὰ τοῦ διώξῃ τὸ φόβο. Ἦταν ἀναγκασμένος ν' ἀφήνῃ κάτω τὸ τουφέκι γιὰ νὰ τοῦ δίνῃ τὸ χέρι.

Τὸν ἔμαθε πῶς γεμίζουν τὸ τουφέκι καὶ πῶς τὸ ρίχνουν.

Φυσικὰ ὁ Παρασκευὰς ἔπεσε κάτω μερικὲς φορὲς ἀκόμη, μὰ σιγὰ σιγὰ συνήθισε τὸν κρότο, συνήθισε καὶ νὰ πυροβολῇ κι ὁ ἴδιος.

4

Ὁ Πέτρος εἶδε καὶ μιὰ κλειστὴ κάσα ποὺ δὲν τὴν εἶχε προσέξει πρωτότερα.

«Τὴν ἔβγαλα ἐγὼ στὴ βάρκα, κύριε» εἶπε ὁ Παρα-

Τὴν ἀνοιξαν καὶ νά, ἓνα φουσερό, ἓνα μικρὸ ἀμόνι, τσιμπίδες, τρυπάνια καὶ ἄλλα ἐργαλεῖα τοῦ σιδηρά. Μαζὶ μὲ αὐτὰ βέργες, σίδηρο καὶ χαλκός, μολύδι καὶ σύρμα.

Εὐχαριστημένους ὁ Πέτρος εἶπε: «Ἔτσι μπορούμε νὰ κάμουμε σωστὸ σιδεράδικο».

Πολὺ γρήγορα φουσομανοῦσε τὸ φουσερό, σπίθιζε καὶ τριζοβολοῦσε ἢ φωτιά, τὸ σίδηρο γινόταν κατακόκκινο, κουδούνιζε τὸ σφυροκόπημα ντίν, ντίν, ντίν! στὸ ἀμόνι, καὶ ὁ Πέτρος γιὰ δοκιμὴ βάλλθηκε νὰ φτιάσῃ ἓνα μαχαίρι.

Φυσικὰ αὐτὸ ἦταν δύσκολο, γιὰτὶ δὲν εἶχε μάθει τὴν τέχνη. Ἐπιτέλους ὁμοῦς τὸ κατῴρθωσε.

Ὁ Παρασκευᾶς γύριζε τὸν τροχὸ καὶ ἀκόνιζε τὸ μαχαίρι.

Ἀπὸ δέρμα λαγοῦ ἔκοψε τότε ὁ Πέτρος μιὰ θήκη καὶ μιὰ ζώνη. Πῆρε ὕστερα ἓνα κομματί σύρμα καὶ τὸ ἔφτιαξε βελόνα. Στὴν μιὰν ἄκρη τὴν τρύπησε, καὶ στὴν ἄλλη τὴν ἔκαμε μυτερή. Μὲ αὐτὴν ἔρραψε τὴ θήκη.

5

Ἀπὸ τὰ σπασμένα κατάρτια ἔκοψε ὁ Πέτρος σπειλιάρια γιὰ τὰ ξινάρια καὶ χερούλι γιὰ τὸ πριόνι.

«Πρέπει νὰ κλείσωμε τὸ σπῆτι μας μὲ ἀληθινὴ πόρτα» εἶπε.

Ἔκαμε λοιπὸν ἀληθινὸ ξυλουργεῖο. Διάλεξε αὐτὸς τίς σανίδες, καὶ ὁ Παρασκευᾶς τίς πριόνιζε καὶ τίς πλάνιζε.

Ὁ Πέτρος χτυποῦσε τὰ καρφιά ἐκεῖ ποῦ ἔπρεπε καὶ ὁ Παρασκευᾶς τὰ ἔμπηγε.

Ὁ Παρασκευᾶς ἔδινε ἀστεία ὀνόματα στὰ διάφορα ἐργαλεῖα! Αὐτὸ πολὺ διασκεδᾶζε τὸν Πέτρο καὶ τοῦ ἀλάφρωνε τὴν ἐργασία.

Παπαμιχαήλ, Πέτρος Λάρας

8

«Κύριε, δώσε μου τὸ καλαμόφυλλο μὲ τὰ δόντια» ἔλεγε, ὅταν ἤθελε νὰ ζητήσῃ τὸ πριόνι.

«Δώσε μου τὸ νύχι ποὺ γρατσουνίζει», ὅταν ἤθελε τὴν πλάνη.

«Δώσε μου τὴ σιδερένια γραθιά» ἔλεγε, ἅμα χρειαζόταν τὸ σφυρί.

Τὴν τανάλια τὴν ἔλεγε «σίδερο ποὺ δαγκάνει», τὰ καρφιά «μυτερὰ δάχτυλα, τὸ τρυπάνι «στριμμένο δάχτυλο», τὸ κλειδί «μαγικὸ δάχτυλο».

Ἐμπήξαν δυὸ γεροῦς παραστάτες στὸ χῶμα, ἀφοῦ πρῶτα βίδωσαν ἀπὸ τρεῖς μεγάλες μάπες, δηλαδή βίδες μὲ μάτι, στὸν καθένα. Στερέωσαν γάντζους στὴν πόρτα ποὺ εἶχαν φτιάξει ἀπὸ τὰ πλανιομένα σανίδια, τὴν κρέμασαν, κι ἔβαλαν ὕστερα τὴν κλειδαριά μὲ τὸ σύρτη.

Τώρα μποροῦσαν νὰ κλειδώνουν καὶ νὰ παίρνουν τὸ κλειδί μαζί τους.

6

Καὶ νὰ θερίσουν πολὺ καλύτερα μποροῦσαν τώρα. Εἶχαν γιὰ βρεπάνια τὰ σπαθιά, καὶ κουβαλοῦσαν στάχια καὶ ἀραποσίτια μὲ τὸ ἄμαξι.

Ἐφτιαξαν τὰ κοπάνια ποὺ χρειάζονταν, ἴσιαξαν ἕνα ἀλώνι καὶ καθάρισαν ἔτσι τὸ σιτάρι ἀπὸ τὸ ἄχερο, τὸ ἀραποσίτι ἀπὸ τὰ κοτσάνια.

Ἐσπειραν καὶ φακίς, μπιζέλια, φασόλια, στὸν καιρὸ τους ἔλα.

Ἐτρωγαν καλύτερα τώρα καὶ τὰ φαγητά τους γίνονταν νοστιμώτερα μὲ τ' ἀληθινὰ τσουκάλια, μὲ τίς κατσάρδες, μὲ τίς χάλκινες χύτρες, μὲ τὰ τηγάνια!

Πιὸ ἁμορφα καὶ νόστιμα ἦταν τὰ τηγανισμένα αὐγά μέσα στ' ἀληθινὰ πιάτα.

7

Τὰ πράματα τοῦ καρδιοῦ θύμιζαν στὸν Πέτρο πιὸ πολὺ

τὴν πατρίδα του, τοῦ ξυπνοῦσαν πολλὰ ἀπὸ τὰ περασμένα, ποῦ κοιμόνταν μίσα του. Σὰ νὰ τοῦ ἔλεγαν : «Φέρεις ἀπὸ ποῦ ἐρχόμαστε ; Γύρισε λοιπὸν πίσω». Καὶ ἔτσι ἤφαινε στὴν καρδιά του ἡ λαχτάρα τοῦ γυρισμοῦ.

Ἀποφάσισε λοιπὸν νὰ τελειώσῃ τὴ βάρκα, νὰ τὴν ἀρματώσῃ καὶ νὰ γυρίσῃ μὲ αὐτὴ στὴν πατρίδα του.

Μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Παρασκευᾶ ἐτοίμασε ἓνα κατάρτι, τοῦ πέρασε σκοινιά καὶ πανιά, κι ἔβαλε τιμόνι στὴν πρύμη τῆς βάρκας.

8

Ὅσπου νὰ γίνουν αὐτὰ, περνοῦσαν εὐχάριστα τὶς βραδιές τους !

Ὁ Πέτρος διάβαζε δυνατὰ τὸ Εὐαγγέλιο ἢ κανένα ἄμορφο ποιηματάκι ἀπὸ ἓνα μικρὸ βιβλιαράκι ποῦ εἶχαν βρεῖ μαζί μὲ τ' ἄλλα πράματα στὶς βαλίτσες τῶν ταξιδιωτῶν.

Μερικὰ ἀπὸ τὰ ποιήματα ὁ Παρασκευᾶς τὰ ἔμαθε ἀπέξω. Ὅταν βουτηγμένος ὡς τὰ γόνατα στὸ νερὸ ἔφαχνε νὰ πιᾶσῃ καβούρια, ἔλεγε :

«Δῶς μου λοιπὸν τὸ χέρι σου καὶ πὲς μου καλημέρα,
μικρούλα μου Γαρουφαλιά...»

Μεγάλῃ ἢ καλοσύνη σου ναρθῆς ὡς ἐδῶ πέρα,
νὰ μ' ἔβρης στὴν ἀκρογιαλιά».

— «Καλὴ σου μέρα, Κάβουρα» τοῦ λέει, «καὶ τί μοῦ κάνεις ;
Τὸ χέρι μου... Μὲ συμπαθᾶς,
μὰ ἀκουσα γὼ γιὰ λόγου σου νὰ λέν, πῶς νὰ δαγκάνης
κάπου καὶ κάπου συνηθᾶς».

Ὅταν πάλι ἔρριχνε κάτι στὸ νερὸ, νὰ πάη νὰ τὸ βρῆ ὁ σκύλος καὶ νὰ τοῦ τὸ φέρῃ, ἔλεγε :

Έχουμε ένα σκύλο
μαύρο, μαλλιαρό,
κι αγαπάει να μπαίνει
στο νερό.

Τι φωνές, τί πήδους
κάνει, σά με ἰδῆ
πὼς στὸ χέρι παίρνω
τὸ ραβδί!

Τὸ πετῶ; Τεντώνει
μιὰ στιγμή τ' αὐτιά,
καὶ σὰ σπύθα ρίχνει
μιὰ ματιά.

Καὶ μὲ κρότο πέφτει
πλάφ! μὲς στὸ νερὸ
καὶ ψηλά τινάζει
τὸν ἄφρο.

Μὲς στὰ δυὸ πὼς λάμπει
μάτια του ἢ χαρά,
σὰ γυρνᾶ κουνώντας
τὴν οὐρά!

Τὸ ραβδί πὼς δίνει
μὲ τὴν κεφαλή,
γιὰ νὰ τὸν χαϊδέσω,
χαμηλῆ!

Κι ἔταν νὰ τὸ ἀρπάξῃ
πίσω προσπαθεῖ,
πὼς καὶ μὲ λασπώνει . . .
Νὰ χαθῆ!

Ἄλλες φορές, ὅταν κοίταζε τὸν οὐρανό, ἔλεγε :

Ὁ οὐρανὸς εἶναι ψηλά :

—Εἶναι ψηλά πολὺ.

—Πόσο ψηλά :

— Ἄν ἔκανες φτερά σὰν τὸ πουλὶ
κι ἂν ἔφτανες τὸν ἄγγελο ποῦναι στὸ πρῶτο ἀστέρι
καὶ τὸν ρωτοῦσες, θάλεγε καὶ κείνος πὼς δὲν ξέρει.
Καὶ ἂν πέταγες ψηλότερα κι ἔφτανες στ' ἄλλα ἀστέρια,
καὶ τοὺς ἀγγέλους ρώταγες πούχουν ἐκεῖ λημέρια
θὰ σὲ συμβούλευαν κι αὐτοὶ ψηλότερα ν' ἀνέβης.
Κι ὅλο ψηλά ἀνεβαίνοντας θάλεγες πὼς κοντεύεις,
καὶ θὰ πετοῦσες πάντοτε χίλιες χιλιάδες μίλια,
κι ὅμως δὲ θάφτανες ποτέ, κι ἂν ζοῦσες χρόνια χίλια.

§ 30. Ὁ πόλεμος με τοὺς ἄγγέλους.

Πρῶτ' ἄρχισε τὸ γάβγισμα ὁ σκύλος· ἔτρεχε ἀπὸ
τὴν πόρτα στὸ κρεβάτι τοῦ Πέτρου, τραβοῦσε τὸ σκέπασμα
καὶ γάβγιζε ἀδιάκοπα.

Ἀπὸ τὴν πολλὴ δουλειὰ κατακουρασμένος ὁ Πέτρος κοι-
μόταν ἀκόμη.

Ὁ Παρασκευᾶς ὅμως εἶχε ξυπνήσει πρωτύτερα. Σὲ
λίγο γύρισε τρέχοντας κι ἀγκομαχώντας ἀπὸ τὴν ἀκρο-
γιαλιά. « Ἀλίμονο, κύριε... ἐχθροί, βάρκες... τόσες... » καὶ
σήκωσε τὰ τρία δάχτυλά του γιὰ νὰ δείξη πόσες ἦταν.

Ὁ Πέτρος πῆδηξε, στὴ στιγμὴ ἀπάνω. « Καί... ἓνας
ἀσπρὸς εἶναι μαζί τους! » εἶπε ὁ Παρασκευᾶς. « Θὰ τὸν φανε,
κύριε ! »

— « Νὰ κάνης ὅτι σὲ προστάξω » εἶπε ὁ Πέτρος. Ἠρέπει
νὰ τὸν ἐλευθερώσωμε ».

— « Θέλει καὶ ρήτημα, κύριε ; » εἶπε ὁ Παρασκευᾶς. « Γιὰ
σένα, καὶ τὴ ζωὴ μου θυσιάζω ».

Ὁ Πέτρος γέμισε τρία τουφέκια καὶ τέσσερα πιστόλια. Τὰ δυὸ πιστόλια τὰ πέρασε στὴ ζώνη του, καὶ τ' ἄλλα δυὸ τὰ ἔδωσε στὸν Παρασκευά.

Ὁ Πέτρος πήρε κι ἓνα σπαθί, κι ἔδωσε τοῦ Παρασκευά ἓνα κοφτερὸ τσεκούρι.

Παίρνει τότε τὸ τηλεσκόπιο καὶ κοιτάζει.

Μέτρησε δεκατρεῖς ἀγρίους, ποὺ ἐκείνη τῇ στιγμῇ προσπαθοῦσαν νὰ σύρουν ἔξω τὸν ἄσπρο, τραβώντας τον ἀπὸ τὰ γένια.

Δὲν ἔπρεπε νὰ χάσῃ οὔτε στιγμὴ.

Παίρνει αὐτὸς τὰ δυὸ τουφέκια, δίνει τὸ ἄλλο στὸν Παρασκευά, καὶ πατώντας προσεχτικὰ στὰ νύχια τράβηξαν οἱ δυὸ στὸ μέρος ποὺ ἦταν οἱ ἄγριοι.

«Κάμε ὅ τι κάνω ἐγώ» ψιθυρίζει ὁ Πέτρος στὸν Παρασκευά.

Τραβοῦν καὶ οἱ δυὸ τὰ τουφέκια· μπάμ, μπούμ! ἀκούστηκε. Δυὸ ἄγριοι ἔπεσαν καταγῆς νεκροί. Μπάμ, μπούμ! ἀντιλαλεῖ ὁ βρόντος στὰ βουνά. Καὶ νά, οἱ ἄγριοι πέφτουν ὅλοι καταγῆς, κι ἀρχίζουν νὰ οὐρλιάζουν φοβερά· ἔξαφνα σηκώνονται καὶ τρέχουν στὶς βάρκες ξεφωνίζοντας ἀπὸ τὴν τρομάρα τους.

3

«Τί φωνάζουν;» ρώτησε ὁ Πέτρος.

Ὁ Παρασκευάς ἀποκρίθηκε: «Ὁ θεὸς τῆς βροντῆς ἔρχεται! φεύγετε νὰ φεύγωμε!»

— «Πολὺ καλά» εἶπε ὁ Πέτρος. Ἔτσι δὲν εἴμασθε ἀναγκασμένοι νὰ σκοτώσωμε ἄλλους. Πάρτε τὸ ἄλλο τουφέκι· εἶναι γεμισμένο μὲ σκάγια.»

Κοιτάζει ὁ Πέτρος μὲ τὸ τηλεσκόπιο, καὶ βλέπει πῶς οἱ ἄγριοι ἔκαναν συμβούλιο.

Ἐξαφνα ἄρπαξαν τὰ ρόπαλά τους, καὶ ἀλαλάζοντας ἄγρια ὤρμησαν πρὸς τὸ μέρος ποῦ στέκονταν ὁ Πέτρος καὶ ὁ Παρασκευάς.

«Πῦρ!» προστάζει ὁ Πέτρος. Μπάμ! ἀντιλάλησε αὐτὴ τῇ φορά. Πυκνὸς καπνὸς σηκώθηκε.

Εἶδαν οἱ ἄγριοι τὴ λάμψη καὶ τὸν καπνὸ, ἄκουσαν τὸν πυροβολισμό, καὶ ἀρκετοὶ τους πληγώθηκαν ἀπὸ τὰ σιγάγια.

Τρέχα νὰ τοὺς πιάσης τώρα! Σὺν ἀστραπῇ πηδοῦν μέσα στὶς δυὸ βάρκες καὶ τραβοῦν τὰ κουπιὰ ὅσο μποροῦν πρὸ γρήγορα.

4

Ἐτρεξε τότε ὁ Πέτρος στὸ μέρος ποῦ ἦταν ὁ ἄσπρος ἄνθρωπος καὶ τοῦ ἔκοψε τὰ σκιοιὰ.

Ὁ ἄνθρωπος ἦταν τόσο λιγωμένος, ποῦ οὔτε λέξη δὲν μπόρεσε νὰ ξεστομίσει.

Ὁ Πέτρος τοῦ ἔδωσε νερὸ νὰ πιῇ, λίγο ψωμί νὰ φάῃ, καὶ τὸν ἔβαλε ἐλαφρὰ χάμω στὸ χορτάρι νὰ τὸν ξαναζωντανέψῃ ὁ ἥλιος.

Ὅσοῦσα κοίταξε πάλι μὲ τὸ τηλεσκόπιο στὴ θάλασσα, καὶ μέτρησε τοὺς ἄγριους. «Μπορεῖ καὶ νὰ κρύφτηκε κανένας» εἶπε.

Πῆγε κι ἔφαξε στὴν ἄλλη βάρκα. Τί εἶναι πάλι τοῦτο; Ἐκεῖ μέσα ἦταν ριχμένος ἓνας μαῦρος ἄνθρωπος δεμένος χεροπόδαρα, ὁ κακομοῖρης.

Ἄρχισε νὰ τρέμῃ σὺν καλάμι, γιατί τοῦ φάνηκε πῶς ὁ Πέτρος χῶρίς ἄλλο ἤρθε νὰ τὸν σκοτώσῃ.

«Παρασκευά, τρέξε· κάποιος δικός σου εἶναι δῶ· ἔλα μίλησέ του φιλικὰ» εἶπε ὁ Πέτρος.

5

Ζυγώνει ὁ Παρασκευάς καὶ βάζει τίς φωνές.

Πότε σφίγγει τὸ κεφάλι τοῦ γέρου στὰ αἰγῆθια του, πότε πέφτει ἀπάνω του γιὰ νὰ τὸν ἀγκυλιάσει.

Ὁ Πέτρος τὰ ἔχασε. Ἐπιτέλους ρώτησε : « Ποιὸς εἶναι λοιπόν, Παρασκευά ; » Καμιά ἀπόκριση.

Μὲ τὰ πολλὰ γονάτισε ὁ Παρασκευάς ἐμπρὸς στὸν Πέτρο καὶ ἀγκάλιασε τὰ γόνατά του φωνάζοντας : « Καλέ μου κύριε, εἶναι ὁ πατέρας μου ! »

Ὁ Παρασκευάς καὶ ὁ πατέρας του ἄρχισαν ἔπειτα νὰ μιλοῦν ἀδιάκοπα. Εἶχαν τόσα πολλὰ νὰ ποῦν οἱ ἄμωροι !

Ὁ Πέτρος ξανάδωσε στὸν ἄσπρο νὰ φάη. Ρώτησε τότε τὸν Παρασκευά : « Παρασκευά, ἔδωσες τίποτα στὸν πατέρα σου νὰ φάη ; »

— « ὦ, κύριε, εἶμαι ἓνας τιποτένιος » ἀποκρίθηκε· « δὲν ἔχω τίποτα· τὰ ἔφαγα ὅλα μόνος μου... »

— « Δὲν πειράζει, Παρασκευά, νὰ σοῦ δώσω ἐγώ » εἶπε ὁ Πέτρος· κι ἔδωσε ἀρκετὸ ψωμί γιὰ τὸν πατέρα του.

Δυνατὸς ἄνεμος ἄρχισε νὰ φυσᾷ. Ὁ Πέτρος εἶδε πὼς καλὰ θὰ ἔκανε νὰ μεταφέρῃ τοὺς ξένους του στὴ σπηλιά.

Ἀπὸ τὶς κατοπάθειες, μόλις μποροῦσαν νὰ περπατοῦν οἱ δυστυχισμένοι καὶ πρόπάντων στὸν ἀνύφορο. Ἐκαμε λοιπὸν ὁ Πέτρος ἓνα φορεῖο. Καὶ μὲ τὸν Παρασκευά κουβάλησαν πρῶτα τὸν ἄσπρο κι ἔπειτα τὸ μαῦρο στὴ σπηλιά.

Ἐκεῖ μαγεύρεψαν καλὴ σούπα καὶ ὀρεχτικὸ ψητὸ κρέας, νὰ φάη καὶ νὰ χορτάσῃ ὅλη ἡ συντροφιά.

ΜΕ ΠΟΛΛΟΥΣ ΒΟΗΘΟΥΣ

§ 331. Ἁ ἄσπρος λέει πὼς τὸν ἐπίασαν αἰχμαλώτο. — καὶ ἄλλο ξαφνικὸ.

Καλὰ ποὺ ἔκαμε ὁ πατέρας τοῦ Πέτρου νὰ τὸν μάθη
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

λίγα ἀγγλικά. Καὶ καλὰ πού ὁ Πέτρος δὲν εἶχε ξεχάσει ἄλλο. Ἔτσι μπόρεσε νὰ συνεννοηθῇ μὲ τὸν ἄσπρον ἄνθρωπο.

Ἐκεῖνος εἶπε τὴν ἱστορία του : «Εἶμαι Ἴσπανός. Πάνε τώρα μῆνες πού φύγαμε ἀπὸ τὴν Ἴσπανία.

» Τὸ καρὰδι μας στὸ γυρισμὸ φέρτωσε ἀσῆμι, καὶ πῆ- γαινε νὰ φορτώσῃ καὶ ζάχαρη. Μὰς ἔπιασε ὁμοῦς ἀνεμοζάλη καὶ μὰς πέταξε σ' ἓνα νησί ἐδῶ κοντά».

Ἐκεῖνος ἄνῳξε ἀνάστανε βαθιὰ καὶ ξανάρχισε : «Μόλις πα- τήσαμε τὸ χῶμα, μὰς περικύκλωσαν οἱ ἄγριοι. Μὰς δέχτη- καν ὁμοῦς φιλικὰ, καὶ μδίρασαν μαζί μας ὅ τι εἶχαν.

» Ἐμεῖς δὲν εἶχαμε τίποτα μαζί μας, οὔτε τὰ ὄπλα τοῦ κυνηγιοῦ.

» Ἐδῶ καὶ λίγες ἡμέρες πολέμησαν οἱ δικοί μας μὲ μιὰ γειτονικὴ φυλὴ πιδ ἄγρια ἀπ' αὐτοῦς. Ἐγὼ καὶ ὁ καλὸς ἄνθρωπος πού μὲ εἶχε φιλοξενήσει πέσαμε στὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν.

» Ἀχ, βοήθησέ με, κύριε, νὰ πάρω τοὺς συντρόφους μου, καὶ νὰ τοὺς φέρω ἐδῶ !»

— «Πόσοι εἶναι ;» ρωτᾷ ὁ Πέτρος.

— «Δεκαέξι» ἀποκρίνεται ὁ Ἴσπανός.

— «Καλὰ» εἶπε τότε ὁ Πέτρος. «Εἶναι ἀνάγκη ὁμοῦς νὰ ἐτοιμάσωμε πρῶτα τροφές.

2

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ ἄρχισε ἡ δουλειά.

Πρῶτα ἔδωσε ὁ Πέτρος στὸν καθένα τουφέκι καὶ σιγάγια.

Κυνήγησαν μερικὲς ἡμέρες. Ὁ Παρασκευὰς ἐγδερνε τὸ κυνήγι, πᾶστωνε τὸ κρέας ἢ τὸ ἔκανε καπνιστό. Ὁ πατέρας τοῦ Παρασκευὰ καὶ ὁ Ἴσπανός ἐτοίμασαν ἓνα χωράφι δέκα φορὲς μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ χωράφι τοῦ Πέτρου, καὶ τὸ ἐφρα- ξαν γὰ νὰ μὴν τρῶνε τ' ἀγρίμια τὰ σπαρτά.

Ὁ Πέτρος ξαναθυμήθηκε τὸ γύφτικο, καὶ ἔφτιαξε ἕνα σιδερένιο ἀλέτρι καὶ μιὰ σβάρνα.

Ἐπειτα ἔβαλαν δυὸ τράγους καὶ μιὰ γίδα στὸ ζυγὸ, καὶ ἄρχισαν τὴ δουλειά· νὰ ὀργώνουν, νὰ σπέρνουν καὶ νὰ σβαρνίζουν.

Ἄμα ἔβρεχε, ἔπλεκαν καλάθια, καὶ ἐπλαθάν ἀπὸ κοιμινόχωμα πιάτα καὶ τσουκάλια.

Ἐκοφαν δέντρα καὶ ἔκαμαν ἕνα μεγάλο ξύλινο σπίτι, γιὰτὶ τόσοι ἄνθρωποι ἔπρεπε νὰ ἔχουν κάπου νὰ καθίσουν.

Ὁ Πέτρος ἔκαμε τὶς πόρτες.

Ἐπειτα θέρισαν, ἀλώνισαν, λίχνισαν καὶ ἔβαλαν σὲ ἀποθῆκες τὰ γεννήματα.

Τότε πιά εἶπε ὁ Πέτρος, πῶς ἦταν καιρὸς νὰ πάνε.

3

Ὁ Πέτρος ἔδωσε στὸν Ἰσπανὸ ἕνα ἔγγραφο ποὺ ἔλεγε :

«Ὁ Πέτρος Λάρας εἶναι καὶ θὰ μείνῃ κύριος τοῦ νησιοῦ. Θὰ τὸν ἀκοῦμε σὲ ὅτι μᾶς προστάζει. Ἔχομε χρέος νὰ εἴμαστε τίμιοι καὶ ἐργατικοί, νὰ ὑπερασπιζόμεστε τὸν ἀρχηγὸ μας Πέτρο Λάρα καὶ τὴν ἀποικία του».

«Ἐδῶ εἶναι πένες καὶ μελάνι» εἶπε ὁ Πέτρος. «Ὅσοι παραδέχονται αὐτὰ ποὺ γράφει τὸ χαρτί θὰ ὑπογράψουν. Ὅποιος δὲν ὑπογράψῃ, δὲν μπορεῖ νὰ ἔρθῃ στὸ νησί».

Μπήκαν ὁ Ἰσπανὸς καὶ ὁ γέρος στὴ βάρκα. Ὁ Πέτρος τοὺς ἔδωσε ἕνα κομμάτι κόκκινο πανί καὶ εἶπε :

«Ἄν μὲ τὴ βοήθειά τοῦ Θεοῦ γυρίσετε, δένετε αὐτὸ τὸ πανί ψηλὰ στὸ κατάρτι. Θὰ εἶναι τὸ σημάδι πῶς εἴστε μέσα».

Ἔτσι ξεκίνησε ὁ Ἰσπανὸς μὲ τὸν πατέρα τοῦ Παρασκευά.

4

Κάθε μέρα ὁ Πέτρος καὶ ὁ Παρασκευὰς πήγαιναν καὶ κοίταζαν πέρα στὴ θάλασσα.

Τοὺς ἐρχόταν ἄσχημα τώρα ποὺ ἔφυγαν οἱ σύντροφοί τους! Ἀνυπομονοῦσαν πότε θὰ τοὺς ἴδοῦν πάλι. Θὰ ζοῦσαν ὁμορφα καὶ ἀγαπημένα ὄλοι τους. Θὰ δούλευαν καὶ θὰ ἔλεγαν τόσα ἀναμεταξύ τους.

Ἄν πῆτε γιὰ τὸν Παρασκευά, δὲν ἔβλεπε τὴν ὥρα πότε νὰ ξαναδῆ τὸν πικτέρα του. Μὲ τὸ γλυκοχάραμα ἀνέβαινε στὴν κορφή τοῦ βουνοῦ καὶ κοίταζε πέρα.

Ἐνα πρωινὸ εἶδε ἀληθινὰ μιὰ βάρκα νὰ ἔχη πλώρη κατὰ τὸ νησί.

Ὁ Παρασκευὰς ἔτρεξε στὴ σπηλιά, ξύπνησε τὸν Πέτρο καὶ τοῦ φώναξε χοροπηδώντας: «ἦρθαν, κύριε, ἦρθαν!»

Ὁ Πέτρος ἅμα κοίταξε μὲ τὸ τηλεσκόπιο ἀπόρητος. Τὸ κόκκινο πανὶ ἔλειπε. Ἡ βάρκα εἶχε τὴν ἀγγλικὴ σημαία. Μέσα δὲν ἦταν οἱ Ἴσπανοί. Μὰ τί θέλει ἐδῶ ἡ ἀγγλικὴ βάρκα;

Ἡ βάρκα ἄραξε στὸ μικρὸ λιμάνι. Πρῶτα βγήκαν πέντε ἀνθρώποι ὀπλισμένοι μὲ σπαθιά. Τράβηξαν ἔξω στὴ στεριά τρεῖς ἀνθρώπους μὲ τὰ χέρια δεμένα πίσω.

Στὴν ἀρχὴ ἔβγαλαν τὰ σπαθιά καὶ ἔκαμαν νὰ τοὺς κόψουν τὰ κεφάλια.

Ἐπειτα τὰ ἔβαλαν πάλι στὴ θήκη τους.

«Παρασκευά, πρόσεξε» εἶπε σιγὰ ὁ Πέτρος «ἐδῶ κατὶ κακὸ θὰ γίνῃ. Ἡ φουσκοθαλασσὶα τραβήχτηκε καὶ ἄφησε τὴ βάρκα ἀπάνω στὸν ἄμμο. Πρέπει νὰ περιμένουν ἕξι ὥρες ὥσπου νὰ ξαναφουσκώσῃ ἡ θάλασσα.

»Οἱ τρεῖς φύλακες, βλέπεις, ἐτοιμάζονται νὰ κοιμηθοῦν. Οἱ ἄλλοι πέντε ἀρματοῦμενοι σκορπίζονται στὸ νησί. Οἱ τρεῖς αἰχμάλωτοι εἶναι κάτω ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ δέντρο.

»Ἐλα νὰ ἀρματοῦθοῦμε καὶ γυρίζομε».

Πῆγαν στὴ σπηλιά καὶ ἀρματοῦθηκαν, πῆραν καὶ στὸ χέρι ἄλλα ἄρματα καὶ κατέβηκαν στὴν ἀκρογιαλιά.

«Ποιοί είστε σεις;» ρώτησε ὁ Πέτρος τοὺς δεμένους. «Μὴ φοβάστε. Ἦρθαμε νὰ σὰς βογηθήσωμε».

Τότε ὁ ἕνας τοὺς ἀποκρίθηκε: «Εἰμαι πλοίαρχος. Ταξίδεψα ἀπὸ τὴν Ἀγγλία εἰς τὴν Ἀμερική. Ξεφόρτωσα ἀγγλικά μαχαίρια καὶ ἄλλα πράματα ἀπὸ ἀγγλικὸ σίδηρο καὶ φόρτωσα μπαμπάκι.

»Στὸ γυρισμὸ ἐκεῖνοι πρὸς εἶδατε, μὰς ἔβγαλαν ἐδῶ γιὰ νὰ μὰς σκοτώσουν, ἐμένα, τὸ ναύκληρο καὶ αὐτὸν ἐδῶ τὸν καλὸ ἐπιβάτη. Τώρα μετάνιωσαν καὶ θέλουν νὰ μὰς ἀφήσουν ἐδῶ στὸ ἐρημονήσι».

—«Μὰ γιατί;» ρώτησε ὁ Πέτρος.

Ὁ πλοίαρχος ἀπάντησε. «Θέλουν νὰ πάρουν τὸ καράβι μου, τὸ πλούσιον φορτίον καὶ τὰ χρήματά μου».

—«Καὶ ποιοί εἶναι αὐτοί;»

—«Εἶναι οἱ ναῦτες μου. Μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς εἶναι σωστοὶ κακοῦργοι. Οἱ περισσότεροὶ ὅμως παρασύρθησαν ἀπὸ τοὺς ἄλλους».

—«Ἔχουν ὅπλα;» ρώτησε τέλος ὁ Πέτρος.

—«Ναί, ἔχουν. Οἱ πέντε ἔχουν σπαθιά. Ἐκεῖνοι πρὸς φυλάγουν τὴ βάρκα ἔχουν τουφέκια».

6

Ὁ Πέτρος εἶπε: «Καλά! θὰ σὰς ἐλευθερώσωμε, μὰ μὲ μὴ συμφωνία».

—«Ὁ τι θέλετε» εἶπε ὁ πλοίαρχος.

—«Ἄν ξαναπάρετε τὸ καράβι, θὰ μὰς πάτε ἐμένα καὶ 17 ἄλλους εἰς τὴν πατρίδα μας. Δέχεσαι;» ρώτησε ὁ Πέτρος. Ὁ πλοίαρχος εἶπε: «Σοῦ τὸ ὀρκίζομαι· καὶ ἂν τύχη καὶ σκοτωθῶ, νὰ ἔχῃς πεποίθησιν πῶς οἱ δυὸ σύντροφοί σου θὰ κάμουν 2 τι σοῦ ὑποσχέθηκα ἐγώ».

Ὁ Πέτρος ἀμέσως τοὺς ἔκοψε τὰ σκοινιά.

Ἡ φηλοποιήθη ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτῳ Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Ὁ Παρασκευᾶς ἔδωσε στὸν καθένα ἀπὸ ἕνα σπαθί, πιστόλι, σφαίρες καὶ μπαρούτι.

Ὁ Πέτρος κοίταξε γύρω. Ἦταν μεσημέρι καὶ ἡ ζέστη ἀνυπόφορη. Οἱ κακοῦργοι κοιμόνταν.

«Πρῶτα στὴ βάρκα» εἶπε.

Ζύγωσαν τὸν πρῶτο φύλακα, τὸν ἔπιασαν ἀπὸ τὸ λαιμό, καὶ τοῦ ἔκλεισαν τὸ στόμα μὲ ἕνα μαντίλι, γιὰ νὰ μὴν μπορῆ νὰ φωνάξῃ.

Ἔνας τους τότε τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ ἕνα πόδι, ὁ ἄλλος ἀπὸ τὸ ἄλλο, ὁ τρίτος πιάνοντας τὸ ἀριστερὸ χέρι τοῦ τὸ ζούληξε δυνατὰ ἀπάνω στὸ στήθος, καὶ ὁ Πέτρος τοῦ ἔδεσε σφιχτὰ καὶ τὰ δύο χέρια.

Ἔτσι ἔπιασαν καὶ τοὺς ἄλλους δύο, πῆραν τὰ τουφέκια καὶ ἀνοιξαν μιὰ τρύπα στὴ βάρκα.

Οἱ ἄλλοι ἄκουσαν ἀπὸ μακριὰ τὴν ταραχὴ, καὶ τρεῖς ἀπ' αὐτοὺς ἔρχονταν τρέχοντας.

«Εἶναι ὁ ἀρχηγὸς μὲ τὰ δυὸ του ἀδέρφια» εἶπε ὁ πλοίαρχος. «Αὐτοὶ εἶναι οἱ χειρότεροι· φυλαχτῆτε!»

Μὰ πρὶν νὰ πλησιάσουν τὰ δυὸ ἀδέρφια σκοτώθηκαν τὸν ἀρχηγό, τὸν ἔπιασαν οἱ φίλοι μας καὶ τὸν ἔδεσαν.

Στὸ ἀναμεταξὺ ἔφτασαν καὶ οἱ ἄλλοι δυό, κι ἔτρεξαν ἴσια στὴ βάρκα. Δὲ βρῆκαν ἐκεῖ τὰ ὅπλα.

Εἶδαν πὼς ἡ ἀντίσταση δὲν ὠφελοῦσε καὶ παραδόθηκαν καὶ κείνοι.

Οἱ φίλοι μας τοὺς ἔφεραν καὶ τοὺς τρεῖς δεμένους στὸ καινούριο σπῆτι καὶ τοὺς ἔβαλαν τὴν τροφὴ στὸ στόμα γιὰ νὰ μὴν τοὺς λύσουν τὰ χέρια.

7

«Τώρα» εἶπε ὁ Πέτρος, «πρέπει νὰ καταστρώσουμε τὸ σχέδιο, πὼς θὰ πάρουμε τὸ καράβι. Δύναμη ἐδῶ δὲν ὠφελεῖ, μονάχα ἡ πονηριά θὰ μᾶς βοηθήσῃ».

— «Πολύ σωστά» εἶπε ὁ πλοίαρχος. «Στὸ καράβι εἶναι εἰκοσιέξι ἄντρες. Ἐμεῖς εἴμαστε πέντε. Οἱ ναῦτες φυσικὰ θὰ ἀντισταθοῦν ὅσο μπορέσουν, γιατί ξέρουν πὼς ἂν νικηθοῦν, εἶναι χαμένοι. Σύμφωνα μὲ τὸ νόμο, γιὰ τὸ κακούργημά τους πρέπει νὰ τιμωρηθοῦν μὲ θάνατο.

»Γρήγορα θὰ στείλουν ἄλλη βάρκα νὰ δοῦν τί ἐγίναν οἱ σύντροφοί τους.

»Νάτους κιόλας ἔρχονται. Εἶναι δέκα ἄντρες, ἄπλισμένοι μὲ πιστόλια καὶ σπαθιά».

— «Ἐμπρός· ἐσὺ Παρασκευά» εἶπε ὁ Πέτρος, «καὶ σὺ κύριε ναύκληρε, πὺ μιλάς ἀγγλικά, νὰ κρυφτήτε. Ἄμα βγοῦν θὰ τοὺς φωνάζετε, χωρὶς νὰ φαίνεστε, γιὰ νὰ τοὺς τραβήξετε πρὸς τὰ μέσα, στὸ νησί.

»Στὸ ἀναμεταξύ, κύριε πλοίαρχε, πές μου ποιοὶ ἀπὸ τοὺς ἕξι αἰχμαλώτους εἶναι οἱ καλύτεροι;»

Ἐπὶ πλοίαρχος εἶπε τὰ ὀνόματα. Ἦταν τρεῖς. Γρήγορα ὁ Πέτρος πῆγε καὶ τοὺς ἔφερε.

Αὐτοὶ νόμισαν πὼς θὰ τοὺς σκοτώσῃ, κι ἔπεσαν στὰ γόνατα καὶ κλαίοντας τὸν παρακαλοῦσαν.

«Μὴ μᾶς σκοτώνετε! Οἱ ἄλλοι μᾶς πῆραν στὸ λαιμό τους. Λυπηθῆτε μας!»

— «Θὰ σᾶς χαρίσωμε τὴ ζωή» εἶπε ὁ Πέτρος, «ἂν δέξεστε νὰ μᾶς βοηθήσετε νὰ ξαναπάρωμε τὸ καράβι».

— «Μάλιστα, δεχόμαστε!» εἶπαν πρόθυμα.

Τοὺς ἔκοψε τὰ σκοινιά καὶ τοὺς ἔδωσε ὅπλα.

Στὸ ἀναμεταξύ ἔφτασε ἡ βάρκα στὴν ἀκρογιαλιά.

Ἐπὶ ναύκληρος καὶ ὁ Παρασκευᾶς κρυμμένοι ἄρχισαν νὰ φωνάζουν.

Ἐσοὶ βγήκαν ἀπὸ τὴ βάρκα ἔτρεξαν πρὸς τὸ μέρος πού ἀκούονταν οἱ φωνές.

Ἐπὶ ναύκληρος καὶ ὁ Παρασκευᾶς κρύβονταν ἀπὸ θάμνο σὲ

θάμνο και ἀπὸ δέντρο σὲ δέντρο, και προχωροῦσαν πρὸς τὸ ἑσωτερικὸ τοῦ νησιοῦ.

Ὁ Πέτρος μὲ τοὺς συντρόφους του ἔδεσαν τοὺς δυὸ φύλακες τῆς βάρκας, ἔμειναν κάτω ἤσυχοι και περίμεναν.

Ἐπιτέλους ἀκούστηκαν κλαδιὰ πού ἔσπαζαν. Οἱ ἀντάρτες γύριζαν πρὸς τὸ ἀκρογιάλι.

Δὲ βρῆκαν μέσα στὴ βάρκα οὔτε τοὺς φύλακες, οὔτε τὰ κουπιὰ.

Φώναζαν τοὺς φύλακες, βλαστημοῦσαν τὴν πείνα και τὴ δίψα τους, τὸ μαγεμένο νησι μὲ τίς ἐξωτικὲς φωνὲς πού ἔβγαίνουν μέσα ἀπὸ τοὺς θάμνους.

Ἐπιτέλους βρῆκαν μέσα στὴ βάρκα ἓνα μπουκάλι ρούμι και ἡπιαν.

Τότε ἄρχισαν νὰ φιλονικοῦν και νὰ χτυποῦν ὁ ἓνας τὸν ἄλλο μὲ τὰ σπαθιά.

Σὲ λίγο τρεῖς ἔπεσαν κάτω πληγγωμένοι.

Τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη παρουσιάστηκε ὁ Πέτρος μὲ τὸ μικρὸ του στρατὸ και μὲ τὰ ὅπλα σγκωμένα.

«Ἀπάνω τὰ χέρια, εἰδεμὴ πυροβολοῦμε» φωνάζει δυνατὰ ὁ Πέτρος.

Οἱ ἀντάρτες ἔμειναν σὰ μαρμαρωμένοι. Εἶδαν πὼς κάθε ἀντίσταση ἦταν περιττή.

Ἐρριξαν λοιπὸν τὰ σπαθιά τους, σγκωσαν ψηλὰ τὰ χέρια και στάθηκαν νὰ τοὺς δέσουν οἱ φίλοι μας.

• 8

Τότε ὁ Πέτρος μὲ τοὺς δικούς του ἔκαμε συμβούλιο.

«Εἴμαστέ ὀχτώ» εἶπε. «Δύο πρέπει νὰ μείνουν νὰ φυλάξουν τοὺς αἰχμαλώτους. Μένουμε ἕξι. Στὸ καράβι εἶναι δεκαῆξι, δηλαδὴ δέκα παραπάνω. Πρέπει λοιπὸν νὰ συμπαθήσουμε ὅσους θὰ μᾶς ὑποσχεθοῦν πὼς θὰ εἶναι πιστοί. Ἐσεῖς ἔπειτα

πρέπει να φτάσετε στο καράβι και να προσπαθήσετε να το πάρετε. "Αν πετύχετε, να ρίξετε τρεις κανονιές»:

"Όλοι οι αιχμάλωτοι υποσχέθηκαν πως θα είναι πιστοί, μα ο πλοίαρχος διάλεξε έννεα.

Στή μιὰ βάρκα μπήκε ο πλοίαρχος με πέντε, και στήν άλλη ο ναύκληρος με τέσσερες άντρες.

Ό Πέτρος έκαμε τὸ σταυρό του, σταύρωσε ύστερα τὰ χέρια του και είπε τήν προσευχή του στὸν παντοδύναμο Θεό, τὴ στιγμή πού με καρδιοχτύπι άκουσε να τραβούν οι άλλοι τὰ κουπιὰ, πλάφ, πλούφ, πλούφ!

Ό Πέτρος και ο Παρασκευάς φύλαγαν τούς αιχμαλώτους και άνυπόμονοι πρόσεχαν ώρες πολλές ν' άκούσουν.

Η θάλασσα βούιζε, τὰ πουλιὰ κελαηδούσαν, ο άνεμος θρόιζε ανάμεσα στὰ κλαδιά.

Μα τί ήταν αυτό; . . . μιὰ κανονιά! Μπούμ! Δεύτερη... τρίτη! . . .

«Δόξα νάχη ο Θεός! Τὸ πήραν τὸ καράβι».

32. Ό Πέτρος άποχαιρετᾷ τὸ νησί του. —
Εκὼς τιμωρεῖ τούς χειρότερους άντάρες.

1

Με τὴ χαραυγή μιὰ βάρκα πλησιάζει στὸ νησί. Φέρνει τὸν πλοίαρχο!

Στὸ πρόσωπό του είναι ζωγραφισμένη ἡ χαρὰ τῆς νίκης.

"Έτρεξε και άγκάλιασε τὸν Πέτρο.

«Άκριβέ μου φίλε, με έσωσες! Διώνια εὐγνωμοσύνη θα σοῦ χρωστῶ.

»"Όλα ήρθαν ὅπως ήθελε ο Θεός. Οι ναῦτες, μόλις άκουσαν τούς συντρόφους τους να φωνάζουν: «γυρίσαμε επιτέλους ἀπὸ τὸ μαγεμένο νησί» μᾶς άφησαν ν' άνεβούμε.

»Γρήγορα νικήσαμε όσους βρίσκονταν άπάνω στο κατά-
στρωμα.

»Έπειτα με τή σειρά πήραμε τις καμπίνες. Τελευταία
και τήν καμπίνα του νέου πλοίαρχου. Αυτός σκοτώθηκε με
μιά πιστολιά.

»Έκει είναι τὸ καράβι στη διάθεσή σου, νά σε φέρη
πάλι στην πατρίδα σου».

Και αλήθεια, πέρα εκεί στην άλλη μεριά του νησιού
λαμποκοπούσε τὸ καράβι. Τὸ καράβι πὸν ώνειρευόταν είκοσι-
όχτώ δλόκληρα χρόνια ὁ Πέτρος. Τὸ καράβι πὸν θὰ τὸν
έφερνε πάλι στη γλυκιά του πατρίδα.

Χαροπὰ κυμάτιζε ἢ σημαία με τὸ πρωινὸ ἀεράκι· τὰ
κύματα πὸν ἔζωναν τὰ πλευρὰ λαμποκοποῦσαν δλάργυρα.

Ὁ Πέτρος δὲν πίστευε τὰ μάτια του. Ὅλα τοῦ φαίνον-
ταν σάν ὄνειρο, ὠραῖο γλυκὸ ὄνειρο πὸν χάνεται.

2

Ὅσο γιὰ πολλὰ ἀκόμη εἶχε νά φροντίση.

Ὁ Πέτρος ρώτησε τὸν πλοίαρχο: «Τί θὰ κάμωμε τοὺς
αἰχμαλώτους;»

Ὁ πλοίαρχος εἶπε: «Πέντε ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι τόσο κακοί,
πὸν μοῦ εἶναι ἀδύνατο νά τοὺς συμπαθῆσω. Μὰ τὸ κακὸ εἶ-
ναι πὸν ἔλοι χρειάζονται στὸ καράβι. Ποιὸς θὰ λύνη καὶ θὰ
δένη τὰ πανιά, θὰ μαγειρεύη, θὰ κάθεται στὸ τιμόνι; Εἶναι
πολλή δουλειά.

«Αὐτὸ διορθώνεται» εἶπε ὁ Πέτρος. Περιμένω τοὺς δεκα-
εφτὰ Ἴσπανούς. Ὑποσχέθηκα νά τοὺς βοηθῆσω, καὶ σεις
δώσατε ὑπόσχεση νά τοὺς πάρετε στὸ καράβι. Τοὺς αἰχμα-
λώτους ἔχω τῇ γνώμῃ νά μὴν τοὺς σκοτώσωμε. Ἄς μείνουν
ἐδῶ στὸ νησί· ἐδῶ ἡ ἐργασία θὰ τοὺς διορθώση».

Παπαμιχαήλ, Πέτρος Λάρας

9

Ὁ πλοίαρχος εὐχαριστήθηκε καὶ πρόσταξε νὰ φέρουν τοὺς αἰχμαλώτους.

Ὁ Πέτρος τοὺς εἶπε : « Τὸ κακούργημά σας εἶναι μεγάλο. Εἴχατε ἀποφασίσει νὰ σκοτώσετε τὸν πλοίαρχο.

» Θελήσατε ὕστερα νὰ τὸν ἀφήσετε ἐδῶ στὸ ἔρημο νησί. Τὸ ἴδιο θὰ γίνῃ καὶ γιὰ σᾶς. Ἐλεύθεροι θὰ εἴστε μονάχα ἐδῶ ».

Ἔπεσαν στὰ γόνατα κι εὐχαρίστησαν τὸν Πέτρο καὶ τὸν πλοίαρχο, γιὰ τὸν χάριζαν τὴ ζωή.

Ὁ Πέτρος τοὺς ἔλυσε. Ἐπειτα τοὺς ἔδειξε τὴ σπηλιά του, τὰ χωράφια του, τὸ ἀμπέλι του, τὰ γίδια του, τὰ ἐπιπλά του, τὰ καλάθια καὶ τὰ δερμάτινα φορέματα, τὰ τσουκάλια, καὶ τέλος τὸ σιδεράδικο καὶ τὰ πράματα ποὺ ἔσωσε ἀπὸ τὸ καράβι.

Μοίρασε τὰ χωράφια καὶ τὸ ἀμπέλι σὲ πέντε ἴσα μέρη, ἓνα γιὰ τὸν καθένα.

Μοίρασε καὶ τὰ γίδια σὲ πέντε κοπάδια. Ἐπειτα τοὺς μοίρασε ὄλα ὅσα μοιράζονταν σὲ πέντε, ὅπως καὶ τὰ τουφέκια, τὰ σπαθιά καὶ τὰ πιστόλια.

Τ' ἄλλα, τὸ σιδεράδικο, τὸ ἀμάξι, τὸ τηλεσκόπιο καὶ ὅ τι ἄλλα δὲ μοιράζονταν, πρόσταξε καὶ τὰ ἔφεραν στὸ ξύλινο σπίτι.

Τότε τοὺς εἶπε : « Ὅ τι εἶναι δῶ, θὰ εἶναι γιὰ ὅλους σας. Τώρα διαλέξετε τὸν ἀρχηγὸ τοῦ νησιοῦ ».

Διάλεξαν ἀρχηγό, ἐκείνον ποὺ σκοτώθηκαν τὰ δυό του ἀδέρφια.

Ἐπειτὰ τοὺς διηγήθηκε ὁ Πέτρος πῶς κατάντησε στὸ νησί, πῶς ἐργάστηκε, καὶ πῶς ἔζησε.

Τέλος τοὺς εἶπε : « Νὰ εἴστε ἀγαπημένοι ἀναμεταξύ σας

κι ἐργατικοί. Ἡ ἐργασία εἶναι τὸ μοναδικὸ γιαντρικό. Ἡ ἐργασία μᾶς κάνει γερούς, καλοὺς κι εὐτυχισμένους.

4

«Τὸ πρῶτὸ φεύγομε» εἶπε ὁ πλοίαρχος· καὶ ὁ Πέτρος ἀπάντησε : «Πολὺ καλά· περνοῦμε ἀπὸ τὸ νησί πού εἶναι οἱ Ἰσπανοί, καὶ τοὺς παίρνομε».

Τελευταία φορὰ ἔπεσε νὰ κοιμηθῆ ὁ Πέτρος στὸ νησί του.

«ὦ Θεέ μου, τί καλὸς πού εἶσαι, πόσο σ' εὐχαριστῶ !
Ἐσὺ μὲ ἔσωσες ἀπὸ κάθε κακό !»

Μὲ αὐτὰ τὰ λόγια ἀποκοιμήθηκε.

Τὸ πρῶτὸ ἀνέβηκε στὴν κορφὴ τοῦ βουνοῦ, στὴν ἐκκλησία του.

Κοίταξε ὄλα γύρω του καὶ δάκρυσε.

Ἐκεῖ ἦταν τὸ δέντρο πού ἔμεινε τὴν πρώτη νύχτα· καὶ ἐδῶ ἡ σπηλιά, πού βρῆκε καταφύγιο.

Ἐκεῖ ἡ πέτρα πού ἔνιωσε τόση δίψα, καὶ ἐδῶ ἡ πηγὴ πού τὸν ἐδρόσισε.

Νὰ τὸ χωράφι του μὲ τὸ καλαμπόκι, πού τοῦ ἦταν ἡ πρώτη τροφή, οἱ κοκκοφοινικιές, τὰ λιθάδια του, τὰ γίδια του.

Ἐκεῖ χλοίζαν τὰ χωράφια του μὲ τὸ σιτάρι· καὶ στὴ σπηλιά καὶ ἀλλοῦ, ἡ φωτιά, τὰ πράματα πού εἶχε σώσει ἀπὸ τὸ ναυαγισμένο καράβι.

«Καλὲ Θεέ μου, πόσο πλούσια μ' εὐλόγησες !»

Ἐδῶ ἦταν ὁ Παρασκευάς του, ὁ πρῶτος σύντροφος τῆς μοναξιάς του, καὶ κεῖ τώρα πλῆθος ἀνθρώποι.

Ἐδῶ ἦταν ὁ βράχος, πού τὸν εἶχαν ρίξει τὰ κύματα, καὶ

τὸ καράδι πού θὰ τὸν ἔφερνε στὴ γλυκιά του πατρίδα, στὸν πατέρα του, στὴ μητέρα του, στὴν ἀδερφοῦλα του !

Ὁλόθερμη τότε βγήκε ἡ προσευχὴ μέσα ἀπὸ τὴν καρδιά του :

«Ὀυράνιε πατέρα μου, σ' εὐχαριστῶ. Βοήθησέ με νὰ γυρίσω στὴν πατρίδα μου!»

5

Κλαίοντας ἤρθε τότε ὁ Παρασκευᾶς καὶ εἶπε : «Κύριε... κύριε... πρέπει νά...» Περισσότερα δὲν μπορούσε νὰ πῆ.

Ἔκλαιγε, γιατί ἔπρεπε ν' ἀποχωριστῆ ἀπὸ τὸν ἀγαπημένο του κύριο.

«ὦ, σ' εὐχαριστῶ, καλέ μου, χρυσέ μου σύντροφε, γιὰ τὴ μεγάλη σου ἀγάπη...» εἶπε ὁ Πέτρος. Δὲν τὸν ἀφησαν κι αὐτὸν τὰ δάκρυα νὰ πῆ περισσότερα.

Ὁ Πέτρος ἔφερε ἔξω ἀπὸ τὴ σπηλιά του ὅ, τι μπορούσε νὰ πάρη γιὰ νὰ τοῦ θυμίξῃ τὴ ζωὴ του στὸ νησί: τὴν ἀμπρέλα του, ἓνα καλάθι, τὸ φτυάρι μὲ τὴν ἀχιβάδα, τὸ πέτρινο μαχαίρι του, τὸ κοντάρι, τὸ τόξο καὶ τὰ βέλη, καὶ τὸ ἡμερολόγιο πού ἔγραφε τὰ ἱστορικά του.

Φυσικὰ πῆρε καὶ τὰ φορέματά του, τὸν Κοκὸ τὸν παπαγάλο του, καὶ τέλος τὴν κάσα μὲ τὰ χρήματα.

Ἀγκάλιασε τότε τὸν Παρασκευᾶ, τὸν ἐφίλησε, καὶ μὲ βουρκωμένα μάτια εἶπε: «ἔχε γειά, καλέ μου...»

«Θέλετε ἄλλο τίποτα;» ρώτησε ὁ Πέτρος ἐκείνους πού θὰ ἔμεναν στὸ νησί του.

— «Ἐνα κουτάκι μπαρούτι» εἶπε ὁ ἓνας.

— «Τις βαλίτσες μὲ τὰ ρούχα μας» παρακάλεσε ἄλλος.

— «Πολὺ καλά: θὰ πῶ νὰ σᾶς τὰ φέρουν».

— «Ἄχ, καὶ ἓνα βαρελάκι ρούμι» εἶπε ὁ ἀρχηγός.

— «Αὐτὸ ὄχι, οὔτε μιὰ σταλιά» εἶπε ὁ Πέτρος· καὶ ὁ

πλοίαρχος : « Ἄν δὲν πίνατε, δὲ θὰ καταντούσατε ἐκεῖ πού καταντήσατε ». Ἐπειτα μπήκαν στὴ βάρκα καὶ ἄφησαν τὸ νησί.

Δὲν εἶχε φτάσει ἀκόμη στὸ καράβι ἢ βάρκα, καὶ νὰ ὁ Παρασκευὰς ἔπεσε στὴ θάλασσα καὶ κολυμποῦσε· ἔφτασε τὴ βάρκα, ἀνέβηκε ἀπάνω, ἔπεσε στὰ γόνατα τοῦ Πέτρου καὶ εἶπε : « ὦ κύριε, πάρε με... πάρε με μαζί σου... »

Ἄνέβηκαν τέλος στὸ καράβι, καὶ ὁ Πέτρος εἶπε στὸν Παρασκευὰ : « Δὲν κάνει, καλέ μου, ν' ἀφήσης τὸν πατέρα σου ».

— « Θὰ τοῦ ζητήσω τὴν ἄδεια, κύριε » εἶπε ὁ Παρασκευὰς.

« Καλύτερα νὰ πεθάνω, παρά νὰ ζήσω χωρὶς ἐσένα... »

Ἡ τόση του ἀφοσίωση ἔκαμε τὸν Πέτρο νὰ συγκινηθῆ.

« Πάει καλά. Ἄν σὲ ἀφήσῃ ὁ πατέρας σου, σὲ παίρνω. »

6

Ὅτι ζήτησαν οἱ πέντε νέοι κάτοικοι τοῦ νησιοῦ, τὸ ἔστειλε ὁ Πέτρος μὲ τὴ βάρκα.

Μόλις γύρισε ἡ βάρκα, ὁ πλοίαρχος πρόσταξε :

« Σηκώστε τὴν ἄγκυρα. »

Κάποιος τότε φώναξε ἀπὸ τὸ κατάρτι :

« Μιὰ βάρκα !... κόκκινο πανί !... »

Ἦταν οἱ Ἴσπανοί. Τοὺς δέχτηκαν μὲ χαρές.

« Ποῦ εἶναι ὁ πατέρας τοῦ Παρασκευὰ ; » ρώτησε ὁ Πέτρος.

Καμιὰ ἀπόκριση. Τὰ πρόσωπά τους φανέρωναν κάτι πολὺ δυσάρεστο. Τέλος ἓνας, ἀφοῦ ἀνέβηκαν ἀπάνω στὸ καράβι, εἶπε·

« Στὸ πρῶτο ταξίδι πού πηγαίναμε, ὁ πατέρας τοῦ Παρασκευὰ ἀρρώστησε βαριά. Εἶναι δυὸ μέρες τώρα πού πέθανε. Φέρνομε τὴν εὐχή καὶ τὰ ὄπλα του στὸν Παρασκευὰ, γιατί

είναι ο μόνος που απόμεινε από την οικογένεια».

Με φωνές πήρε το κοντάρι του πατέρα του ο Παρασκευάς και το φιλούσε.

“Έπεσε κάτω ύστερα και κυλιόταν θρηνώντας άπαρηγόρητα. Τόν πήραν και τόν πήγαν σέ μιá καμπίνα.

Σέ λίγο κατέθηκε ο Πέτρος και τόν παρηγόρησε. «Άγαπημένε μου Παρασκευά» έλεγε, «θα ξαναδής páλι τόν πατέρα σου στόν ούρανό· στό λαμπρό παράδεισο που σου δηγήθηκα, εκεί θα τόν ξαναδής».

Τά λόγια αὐτά του άλάφρωσαν τή λύπη, και ο Παρασκευάς λίγο λίγο ήσυχασε.

“Ο Πέτρος του είπε τότε : «Τώρα έχεις τήν άδεια νά έρθης μαζί μου . . .»

Άγκάλιασε ο Παρασκευάς τόν Πέτρο, τόν έφίλησε και άνέθηκε μαζί του άπάνω στό κατάστρωμα.

Κανείς τώρα δέ μένει άργός· όλοι δουλεύουν πρόθυμα και οι Ίσπανοί βοηθούν. Οι άγκυρες είναι στερεωμένες άπάνω, στή θέση τους ή καθεμιά. “Ο άνεμος φουσκώνει τά πανιά· γρήγορα τρέχει τό καράβι χωρίζοντας τά κύματα στά δύο.

«Έχε γειά, άγαπημένο μου νησάκι. Ποτέ μου δέ θα σε ξαναϊδω. Έχε γειά!» φώναζε ο Πέτρος και κουνούσε τό μαντίλι του.

“Ολοένα τό νησί γίνεται μικρότερο. Λίγο λίγο χάνονται δάση και βράχοι. Μία σκοτεινή λουρίδα φαίνεται άκόμη. Νά, τώρα ένα σημαδάκι μακριά στόν ορίζοντα. Νά, χάθηκε και αυτό. Ένα δάκρυ κύλησε από τά μάτια του Πέτρου.

Τό βράδυ κοντά στήν πλήρη σιγοτραγουδούσε :

Καράβι άνοίγει τά φτερά, τήν άγκυρα σηκώνει·
καραβοκύρης στέκεται κρατώντας τό τιμόνι.

Καράβι, στα ταξίδια σου θα βρής λιμάνια χίλια,
θ' άκούσης «καλώς ώριες» από χιλιάδες χειλία.

Μὴν τὰ πιστέψης ! "Απιαστες εὐχές, ποὺ ἀγέρας παίρνει
καὶ τὶς σκορπᾶ στὸ δρόμο του, καὶ πίσω δὲν τὶς φέρνει !
Τὸ μόνο «καλῶς ὤρισες !», τὴ μόνη εὐχὴ ποὺ πιάνει
θὰ τὴν ἀκούσης στὸ φτωχὸ τοῦ τόπου σου λιμάνι !

ΠΑΛΙ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

33. Ἡ πατρίδα.

I

Πρῶτα ἀρμενίζοντας ἔφτασε τὸ καράβι στὴν Ἰσπανία.
Ἐκεῖ βγήκαν οἱ Ἰσπανοί.

«Καλὸ ταξίδι, κύριε πλοίαρχε, καλὴ πατρίδα, κύριε Δάρα.
Νύχτα μέρα θὰ παρακαλοῦμε τὸ Θεὸ νὰ σᾶς χαρίζη ἔλα τὰ
ἀγαθὰ τοῦ κόσμου!» εἶπαν σφίγγοντας τὰ χέρια ἐγκάρδια.
Καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη ἔλαμπε στὸ πρόσωπό τους.

ἽΟ πλοίαρχος πῆρε ἀπὸ κεῖ ἄλλους ναυτες.

Περνώντας ἀπὸ ἓνα λιμάνι τῆς Γαλλίας, ὁ Πέτρος παρα-
κάλεσε τὸν πλοίαρχο ν' ἀράξη. Ἐκεῖ ζήτησε καὶ βρῆκε τὸν
ἄνθρωπο, ποὺ εἶχε χάσει τὴν κάσα μὲ τὰ χρήματα.

ἽΟ ἄτυχος εἶχε καταστήσει φτωχός. Χάρηκε πολὺ γιὰ
τὴν τιμιότητα τοῦ Πέτρου Δάρα! Μποροῦσε τώρα νὰ πλη-
ρώσει τὰ χρέη του, καὶ νὰ τοῦ μείνουν ἀρκετά.

«Σωστὸ εἶναι νὰ μοιράσωμε, κύριε Δάρα. Κάμε μου τὴ
χάρη νὰ δεχτῆς, γιατί δὲ θέλω νὰ φανῶ ἀχάριστος» εἶπε ὁ
εὐγενικὸς Γάλλος.

ἽΟ Πέτρος εἶπε : «Καλέ μου κύριε, εἶπε, κράτησε τὰ
χρήματά σου. Γιὰ μένα θὰ φροντίση ὁ Θεός».

Ἐπιτέλους ὁ Πέτρος ἀντίκρισε ἑλληνικὰ ἀκρογιάλια!

Νὰ τὸ πρῶτο καταπράσινο νῆσι! εἶναι ἡ Κέρκυρα. Ἐπειτα ἀντικρίζει τὴ Λευκάδα, τὴν ψηλὴν Κεφαλλονιά καὶ τὴ μοσκοβολημένη Ζάκυνθο.

Ἀκολουθεῖ τώρα τὸ καράβι τ' ἀκρογιάλια τῆς μεγάλης, τῆς ὠραίας χώρας τοῦ Μοριά. Ἐπειτα ἄλλα χαριτωμένα νησάκια. Καὶ τέλος ἀντικρίζει τὴν Ἀκρόπολη!

Ἡ γλυκιά του πατρίδα ἀγνώριστη! Τὴ βρῆκε τρεῖς φορές μεγαλύτερη.

Ἀποχαιρετᾶ κι εὐχαριστεῖ τὸν καλόκαρδο Ἀγγλο πλοίαρχο.

2

Τέλος μὲ τὸν Παρασκευὰ πατεῖ τὴν προκυμαία· φιλεῖ τὸ χῶμα. «ὦ γλυκιά μου πατρίδα, σὲ ξαναβλέπω ἐπιτέλους!

Στέλνει ἄνθρωπο νὰ πῆ στοὺς γονεῖς του: «Ἦρθε ἓνας ξένος καὶ φέρνει νέα ἀπὸ τὸν Πέτρο, τὸ παιδί σας».

Ἀπὸ πίσω πάει γρήγορα κι αὐτός. Βλέπει τὸ σπίτι τους. Περνᾷ τώρα τὴν αὐλὴν ἀνεβαίνει τὴ σκάλα, ἀνοίγει τὴ πόρτα. Βρίσκεται μπρὸς στὸν πατέρα του.

Ἀσημένιες, κατάσπρες τρίχες σκεπάζουν τὸ σεβάσμιο κεφάλι του. Γλυκιά εἶναι ἡ ματιά του. Κάθεται στὴν πολυθρόνα. Ἐμπρὸς του εἶναι ἡ Ἀγία Γραφή.

«Θὰ συγχωροῦσε τάχα τὸ παιδί σου;» ρώτησε ὁ Πέτρος κλαίοντας.

«Ναί!» εἶπε μὲ τόνο σταθερὸ ὁ Μαθιὸς Λάρας.

Ὁ Πέτρος δὲν κρατήθηκε πιὰ. «Πατέρα μου, ἐγὼ εἶμαι τὸ παιδί σου, ὁ Πέτρος σου!» λέει καὶ πέφτει στὴν ἀγκυλιά του.

«Παιδί μου, παιδί μου! εἶναι ἀλήθεια;» λέει ὁ πατέρας, καὶ τὸν σφίγγει ὅσομποροῦσε στὴν ἀγκυλιά του καὶ τὸν φιλεῖ ἀδιάκοπα.

3

Ἡ γὰρ τοῦ Πέτρου δὲ λέγεται· μποροῦσε τώρα νὰ καθιερωτοῦν ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

θίση στο πατρικό του σπίτι, να ξαπλώση τὰ πόδια του κάτω από τὸ πατρικὸ τραπέζι ὅπως πρωτύτερα.

Ἄρχισε νὰ λέη τὸ ταξίδι του, τὸ ναυάγιο καὶ τὴ ζωὴ στὸ νησί, ὅλα ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος.

Ὁ πατέρας του εἶπε: «Πόσες φορές, παιδί μου, δὲν ξευχτήσαμε, περιμένοντας νὰ ξαναγυρίσης!»

«Μὰ πότε θὰ ἔρθη ἡ μητέρα:» ρώτησε ἔξαφνα ὁ Πέτρος.

«Ἀγαπημένο μου παιδί» εἶπε ὁ πατέρας δακρύζοντας, «δὲ θὰ ξαναγυρίση!»

«Πέθανε ἡ μητερούλα μου;» φώναξε ὁ Πέτρος κλαίοντας, καὶ ὁ πατέρας ἔγειρε θλιβερὰ τὸ κάτασπρο σεβάσμιο κεφάλι του.

«Νάτην, πατέρα, γιατί με πειράζεις;» εἶπε βλέποντας νὰ μπαίνει ἡ ἀδερφή του.

«Ὁχι, παιδί μου, εἶναι ἡ ἀδερφοῦλα σου. Ἀλήθεια, πόσο μοιάζει με τὴ μητέρα σου!»

Τὰ δυὸ ἀδέρφια ἔπεσαν τὸ ἓνα στὴν ἀγκυλιὰ τοῦ ἄλλου, καὶ ἔκλαψαν ἔτσι γιὰ πολλή ὥρα.

«Ἀδερφοῦλή μου!» «Ἀδερφοῦλα μου!» ἦταν τὰ μόνα τους λόγια.

Σὲ λίγο ἀγκάλιαζε τὰ χαριτωμένα παιδάκια τῆς ἀδερφῆς του, τὸ Γιώργο, τὸν Τάκη, τὸν πιὸ χαριτωμένο μικρὸ Πέτρο καὶ τὴν Καλλιόπη, ποὺ εἶχε τὸ ὄνομα τῆς μητέρας του.

Ἦρθε καὶ ὁ γαμπρός του. Ἄλλα φιλήματα καὶ δάκρυα τότε.

Ἡ νύχτα εἶχε προχωρήσει πολὺ καὶ ὁ Πέτρος εἶχε νὰ πῆ ἀκόμη πολλὰ βάσανά του.

Πῆγε ἡ ἀδερφή του καὶ ἐτοίμασε δυὸ ἀναπαυτικὰ κρεβάτια γιὰ τὸν Πέτρο καὶ τὸν Παρασκευά.

Ὁ Πέτρος ξαπλώθηκε, καὶ κοιμήθηκε πρώτη φορὰ πάλι στὴ γλυκιὰ του πατρίδα.

Τὴν ἄλλη μέρα πῆγε στὸ νεκροταφεῖο.

Ἐδῶ, κοντὰ στ' ἀγοράκια τῆς, ἦταν θαμμένη ἡ ἀγαπη-
μένη του μητέρα.

«Μητέρα μου, ἐδῶ εἶμαι, ἐγὼ ὁ Πέτρος σου» εἶπε σιγά.
«Μητέρα μου, ποῦ δὲν ἀκουσα τὰ λόγια σου! ὦ μανούλα
μου γλυκιά, ἀπὸ μένα ἀρρώστησες καὶ πέθανες».

Ὁ Πέτρος ἔπεσε ἀπάνω στὸν τάφο κι ἔκλαιγε, ἔκλαιγε
ἀπαρηγόρητα.

Τότε πρόβαλε μέσα ἀπὸ τὰ σύννεφα ὁ ἥλιος λαμπερὸς
καὶ ἀκτινοβόλος.

Ἐνα πουλάκι πέταξε μὲ γλυκὸ κελάδημα, σὰ νὰ τοῦ ἔφερνε
χαιρετίσματα ἀπὸ τὴ μανούλα του.

Κάποιος τότε τὸν ἐχτύπησε στὸν ὦμο, καὶ μιὰ φωνὴ εἶπε:
«Κύριε, θὰ ξαναθῆς τὴ μητέρα σου στὸν παράδεισο!»

35

Ἦταν ὁ Παρασκευάς, καὶ εἶπε στὸν Πέτρο: «Κύριε, ὁ
ξάδερφός σου ὁ Παῦλος, σὲ περιμένει ἔξω».

Ἀληθινὰ ὁ Παῦλος ἦταν μὲ τὸ ἀμάξι του στὴν πόρτα τοῦ
νεκροταφείου!

Τὸ ἀμάξι τοῦς ἔφερε στὸ χωριό.

Ὁ Παῦλος εἶχε ἀμπέλια, χωράφια, περιβόλια, λιοστάσια
μὲ ἐλιές. σὰ νυφούλες.

Πολὸ νόστιμο ἔθρισκε τώρα τὸ μαῦρο ψωμί ὁ Πέτρος!

Μὲ μεγάλη προσοχὴ κοίταζε τὴν ἐργασία ποὺ ἔκαναν οἱ
χωρικοί.

Πόσο εὐκόλα προχωροῦσε στὴ δουλειά του ὁ περιβολάρης
μὲ τὰ κατάλληλα ἐργαλεῖα!

Πόσο εὐκόλα θέριζε ὁ θεριστὴς τὰ χρυσὰ στάχυα μὲ τὰ
λαμπερά, γυριστὰ δρεπάνια!

Ὁ Πέτρος διηγῆθηκε στοὺς χωρικοὺς, πῶς ἀναγκάστηκε
νὰ ζήσει μόνος στὸ νησί του καὶ πῶς ἔκαμε μὲ τὰ χέρια του
τὰ ἐργαλεῖα ποὺ τοῦ χρειαζόταν.

Ἡ φησιολογία ἀπὸ τὸ ἴνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

6

Τὸ βράδυ γύρισαν πάλι στὸν Πειραιᾶ.

«Πόσο μεγάλωσε ἡ πατρίδα μου!» ἔλεγε.

«Δὲν εἶχε ἐργοστάσια, κι ἔκαμε! Καμινάδες παντοῦ· οἱ μηχανῆς βροντοῦν καὶ δουλεύουν τὸ σίδηρο, τὸ ξύλο, τὸ μπαμπάκι· φτιάνουν ἐργαλεῖα, ἐπιπλα, φορέματα. Πόσα καλὰ ἔχομε ἀπὸ τὴ φωτιά!

»Τὶ εὐλογημένο τὸ γυαλί, τὸ «κοιμισμένο νερό» ὅπως τὸ λές, Παρασκευά. Ἐμποδίζει τὸν ἄνεμο, τὸ χιόνι, τὴ βροχή. Ἄφηνει ὅμως νὰ μπαίνη στὶς κάμαρες καὶ στὰ ἐργοστάσια τὸ φῶς τοῦ ἥλιου».

Πόσο ξαφνίστηκε ὁ Παρασκευάς, ὅταν τὸ βράδυ ἄναψαν τὰ φῶτα στοὺς δρόμους, στὶς πλατεῖες, στὰ μαγαζιά, στὰ σπίτια.

«Τ' ἀστέρια, κύριε, ἔπесαν ἀπὸ τὸν οὐρανό, ἔλεγε, καὶ οἱ ἄνθρωποι τὰ ἐπιασαν καὶ τὰ κάρφωσαν στὰ ραβδιά».

— «Αὐτὸ ἐγίνε ἀπὸ τὴ συντροφικὴ δουλειὰ πολλῶν ἀνθρώπων» εἶπε ὁ Πέτρος. «Μόνος κανεῖς πολὺ λίγα πράματα μπορεῖ νὰ κατορθώσῃ».

Τώρα ἄρχισαν οἱ καμπάνες νὰ σημαίνουν· τὰ σπίτια τράνταζαν.

Ὁ Παρασκευάς φοβήθηκε. «Κύριε, στὸ ψηλὸ αὐτὸ σπίτι» εἶπε δείχνοντας τὸ καμπαναριό, «εἶναι ἡ βροντὴ χωρὶς τὴν ἀστραπή».

— «Ὁχι, Παρασκευά, δὲν εἶναι σπίτι, εἶναι ἐκκλησιά· ἐκεῖ μέσα κατοικεῖ ὁ Θεός.

»Εἶναι παντοῦ ὁ Θεός μας, στὸ νησί, στὴ θάλασσα, στὸ χωριό, στὴν πόλη. Οἱ ἄνθρωποι ὅμως ἔχτισαν τὴν ἐκκλησιά, ἐπίτηδες γιὰ νὰ κάνουν τὴν προσευχὴ τους».

— «Μὰ γιατί, κύριε, βροντολογοῦν ἔτσι ἐκεῖ ἀπάνω;»

«Σημαίνουν τὸν ἑσπερινό. Σὰ νὰ λένε στοὺς ἀνθρώπους: ἄρκετὰ γιὰ σήμερα δουλέψατε. Γυρίστε τώρα χαρούμενοι σπίτια σας, κι εὐχαριστήσετε τὸ Θεό!»

Ὁ Πέτρος ἔγινε διευθυντὴς στὸ κατάστημα τοῦ πατέρα του. Κόντευε πιά νὰ γερᾷ. Ὅστοςο, ἔγινε μεγάλος ἔμπορος. Περιποιήθηκε τρυφερὰ τὸν πατέρα του στὰ γερατειά του. Σὰν ἀδερφὸ ἀγάπησε τὸ γαμπρὸ του, καὶ σὰν παιδιὰ του τὰ παιδιὰ τῆς ἀδερφῆς του.

Ἔζησαν πάντα μαζί, μιὰ οἰκογένεια ὅλοι.

Ὁ Παρασκευᾶς ὑπηρετοῦσε τὸν Πέτρο. Ἔμαθε νὰ γράφῃ, νὰ διαβάσῃ καὶ νὰ λογαριάσῃ, κι ἔμεινε πιστὸς καὶ ἀφωσιωμένος ὡς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του.

Ἡ ἐργασία τοῦ Πέτρου πρόκοψε.

Τώρα ἐκτιμοῦσε ὅλα τὰ πράματα ποὺ χρειάζονται οἱ ἄνθρωποι, γιατί ἤξερε πολὺ καλὰ τί ἀξίζουν καὶ πόσοι κῆποι κι ἐργασία χρειάζονται γιὰ νὰ γίνουν.

Μάζευε κάθε Κυριακὴ τὸ ἀπομεινόμερο τὰ παιδιὰ, τοὺς ἔλεγε τὴν ἱστορία του, καὶ στὸ τέλος τῆ συμβουλή :

«Νὰ ἀγαπᾶτε τὴν ἐργασία, παιδιὰ μου ...

» Ἡ ἐργασία μᾶς κάνει γερούς, καλοὺς κι εὐτυχομένους».

ΤΕΛΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

	σελ.
1. Ὁ Πέτρος μαθητής	3
«Πῆρε καὶ βραδιάζει» (ποίημα Γ. Βιζυηνοῦ).	5
«Πέρα στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ (ποίημα Γ. Πολέμη ἀνέκδοτο)	7
2. Πῶς ὁ Πέτρος πέρασε τὶς διακοπὲς στὴν ἐξοχή	10
«Πῶς νὰ πειράξω τὴ μητέρα» (ποίημα Γ. Βιζυηνοῦ).	11
«Τὸ παραμῦθι τοῦ Κοσκινιά» (Διασκευὴ ἀπὸ τὰ παραμῦθια τῆς <i>Μαριάννας Καμπούρογλου</i>)	12
«Ἐυπνᾶει μὲ τὸν πρῶτο πετεινὸ (ποίημα Γ. Πολέμη)	18
3. Πῶς ὁ Πέτρος ἐργάζεται στὸ κατάστημα τοῦ πατέρα του	20
4. Πῶς ὁ Πέτρος ἔφυγε μυστικά γιὰ τὴν Ἀμερική.	23

ΜΑΚΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΠΑΤΡΙΔΑ. ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ.

5. Πῶς πέρασε ὁ Πέτρος στὸ ταξίδι.	26
«Μὲ καράβια στὰ ταξίδια (ποίημα Ἡλ. Τανταλίδη)	27
6. Πῶς ναυάγησε τὸ καράβι.	29
«Μαύρη νυχτιά κι ἀνάστερη» (ποίημα Γ. Δαμιανοῦ)	30
«Λυσσοῦνε τ' ἀστρατόβρονα (ποίημα Γ. Πολέμη ἀνέκδ.)	31
7. Πῶς σώθηκε ὁ Πέτρος	32

ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΜΟΝΟΣ

8. Τὸ νησί	34
«Στὸ χωριὸ μας μιὰ πηγή» (ποίημα Γ. Πολέμη)	36
«Κι ἂν δὲ μοῦ μείνη ἐντὸς τοῦ κόσμου» (ποίημα Γ. Βιζυηνοῦ).	37
9. Ὁ Πέτρος φροντίζει γιὰ σπίτι	38
10. Πῶς ὁ Πέτρος σιγὰ σιγὰ βολεύεται στὸ σπίτι του	40
11. Ὁ Πέτρος γυρίζει στὸ νησί	44
12. Τί ἀποτέλεσμα εἶχε τὸ ταξίδι	48
13. Ὁ Πέτρος κυνηγός	49
14. Πῶς ὁ Πέτρος ἐγίνε βοσκός	53
15. Πῶς ὁ Πέτρος φροντίζει γιὰ τὸ χειμῶνα	59
16. Ὁ Πέτρος ἄρρωστος	63
«Μ' ἀνοιξιὰτικα λουλούδια» (ποίημα Γ. Πολέμη).	66
«Ἦρθε ἡ ἀνοιξη παιδιά» (ποίημα Γ. Πολέμη ἀνέκδ.).	67

17. Πῶς ὁ Πέτρος σπέρνει καὶ θερίζει

ΜΕ ΤΗ ΦΩΤΙΑ

18. Πῶς ὁ Πέτρος ἀναψε φωτιά 72
 19. Πῶς ὁ Πέτρος ἐφτιαξε τὸ πρῶτο τσουκάλι 73
 20. Ἡ ἱστορία τοῦ Αὐγερινοῦ καὶ τῆς Πούλιας (δημ. παραμῦθ.) 76
 21. Πῶς γιόρτασε ὁ Πέτρος τὴν Κυριακὴ
 «Αὐγούλα χαράζει» (ποίημα Γ. Πολέμη ἀνέκδοτο) 86
 22. Κατορθώνει ἐπιτέλους ὁ Πέτρος τὴν ζυμώση καὶ τὴν ψίση ψωμι
 «Ὅταν ἡ πρώτη σου φωνὴ τὸ στόμα σου ἀνοίξη»
 (ποίημα Γ. Πολέμη) 90
 23. Πῶς ὁ Πέτρος ἔκαμε μιὰ βάρκα 91
 24. Κάτι καινούριο καὶ ξαφνικό 93

ΜΕ ΕΝΑ ΣΥΝΤΡΟΦΟ. ΜΕ ΕΝΑ ΒΟΗΘΟ. ΧΩΡΙΣ ΞΕΝΑ
ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΑΓΑΘΑ

25. Πῶς ὁ Πέτρος ἔμαθε τὸν ἄγριο ἑλληνικά 96
 26. Πῶς γιορτάζει ὁ Πέτρος στὰ ξένα μὲ τὸν Παρασκευὰ τὰ Χριστογέννα, τὴν Πρώτοχρονιά καὶ τὸ Πάσχα 100
 27. Καὶ ἄλλο καράβι ναυαγεῖ στὸ ἀφιλόξενο ἀκρογιάλι τοῦ νησιοῦ 105
 28. Οἱ θησαυροὶ τοῦ καραβιοῦ 107

ΜΕ ΞΕΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΜΕ ΞΕΝΑ ΑΓΑΘΑ

29. Ἡ ἀξία τῶν ἀγαθῶν 111
 «Δῶς μου λοιπὸν τὸ χέρι σου» (ποίημα Ἀλεξ. Πάλλη) 115
 «Ἐχομε ἓνα σκύλο» (ποίημα Ἀλεξ. Πάλλη) 116
 «Ὁ οὐρανὸς εἶναι ψηλά;» (ποίημα Γ. Πολέμη ἀνέκδ.) 117
 30. Ὁ πόλεμος μὲ τοὺς ἀγρίους 117

ΜΕ ΠΟΛΛΟΥΣ ΒΟΗΘΟΥΣ

31. Ὁ ἄσπρος λέει πῶς τὸν ἐπίασαν αἰχμάλωτο οἱ ἄγριοι.
 — Καὶ ἄλλο ξαφνικό 120
 32. Ὁ Πέτρος ἀποχαιρετᾷ τὸ νησί του. — Πῶς τιμωρεῖ τοὺς
 χειρότεροὺς ἀντάρτες 128
 «Καράβι ἀνοίγει τὰ φτερά» (ποίημα Γ. Πολέμη) 134

ΠΑΛΙ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

33. Ἡ πατρίδα 135

0020561098

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

